

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ

„VILNIAUS RAJONO PLANAS“

ĮM. K. 300049694

ADRESAS: A. Goštauto g. 8-0206, LT-01108, Vilnius,
tel.: (8 5) 247 94 11, el. paštas: projektai@vrplanas.lt.



PROJEKTO
PAVADINIMAS

**VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
DALIES („U“ ŽEMĖS NAUDOJIMO FUNKCINĖS ZONOS
AVIŽIENIŲ, JUODŠILIŲ, NEMĖŽIO, PAGIRIŲ, RIEŠĖS,
RUDAMINOS IR ZUJŪNŲ SENIŪNIJOJE) BENDRASIS
PLANAS**

PLANUOJAMA
TERITORIJA

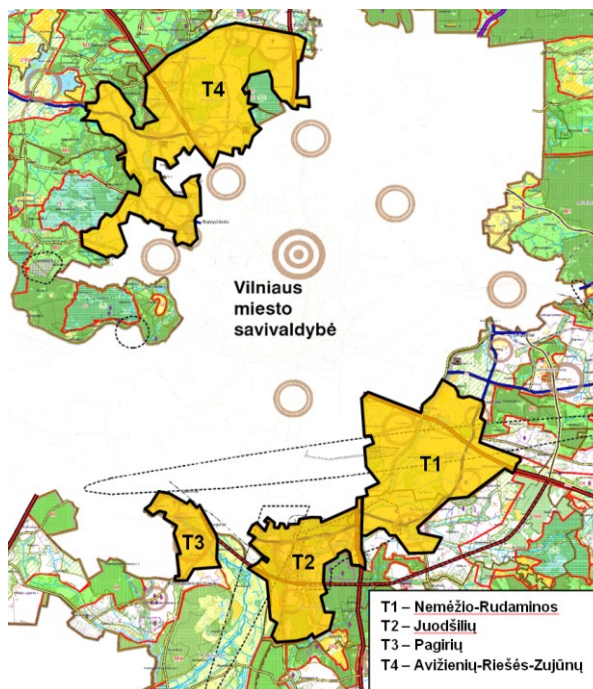
*„U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių,
Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijos (viso
apie 10 000 ha)*

STADIJA

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita

UŽSAKOVAS

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
ĮM. KODAS 188708224



VILNIUS 2015

TURINYS

1. PLANO TURINYS, PAGRINDINIAI TIKSLAI IR SĄSAJA SU KITAIS PLANAIS IR PROGRAMOMIS	4
1.1. ĮVADAS	4
1.2. BENDROJO PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	4
1.3. BENDROJO PLANO AR PROGRAMOS SĄSAJA SU KITAIS PLANAIS AR PROGRAMOMIS	5
2. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	6
2.1. ESAMA URBANISTINĖS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	6
2.2. ESAMA SOCIALINĖ-EKONOMINĖ APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	10
2.3. ESAMA KULTŪROS PAVELDO APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	12
2.4. ESAMA GAMTINĖS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	41
2.5. ESAMA SUSISIEKIMO SISTEMOS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	64
2.6. ESAMA INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	66
Avižieniai	66
Nemėžis	67
Pagiriai	67
Rudamina	67
Zujūnai	68
3. TERITORIJOS, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS APLINKOS CHARAKTERISTIKOS	69
Pagiriai	72
Riešė	75
Rudamina	79
Zujūnai	79
4. SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS	86
5. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI	87
6. GALIMOS PASEKMĖS APLINKAI	89
6.1. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU URBANISTINE PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	89
6.2. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUSIJUSIŲ SU SOCIALINE-EKONOMINE PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	89
6.3. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUSIJUSIŲ SU KULTŪROS PAVELDO PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	90
6.4. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU GAMTINĖS APLINKOS PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	90
6.5. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	91
6.6. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS	91
6.7. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ GALIMŲ PASEKMIŲ APLINKOS KOMPONENTAMS APIBENDRINIMAS	92

7. PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI	94
8. PASIRINKTŲ ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS	96
8.1. KONCEPCIJA Nr. 1	102
8.1.1. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1	102
8.1.2. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1	107
8.1.3. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1	111
8.1.4. T4. Avižienių, Riešės ir Zujūnų seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1	115
8.2. KONCEPCIJA Nr. 2	119
8.2.1. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 2	119
8.2.2. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2	121
8.2.3. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2	123
8.2.4. T4. Avižienių, Riešės ir Zujūnų seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 2	125
9. SANTRAUKA	127

PRIEDAI:

- 1 PRIEDAS. Planavimo sąlygų sąvadas;
- 2 PRIEDAS. Viešo svarstymo ataskaita;
- 3 PRIEDAS. Esamos būklės žemės naudojimo brėžinys (3 lapai);
- 4 PRIEDAS. Konceptija Nr. 1. Teritorijų vystymo funkcinio zonavimo brėžinys (4 lapai);
- 5 PRIEDAS. Konceptija Nr. 2 Teritorijų vystymo funkcinio zonavimo brėžinys (4 lapai).

1. PLANO TURINYS, PAGRINDINIAI TIKSLAI IR SĄSAJA SU KITAIS PLANAIS IR PROGRAMOMIS

1.1. ĮVADAS

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrasis planas rengiamas vadovaujantis Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2011-05-27 sprendimu Nr. T3-239 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrojo plano rengimo“.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaita ruošiamą Bendrajam planui, siekiant nustatyti galimų pasekmių aplinkai įtaką, jas apibūdinti ir įvertinti.

SPAV tikslai:

- Nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas „U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijų teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo pasekmės aplinkai;
- Užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir/ar savivaldybės institucijomis, visuomene, atsižvelgiant į šių konsultacijų rezultatus;
- Užtikrinti, kad teritorijų planavimo dokumento rengimo organizatoriai turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas Bendrojo plano pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į jas.

Tinkamai atliekamas SPAV padeda užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį, pagerina rengiamo Bendrojo plano kokybę, padidina sprendimų priėmimo efektyvumą, padeda identifikuoti naujos plėtros alternatyvas ir padeda išvengti klaidingų sprendimų.

1.2. BENDROJO PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Planuojama teritorija: Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijos (viso apie 10 000 ha).

Bendrojo plano tikslai ir uždaviniai:

- Sukurti Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies urbanizuotos zonos teritorijos (apie 10 000 ha) vystymo plėtros koncepciją, nustatyti teritorijų tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, suplanuoti teritorijų funkcines zonas ir nurodyti šių zonų planavimo ypatumus, tobulinti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, numatyti gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendrojo naudojimo želdynų bei apsauginių želdynų sistemą, plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą, formuoti architektūrinę erdvinę kompoziciją, išryškinti savivaldybės pagrindinių teritorinių vienetų ir seniūnijų pagalbinių aptarnavimo centrų reikšmę Vilniaus rajono savivaldybėje, apibrėžti funkcinių zonų galimų veiklų rūšis, nustatyti užstatymo tipą ir užstatymo rodiklius (užstatymo tankumą, aukštį ir intensyvumą), rezervuoti teritorijas miestelio socialiniams, kultūriniais, rekreaciniams, inžineriniams transporto ir komunaliniams poreikiams;
- išspręsti paviršinio vandens nuvedimą ir nagrinėti galimybę įrengti lietaus kanalizaciją;
- nustatyti savivaldybės viešųjų kelių, einančių per planuojamą teritoriją, trasas ir kelio parametrus;
- numatyti pramonės teritorijos plėtrą ir apjungimą į funkcinę zoną;
- numatyti gyvenamųjų namų statybų teritorijų plėtrą;
- nustatyti paviršinių vandens telkinių apsaugos juostas ir zonas;
- pažymėti nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijas ir apsaugos zonas, patenkančias į planuojamą teritoriją;
- vadovautis nustatytais valstybinių miškų ribomis;
- numatyti priemones gamtinio karkaso teritorijų vystymui maksimaliai išsaugant gamtinį potencialą ir sudarant sąlygas biologinei įvairovei tarpti;

- įvertinti esamų ir planuojamų objektų apsaugos ir sanitarinės apsaugos zonas;
- atlikti bendrojo plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- parengti bendrojo plano koncepciją, bendrąjį planą rengti bendrąja tvarka;
- derinti su Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijų seniūnais, su sąlygas išdavusiomis institucijomis.

1.3. BENDROJO PLANO AR PROGRAMOS SĄSAJA SU KITAIS PLANAIS AR PROGRAMOMIS

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrasis planas rengiamas vadovaujantis Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2011-05-27 sprendimu Nr. T3-239 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrojo plano rengimo“ ir šiais dokumentais:

- Vilniaus apskrities bendrasis planas, patvirtintas 2008-12-03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1310 „Dėl Vilniaus apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano patvirtinimo“;
- Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2009-09-30 Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-323 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;
- Vilniaus rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta LR kultūros ministro 2009-06-01 įsakymu Nr. 3V-290;
- Vilniaus rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, patvirtintas 2011-05-27 Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-193;
- Vilniaus rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154, (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 5 d. nutarimu Nr. 550 – redakcija);
- Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio specialusis planas;
- Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo sistemos plėtros specialiojo plano koncepcija;
- Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos visi galiojantys detalieji planai;
- Vilniaus rajono savivaldybės 2008-2015 m. strateginis plėtros planas;
- Vilniaus rajono savivaldybės 2010-2013 m. strateginis veiklos planas;
- kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, nutarimais, įsakymais, statybos techniniais reglamentais, projektais ir planais nurodytais planavimo sąlygose.

2. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

2.1. ESAMA URBANISTINĖS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Avižieniai

Pastatų ar jų grupių, kurios įtakotu Avižienių kaimo urbanistinę plėtrą – nėra. Taip pat sunku apibrėžti ir tai, kas sudaro kaimo centrinę dalį. Rengiant BP vertėtu konkrečiau įvardinti, kurioje zonoje būtų tikslinga koncentruoti visuomeninius, komercinius ir infrastruktūros objektus.

Avižienių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (14 km.), Sudervė (7 km.), Dūkštos (16 km.), Kernavė (17 km.), Bukiškės (2 km.).

Bajorų kaimo plėtrai ženkliausiai įtakoją esami žvyrkeliai bei 5 esamos sodybos. Bajorų kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (9 km.), Avižieniai (3 km.), Sudervė (9 km.), Maišiagala (16 km.), Lentvaris (17 km.), Nemenčinė (18 km.).

Pikutiškių kaimo urbanistinei plėtrai ženklią įtaką daro esami mažaaukščiai individualūs, sodybinio tipo, gyvenamieji namai bei šalia kaimo, pietinėje pusėje, esantis kelias Avižieniai – Sudervė. Pikutiškių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (15 km.), Sudervė (3 km.), Avižieniai (4 km.), Dūkštos (12 km.), Maišiagala (12 km.), Lentvaris (15 km.), Trakai (19 km.), Vievis (20 km.), Paberžė (20 km.), Nemenčinė (23 km.).

Tarandės kaimo urbanistinei plėtrai ženklią įtaką daro trys mažaaukščių individualių gyvenamųjų namų kvartalai (nors gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą kaime nėra). Taipogi šalia kaimo esanti automagistralė (Vilnius – Panevėžys) A – 2. Tarandės kaimo gyventojams svarbiausi yra šie: Vilnius (10 km.), Avižieniai (3 km.), Sudervė (8 km.), Lentvaris (16 km.), Maišiagala (16 km.), Pagiriai (19 km.), Juodšiliai (20 km.), Nemenčinė (20 km.), Rudamina (20 km.), Bezdonys (21 km.), Trakai (21 km.), Paberžė (21 km.).

Juodšiliai

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Juodšilių kaimo urbanistinę plėtrą:

- Dvi vidurinės mokyklos;
- Biblioteka;
- Koplyčia;
- Ambulatorija, vaistinė, paštas;
- Kultūros namai;
- Juodšilių palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, ambulatorija;
- Upelio užtvanka, naudojama rekreaciniais tikslais.

Juodšilių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (12 km.), Rudamina (7 km.), Baltoji Vokė (7 km.), Valčiūnai (2 km.), Jašiūnai (17 km.).

Prūdiškių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (14,4 km.), Juodšiliai (2,4 km.), Jašiūnai (11 km.), Baltoji Vokė (14 km.), Šalčininkai (26 km.).

Didžiausią įtaką Valčiūnų kaimo urbanistinei plėtrai turi:

- Geležinkelio atšaka Vilnius – Šalčininkai;
- AB „Lietuvos Geležinkeliai“ biuro pastatas;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas;
- Individualių mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai;
- Valčiūnų vidurinė mokykla ir kiti šalia esantys administraciniai ir visuomeniniai pastatai;
- Valčiūnų pramoninė zona (UAB „Valčiūnai“ ir kitos).

Valčiūnų kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (14 km.), Juodšiliai (1,1 km.), Jašiūnai (12 km.), Baltoji Vokė (15 km.), Šalčininkai (28 km.).

Nemėžis

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Nemėžio kaimo urbanistinę plėtrą:

- Nemėžio dvaro kompleksas;
- Totorių mečetė;
- Totorių kapinės;
- Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko vidurinė mokykla;
- Kultūros, administracijos (seniūnija ir kiti), bei prekybos objektų kompleksas;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas;
- Individualių mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai;
- Nemėžio kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (8 km.), Skaidiškės (5 km.), Rudamina (9 km.).

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės ženkliai įtakojančios Skaidiškių urbanistinė plėtrą:

- Koplyčia;
- Dienraščio „Lietuvos rytas“ spaustuvė;
- Dvi pradinės mokyklos;
- Biblioteka, poliklinika;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas;
- Pramoninė zona (UAB „Deivra“, „Šilputa“, „Nemėžio komunalininkas“, „Merinda“, „Prima“, „Vina Bona“ ir kitos);
- Mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.

Skaidiškų kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (14 km.), Nemėžis (5 km.), Rudamina (5,2 km.), Kuprijoniškės (6,2 km.), Rukainiai (7 km.), Grigaičiai (7,2 km.).

Pagiriai

Išskirtiniai statiniai ir jų grupės ženkliai įtakojančios Baltosios Vokės kaimo urbanistinę plėtrą būtų:

- Baltosios Vokės dvaras

XIX a. viduryje Vokės savininkai Tiškevičiai pastatė dvaro rūmus, savo stiliumi primenančius garsiuosius Varšuvos Lazienkių rūmus. Čia buvo užsodintas gražus parkas, įrengtas žuvininkystės ūkis, kuriame jau prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvo įrengta pirmoji Lietuvoje sijų ir upėtakių veisykla. Dvaro teritorija buvo aptverta ir pastatyti gražūs gotiško stiliaus vartai. Visą Baltosios Vokės dvarą iš šiaurės ir vakarų pusės supo Vokės upė. Baltosios Vokės dvaras yra įtrauktas į šalies kultūros vertybių departamento saugomų objektų sąrašą. Yra išlikę dvaro rūmai, parko želdiniai, oficina, kluonas, kalvė, tvenkinys. Šiuo metu dauguma dvaro pastatų apleisti. Dalis likusio ir smarkiai apleisto dvaro parko pateko į Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos įtakos zoną;

- Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla;
- Pramoninė zona;

Baltosios Vokės gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (12 km.), Pagiriai (2 km.), Juodšiliai (7 km.), Lentvaris (9 km.), Rudamina (12 km.), Trakai (16 km.).

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės ženkliai įtakojantys Pagirių miestelio urbanistinę plėtrą yra šie: Pagirių šiltnamių kombinatas. Bendras kombinato plotas yra apie 25 ha. Jis įsikūręs viršutinėje Vokės upės terasoje.

Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas su administraciniais statiniais, vaikų muzikos mokykla gimnazija bei kiti gyventojus aptarnaujančiais pastatai.

Pagirių gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius – 15 km., Vaidotai – 3 km., Baltosios Vokės kaimas – 6 km., Keturiasdešimt Totorių kaimas – 4 km.

Išskirtiniai statiniai ir jų grupės ženkliai įtakojantys Vaidotų kaimo urbanistinę plėtrą būtų šie:

- Vaidotų šv. Apaštalo Pauliaus Atsivertimo bažnyčia (pastatyta 1910 m.);
- Vaidotų pramoninė zona;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas, betarpiškai besiribojantis su bažnyčios teritorija;
- Pagirių gimnazijos pradinio ugdymo skyrius, mokykla – darželis „Margaspalvis aitvarėlis“.

Vaidotų kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (13 km.), Pagiriai (3 km.), Juodšiliai (7 km.), Lentvaris (10 km.), Rudamina (11 km.), Trakai (16 km.).

Riešė

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Didžiųjų Gulbinų kaimo urbanistinę plėtrą:

- Mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai;
- Kelias A-14 Vilnius-Molėtai.

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Vanaginės kaimo urbanistinę plėtrą:

- ŽŪB „Vanaginė“;
- UAB Autofuroras;
- Kelias A-14 Vilnius-Molėtai.

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Didžiosios Riešės kaimo urbanistinę plėtrą:

- Mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai;
- UAB Cargo service;
- UAB Lerotėja;
- UAB Dumino;
- UAB I-Service;
- UAB Regina ir CO.

Riešės seniūnija:

- Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčia;
- Riešės pagrindinė mokykla;
- Žirgynas;
- Laisvalaikio centras;
- Paštas;
- Kelias A-14 Vilnius-Molėtai.

Didžiosios Riešės gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Riešė – 4 km, Paberžė – 18 km, Pikeliškės – 11 km, Raudondvaris – 4km, Vilnius – 15 km.

Rudamina

Kalviškių kaimo urbanistinę plėtrą ženkiausiai įtakoja šie statiniai jų grupės bei gamtiniai objektai:

- Veislinis paukštynas;
- Kalviškių centre, abipus centrinės žiedinės gatvės esantis tvenkinys;
- Dagiaaukščių gyvenamųjų namų kvartalas;
- Individualių mažaukščių gyvenamųjų namų kvartalai;
- Kalviškių sporto halės kompleksas;
- Pirtis, vaikų darželis, prekybos centras;

- Šiaurės vakarinėje kaimo dalyje esantis miško masyvas;
- 106 kelias jungiantis Juodšilius su Lydos plentu.

Kalviškių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (13 km.), Juodšiliai (2 km.), Mickūnai (2 km.), Rudamina (3 km.), Pagiriai (6 km.), Jašiūnai (16 km.), Baltoji Vokė (19 km.), Lentvaris (17 km.).

Pagrindiniai statiniai ir jų grupės ženkliai įtakojantys urbanistine Rudaminos plėtra:

- Medinė Rudaminos šv. Mergelės Marijos, Gerosios Patarėjos bažnyčia, statyta – 1909 m.
- Rudaminos šv. Nikolajaus Stebukladario koplyčia;
- Rudaminos Viešpaties Atsivertimo cerkvės liekanos;
- Buvusios smuklės pastatas – architektūros paminklas;
- Individualių mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai išsidėstę šalia pagrindinių kelių;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas su gyventojus aptarnaujančiais pastatais;
- AB „Vilniaus paukštynas“;
- Miesto centre, šalia bažnyčios, esanti Rudaminos ūkininkų turgavietė.

Rudaminos kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (11 km.), Nemėžis (9 km.), Skaidiškės (4 km.), Turgeliai (18 km.).

Zujūnai

Didžiąją dalį neužstatytos Antežerių kaimo teritorijos sudaro laisvi žemės sklypai arba nebaigtos statybos. Intensyvios individualių gyvenamųjų namų statybos galimybės yra ribotos.

Buivydiškių kaimo urbanistinei plėtrai didžiausią įtaką daro šie pastatai, jų grupės bei gamtiniai objektai:

- Buivydiškių dvaras ir parkas prie jo.
- Vilniaus kolegijos agrotechnologijų fakulteto pastatai;
- Buivydiškių kapinės;
- Tvenkiniai, esantys šalia Buivydiškių dvaro parko;
- Kolektyvinių sodų teritorija;
- Buivydiškių pagrindinė bei pradinė mokykla;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas;
- Individualių mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.

Buivydiškių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (16 km.), Zujūnai (2,3 km.), Gineitiškės (2,5 km.), Aviežieniai (5,7 km.), Riešė (10 km.), Didžioji Riešė (10 km.), Juodšiliai (15 km.), Pagiriai (15 km.), Paberžė (26 km.).

Gineitiškių kaimas išimtinai užstatytas individualiais gyvenamaisiais mažaaukščiais namais. Stambesnių prekybos ar kitokių visuomeninės paskirties statinių – nėra (kadangi kaimas yra visai šalia Vilniaus).

Kaimo ir aplinkinių vietovių gyventojams ženklią įtaką daro šalia esantis ir rekreacinėms reikmėms tinkamas Gineitiškių ežeras. Taipogi įtakos turės ir šalia kaimo tiesiama vakarinė Vilniaus miesto greito eismo gatvė, kuri sujungs šią trasą su Ukmergės plentu visai šalia Gineitiškių.

Gineitiškių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (8 km.), Sudervė (8 km.), Avižieniai (3 km.), Zujūnai (1,5 km.), Lentvaris (14 km.), Trakai (20 km.), Nemenčinė (21 km.).

Pašilaičių kaimo urbanistinei plėtrai ženkliai įtakuoja pavieniai, naujos statybos ir gana prabangūs mažaaukščiai gyvenamieji namai, bei šalia esančio Vilniaus miesto Pašilaičių gyvenamojo rajono daugiaaukščiai gyvenamieji namai, taipogi esama gatvių ir inžinerinė infrastruktūra. Didelės reikšmės kaimo plėtrai turės ir tiesiama Vilniaus miesto vakarinė greito eismo gatvė.

Pašilaičių kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (6 km.), Avižieniai (4 km.), Sudervė (10 km.), Mickūnai (15 km.), Lentvaris (15 km.), Pagiriai (17 km.), Maišiagala (18 km.), Juodšiliai (18 km.), Rudamina (18 km.), Dūkštos (19 km.), Nemenčinė (20 km.), Trakai (21 km.).

Pastatai, jų grupės bei gamtiniai objektai įtakojantys Zujūnų urbanistinę plėtrą:

- Aukštesnioji žemės ūkio mokykla;
- Dvi vidurinės mokyklos;
- Dvi pagrindinės mokyklos;
- Pradinė mokykla;
- Biblioteka, paštas;
- Šalia kaimo esantys keli rekreacijai tinkami vandens telkiniai;
- Masyvūs individualių (sodybinio tipo) gyvenamųjų namų kvartalai;

Zujūnų kaimo gyventojams svarbiausi ryšiai yra šie: Vilnius (13 km.), Gineitiškės (2 km.), Buivydiškės (2 km.).

Pagrindinės planuojamos teritorijos urbanistinės problemos, kad nėra formuojama šiuolaikiniam miesteliui ir jo apylinkėms būdinga kompaktinė struktūra, neracionaliai naudojamos teritorijos. Nesuformuotos viešosios erdvės, yra tuščių nenaudojamų teritorijų.

Neįgyvendinus plano, chaotiškos plėtros problemos išliks, be to prognozuojant teigiamą gyventojų skaičiaus augimą šie trūkumai turėtų atitinkamai ryškėti.

Padrika planinė struktūra nulemia dar vieną ateičiai paliekamą problemą – komplikotą inžinerinių tinklų tiesimą.

2.2. ESAMA SOCIALINĖ-EKONOMINĖ APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Socialinių paslaugų teikimo tikslai – užtikrinti asmenų nesavarankiškumo prevenciją, gerinti socialinių paslaugų kokybę, didinti jų kompleksiskumą ir veiksmingumą, apimtį efektyvesnės socialinių paslaugų struktūros kūrimą ir esamos pertvarkymą.

Socialinių paslaugų Vilniaus rajono savivaldybėje *plėtros tikslai*:

1. plėsti socialines paslaugas, sudarant galimybę žmogui kuo ilgiau likti savo namuose, nenutraukti ryšio su artimaisiais, vietos bendruomene;
2. padėti neįgaliesiems žmonėms integruotis į visuomenės gyvenimą, kad kuo mažiau neįgalūs jaustų savo negalią;
3. plėtoti socialines paslaugas vadovaujantis socialinių paslaugų planavimu, poreikio socialinėms paslaugoms nustatymu, socialinio darbo profesionalumu, kvalifikacija, valstybinių institucijų ir visuomeninių organizacijų bendradarbiavimu, užsienio šalių patirtimi.

Socialinių paslaugų Vilniaus rajono savivaldybėje *teikimo tikslai*:

1. Teikti socialines paslaugas šeimai ir vaikui.
2. Plėsti socialines paslaugas ir paramą asmenims, atsidūrusiems socialinėje atskirtyje, skatinti jų socialinę adaptaciją, reabilitaciją ir integraciją į visuomenę.
3. Teikti pagalbą ir paslaugas asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems ar praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu.
4. Neįgalųjų savarankiškumo ir užimtumo didinimas.

Vilniaus rajone kintant demografinėi situacijai, didėja socialinių paslaugų poreikis, ir organizuojamų socialinių paslaugų nepakanka. Vis didėja poreikis teikti socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia, iš dalies ar visiškai neturintiems ar praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis savimi.

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Statistikos departamento duomenimis 2006 m. buvo 5,1 (Vilniaus mieste – 2,3; Lietuvoje – 3,4). Didesnį bedarbių santykinį skaičių tikėtina lemia nepalanki rajono gyventojų sudėtis pagal išsilavinimą: kaip minėta anksčiau, tik apie

ketvirtadalį rajono gyventojų turi aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą, o pagrindinį arba pradinį net apie 38 proc.

Vidutinis Vilniaus rajono gyventojų uždarbis yra mažesnis už vidutinį Lietuvoje (1496 Lt) ir visoje Vilniaus apskrityje (1734 Lt) – 1234 Lt (2006 m. Statistikos departamento duomenys). Tai rodo mažas gyventojų investicines galimybes, kurios yra būtinos plėtojant turizmo paslaugas.

Vilniaus rajone socialinę paramą teikia darbo birža, prie savivaldybės įkurtas Socialinės paramos skyrius, seniūnijose dirbantys lankomosios priežiūros darbuotojai, senų žmonių globos namai ir neįgalių žmonių globos namai.

Rajone nėra nė vienos laikino gyvenimo įstaigos, kur galėtų apsistoti iš įkalinimo vietų grįžę, problemų šeimose turintys ar su kitomis būsto problemomis susiduriantys rajono gyventojai.

Rajone yra vieni vaikų globos namai („Vėliučionių specialieji vaikų auklėjimo ir globos namai“ Šatrininkų seniūnijoje). Rajone veikia viena globos įstaiga suaugusiems neįgaliesiems („Prūdiškių pensionatas“ Juodšilių seniūnijoje), čia yra 156 vietos ir visos jos būna užimtose. Taip pat rajone yra viena globos įstaiga seniems žmonėms (UAB „Senevita“ Nemenčinės seniūnijoje), čia yra 116 vietų ir visos jos taip pat būna užimtose. Globos įstaigų trūkumą rajone rodo tai, kad globos namuose paprastai gyvena daugiau žmonių nei yra vietų, todėl stengiamasi sukurti papildomas vietas jau veikiančiuose globos namuose, bet tai iki galo neišsprendžia problemos.

Socialines paslaugas namuose gauna 80 asmenų. Nuo 2002 m. socialines paslaugas namuose gaunančių asmenų skaičius nors ir nežymiai, bet nuolat mažėja. 2004-2005 m. ženkliai sumažėjo socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičius: 2003 m. socialines pašalpas gavo 3436 asmenys, o 2005 m. – 1899 asmenys.

Socialinės paslaugos svarbios tokioms žmonių grupėms: seni žmonės, žmonės su negalia, probleminės šeimos, asmenys, grįžę iš įkalinimo vietų, piktnaudžiaujantys alkoholiu, benamiai, narkomanai ir kitos socialines rizikos grupės, kurias planuojama įtraukti į socialines rizikos šeimų apskaitą ir bedarbiai.

Socialinių paslaugų teikimo poreikis dėl demografinių bei darbo rinkos veiksnių didės, tuo pačiu turi didėti lėšos, skiriamos socialinėms paslaugoms teikti bei administruoti. Institucinės socialinės globos paslaugų poreikį planuojama mažinti teikiant nestacionarias socialines paslaugas dienos centruose, asmens namuose.

Socialinėmis paslaugomis galima sumažinti neigiamas socialinių problemų pasekmes vaikams ir šeimoms, todėl rajone reikia steigti dienos socialines įstaigas, kurti visuomenines organizacijas, kurios teiktų pagalbą ir ilgalaikes konsultacijas socialinės rizikos šeimoms ir socialinės rizikos vaikams bei padėtų integruotis į visuomenę.

Savivaldybėje pagrindinai socialinių paslaugų gavėjai yra senyvo amžiaus asmenys ir suaugę neįgalūs asmenys, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, likę be tėvų globos vaikai, vaikai su negalia ir jų šeimos, kiti asmenys ir šeimos, turintys socialinių problemų.

Savivaldybės administracijos padalinių (Socialinės rūpybos skyriaus, Vaikų teisių apsaugos skyriaus, seniūnijų), socialinės paskirties įstaigų darbuotojų pastangomis dauguma rajono gyventojų pagal poreikį gauna jiems reikalingas socialines paslaugas. Jei savivaldybėje nėra atitinkamų socialinių paslaugų teikėjų, – paslaugos perkamos.

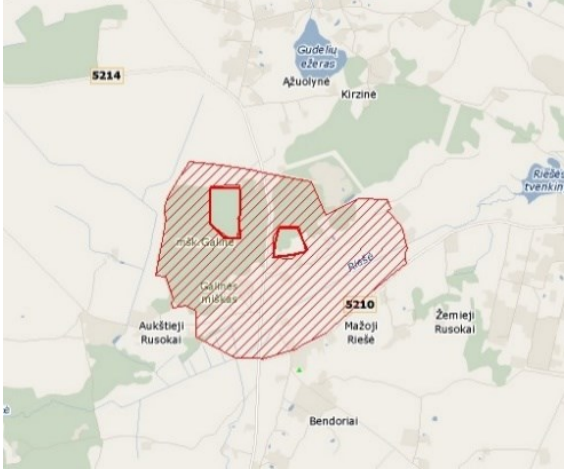
Norint pagerinti socialinę ir ekonominę gyventojų aplinką būtina kurti modernias daigafunkcines kultūros įstaigas, kuriose atsirastų patalpos kultūriniam renginiams. Kaime įrengti informacinis standus. Steigti visuomeninius ir privačius muziejus. Būtina atsižvelgianti į vietos gyventojų poreikius, įrengti universalų daigafunkcinį centrą, aprūpinant jį būtina infrastruktūra (patalpomis, įranga ir baldais, mokymo priemonėmis ir kt.) kokybiškų paslaugų teikimui. Tokiu būdu būtų prisidėta prie įvairaus amžiaus grupių laisvalaikio užimtumo, neformalaus švietimo ir savišvietos, informacinių technologijų įsisavinimo ir naudojimosi, visuomenės sveikatinimo.

2.3. ESAMA KULTŪROS PAVELDO APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

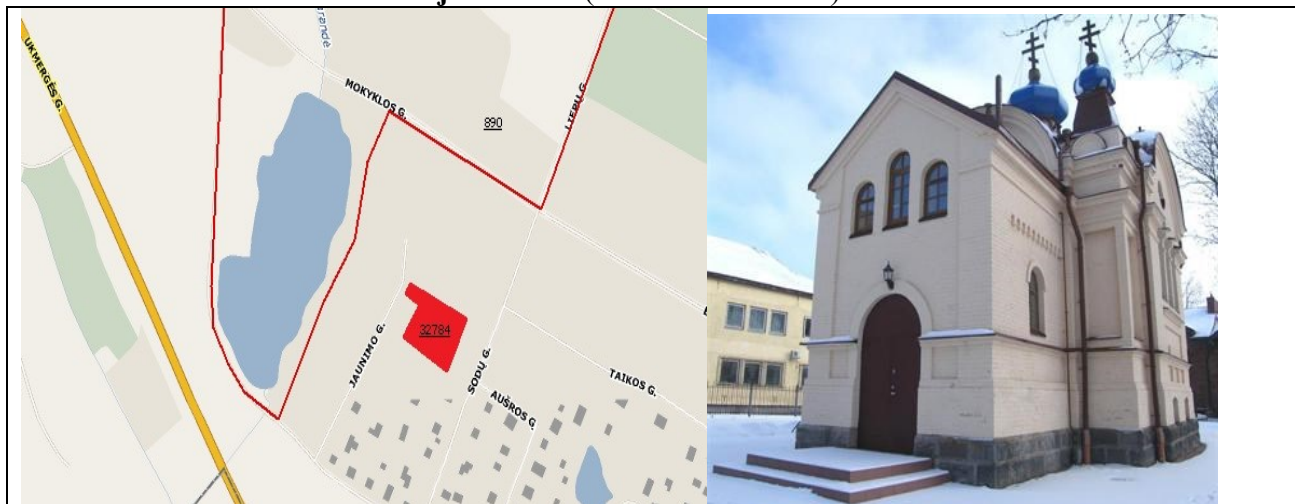
Pagal Kultūros paveldo departamento duomenis planuojamoje teritorijoje išsidėstę šie saugomi kultūros paveldo objektai:

Mažosios Riešės piliakalnis, vad. Batarėja (unik. kodas 5651)

Dalis vizualinės apsaugos zonos patenka į nagrinėjamą teritoriją

 Teritorija ir vizualinės apsaugos zona	 <i>Mažosios Riešės piliakalnis iš R. Nuotraukos autorius: Arūnas Strazdas. Fotografavimo data: 2012-04-19</i>
Pavadinimas	Mažosios Riešės piliakalnis, vad. Batarėja
Unikalus objekto kodas	5651

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė (unik. kodas 32784)


Teritorija

Nuotraukų autorė: Karolina Kazakevičiūtė. Fotografavimo data: 2009-01-20

Pavadinimas	Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė
Unikalus objekto kodas	32784
Amžius	XIX a. II p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Bukiškio k. (Avižienių sen.), Sodų g. 6
Įregistravimo registre data	2009-03-26
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: vietinis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas (privatus)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas), Sakralinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Teritorijos plotas	2932 kv. m
Pagrindas	Dėl teisinės apsaugos suteikimo. 2009-03-25; Nr.: KPD-RM-1052; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; <u>Planas, Aktas</u> Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamojo kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje. 2009-04-03; Nr.: 04-05; Tipas: Dokumentas; <u>Pranešimas</u> Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą Kultūros vertybių registre. 2009-04-03; Nr.: 04-04; Tipas: Dokumentas; <u>Pranešimas</u>

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Avižienių piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi (unik. kodas 5650)


Teritorija ir vizualinės apsaugos zona	<i>Piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi iš VŠV. Nuotraukos autorius: Arūnas Strazdas. Fotografavimo data: 2012-04-19</i>
Pavadinimas	Avižienių piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi
Unikalus objekto kodas	5650
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: AR1440
Amžius	I t-metis po Kr.
Adresas	Vilniaus r. sav., Avižienių k. (Avižienių sen.)
Įregistravimo registre data	1992-10-19
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingųjų savybių pobūdis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą), Kraštovaizdžio
Teritorijos plotas	4269 kv. m
Vizualinio apsaugos zonos pozonio plotas	134000 kv. m
Pagrindas	Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje. 2010-01-08; Nr.: 01-01; Tipas: Dokumentas; Dėl duomenų patikslinimo. 2012-10-02; Nr.: KPD-VL-44; Priėmė: KPD ketvirtoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; <u>TRP, Aktas</u> Papildoma medžiaga. 2012-10-08; Tipas: Dokumentas; <u>P4 trumpa informacija apie Avižienių piliakalnį, bei pastabos dėl teritorijos ribų patikslinimo, P5 senas planas</u>

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>).

Tarybinių karių kapinės (unik. kodas 11354)



Kapinių bendras vaizdas. Nuotraukos autorė: Rita Vėlyvienė. Fotografavimo data: 2011-04-12

Pavadinimas	Kapinės
Unikalus objekto kodas	11354
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: IV750
Adresas	Vilniaus r. sav., Riešės k. (Avižienių sen.)
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingosios savybės	Palaidoti tarybiniai kariai
Šaltiniai ir medžiaga	Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas, V., 1973, p.91

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Tarandės kaimo senųjų kapinių dalis (unik. kodas 37130)



Išlikusi senųjų kapinių dalis iš PV. Nuotraukos autorius: Arūnas Strazdas. Fotografavimo data: 2013-05-09

Pavadinimas	Tarandės kaimo senųjų kapinių dalis
Unikalus objekto kodas	37130
Adresas	Vilniaus r. sav., Bukiškio k. (Avižienių sen.)
Statusas	Irašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingosios savybės	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)

Avižienių seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	Mažosios Riešės piliakalnis, vad. Batarėja (Dalis vizualinės apsaugos zonos patenka į nagrinėjamą teritoriją)	Vilniaus r. sav., Riešės k. (Avižienių sen.)	5651	
2	Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė	Vilniaus r. sav., Bukiškio k. (Avižienių sen.), Sodų g. 6	32784	
3	Avižienių piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi	Vilniaus r. sav., Avižienių k. (Avižienių sen.)	5650	AR1440
4	Tarybinių karių kapinės	Vilniaus r. sav., Riešės k. (Avižienių sen.)	11354	IV750
5	Tarandės kaimo senųjų kapinių dalis	Vilniaus r. sav., Bukiškio k. (Avižienių sen.)	37130	

Juodšilių pilkapynas (unik. kodas 16522)



Teritorija



Juodšilių pilkapyno pilkapis 1 (už pilkapyno rodyklės) iš PV. Nuotraukos autorius: Arūnas Strazdas. Fotografavimo data: 2012-11-23

Pavadinimas	Juodšilių pilkapynas
Unikalus objekto kodas	16522
Seni kodai	Kodas registre iki 2005.04.19: A1257P; Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AR1866
Amžius	I t-mečio po Kr. II p. – II t-mečio pr.
Adresas	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.)
Įregistravimo registre data	1993-06-30
Statusas	Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: nacionalinis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingųjų savybių pobūdis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)
Teritorijos plotas	30000 kv. m
Pagrindas	KVAD direktoriaus įsakymas. 1997-12-31; Nr.: 380; Tipas: Įsakymas; <u>Dėl paskelbimo kultūros paminklų.</u> 1998-05-19; Nr.: 612; Priėmė: Lietuvos Respublikos Vyriausybė; Tipas: Nutarimas; <u>Dėl pripažinimo valstybės saugomu.</u> 2005-04-29; Nr.: IV-190; Priėmė: Lietuvos Respublikos kultūros ministras; Tipas: Įsakymas; Dėl duomenų patikslinimo. 2013-02-05; Nr.: KPD-VL-297; Priėmė: KPD ketvirtoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; <u>TRP, Aktas</u> Papildoma medžiaga. 2013-02-11; Tipas: Dokumentas; <u>Aprašymas-2, Aprašymas-3, Aprašymas-1</u>

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba (unik. kodas 36377), kompleksas

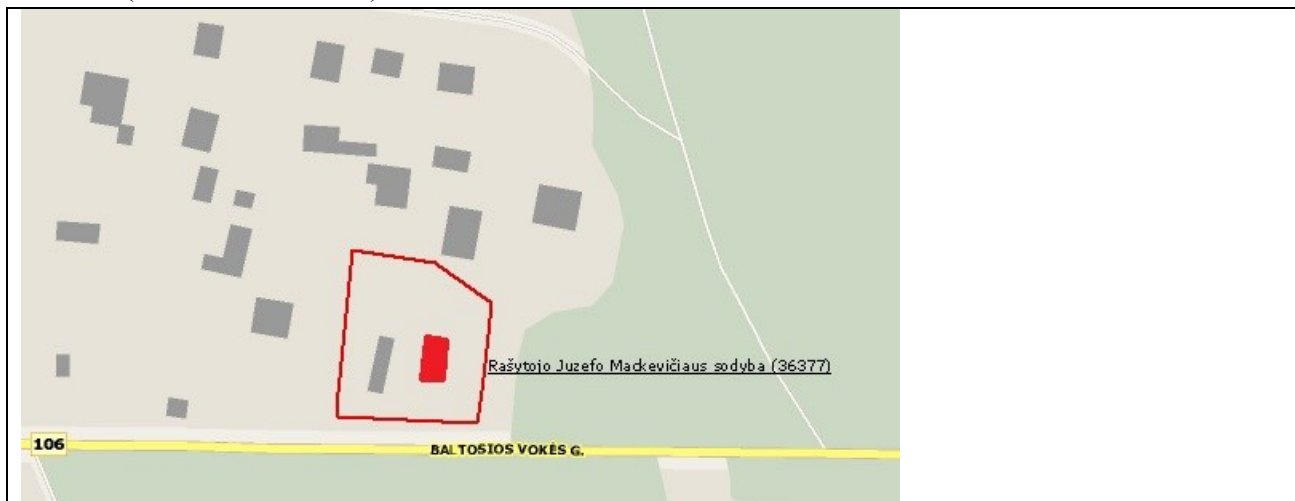

Teritorija



*Kairėje: sodybos vaizdas iš PR; dešinėje: vaizdas iš V. Nuotraukų autorė: Indrė Užutaitė.
Fotografavimo data: 2012-02-15*

Pavadinimas	Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba
Unikalus objekto kodas	36377
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.), Baltosios Vokės g. 5
Įregistravimo registre data	2012-05-25
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: vietinis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksas (privatus); Kompleksą sudaro: namas (36378; 1); ūkinis pastatas (36379; 2)
Vertingųjų savybių pobūdis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Teritorijos plotas	2402 kv. m
Pagrindas	Dėl teisinės apsaugos suteikimo. 2012-05-21; Nr.: KPD-AV-281; Priėmė: KPD antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; <u>IKONOGN Nr. 1. Namų R fasado fragmentas., TRP, Aktas</u> Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje. 2012-05-30; Nr.: 05-32; Tipas: Dokumentas; <u>Pranešimas</u> Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą Kultūros vertybių registre. 2012-05-30; Nr.: 05-33; Tipas: Dokumentas; <u>Pranešimas</u> Dėl skundo nagrinėjimo rezultatų. 2012-11-27; Nr.: I-3589-171/2012; Priėmė: Vilniaus apygardos administracinis teismas; Tipas: Sprendimas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Namas (unik. kodas 36378)

Namas

*Kairėje: namo R ir P fasadai; dešinėje: P ir V fasadai. Nuotraukų autorė: Indrė Užutaitė.
Fotografavimo data: 2012-02-15*

Pavadinimas	Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodybos namas
Unikalus objekto kodas	36378
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.), Baltosios Vokės g. 5
Įregistravimo registre data	2012-05-25
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: vietinis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: kompleksas (privatus); Priklauso kompleksui: Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba (36377)
Vertingųjų savybių pobūdis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl teisinės apsaugos suteikimo. 2012-05-21; Nr.: KPD-AV-281; Priėmė: KPD antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Ūkinis pastatas (unik. kodas 36379)



Ūkinis pastatas

Kairėje: ūkinio pastato R fasadas; dešinėje: ūkinio pastato R ir Š fasadai. Nuotraukų autorė: Indrė Užutaitė. Fotografavimo data: 2012-03-22

Pavadinimas	Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodybos ūkinis pastatas
Unikalus objekto kodas	36379
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.), Baltosios Vokės g. 5
Įregistravimo registre data	2012-05-25
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: vietinis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksas (privatus); Priklauso kompleksui: Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba (36377)
Vertingųjų savybių pobūdis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl teisinės apsaugos suteikimo. 2012-05-21; Nr.: KPD-AV-281; Priėmė: KPD antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Prūdiškių buv. dvaro sodybos fragmentai (unik. kodas 915), kompleksas



Teritorija



Nuotraukų autorė: Rita Vėlyvienė. Fotografavimo data: 2009-11-19

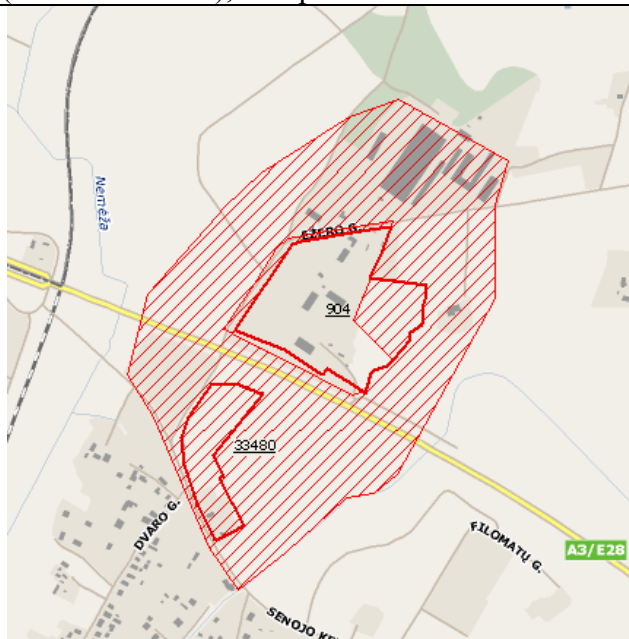
Pavadinimas	Prūdiškių buv. dvaro sodybos fragmentai
Unikalus objekto kodas	915
Seni kodai	Nr. naujai išaiškinamųjų sąraše: 908; Nr. laikinosios apskaitos sąraše: 179/18
Adresas	Vilniaus r. sav., Prūdiškių k. (Juodšilių sen.)
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksas
Pagrindas	Įrašyta į laikiną apskaitą (LA). 1992-10-14; Nr.: 179/18; Tipas: Nutarimas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Juodšilių seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	Kelmytės senovės medžio anglių degimo vieta	Vilniaus r. sav., Kelmytės vs. (Juodšilių sen.)	25207	A1604
2	Juodšilių pilkapynas	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.)	16522	A1257P; AR1866
3	Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba (kompleksas)	Vilniaus r. sav., Juodšilių k. (Juodšilių sen.), Baltosios Vokės g. 5	36377	
4	Prūdiškių buv. dvaro sodybos fragmentai (kompleksas)	Vilniaus r. sav., Prūdiškių k. (Juodšilių sen.)	915	908; 179/18

Nemėžio dvaro sodyba (unik. kodas 904), kompleksas



Teritorija, fizinės ir vizualinės apsaugos zonos



Nemėžio dvaro sodybos fragmentai. Kairėje: Centrinis sodybos kiemas; dešinėje: Vaizdas iš P. Nuotraukų autorė: Indrė Kačinskaitė. Fotografavimo data: 2007-05-14

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentai
Unikalus objekto kodas	904
Seni kodai	Nr. naujai išaiškinamųjų sąraše: 902 Nr. laikinosios apskaitos sąraše: 413/832
Amžius	XIX a. pr. – XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	1992-05-01
Statusas	Valstybės saugomas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksas (valstybinis). Kompleksą sudaro: rūmai (1766; 1); oficina (31422; 2); arklidė (31423; 3); svirnas (31424; 4); ledainė (3142;5)
Vertingųjų savybių pobūdis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Kraštovaizdžio
Teritorijos plotas	51398 kv. m
Vizualinio apsaugos zonos pozonio plotas	312867 kv. m
Fizinio apsaugos zonos pozonio plotas	5161 kv. m
Pagrindas	Įrašyta į laikiną apskaitą (LA). 1995-01-31; Nr.: 413/832; Tipas: Nutarimas; Papildoma medžiaga. 2007-09-04; Tipas: Dokumentas; Rūmai. I a.

	planas, Rūmai. Pastogės planas, Rūmai. Pjūvis A-A, Arklidė. Plano schema, Svirnas. Plano schema, Ledainė. Planas Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; Planas Dėl inicijavimo skelbti valstybės saugomu. 2007-09-25; Nr.: Į-381; Tipas: Įsakymas; Dėl specialiųjų planų rengimo. 2008-01-28; Nr.: Į-37; Tipas: Įsakymas; Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą. 2008-02-26; Nr.: 08-84; Tipas: Dokumentas; Pranešimas Dėl Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos specialiojo planavimo dokumentų ir apsaugos reglamentų sąrašo patvirtinimo. 2008-05-15; Nr.: Į-156; Priėmė: Kultūros paveldo departamentas; Tipas: Įsakymas; Dėl paskelbimo valstybės saugomu. 2010-12-14; Nr.: ĮV-681; Priėmė: Lietuvos Respublikos kultūros ministras; Tipas: Įsakymas; Specialusis planas (TRP), Specialusis planas (PP);
--	---

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Nemėžio dvaro sodybos parko fragmentai (unik. kodas 33480),



Teritorija, fizinės ir vizualinės apsaugos zonos



Nemėžio dvaro sodybos parko fragmentai. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzdelevičiūtė.
Fotografavimo data: 2014-05-29

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos parko fragmentai
Unikalus objekto kodas	33480
Adresas	Vilniaus r. sav., Daržininkų k. (Nemėžio sen.)

Įregistravimo registre data	2014-11-06
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas.
Vertingųjų savybių pobūdis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą, tipiškas), Archeologinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Kraštovaizdžio, Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Teritorijos plotas	19866 kv. m

Rūmai (unik. kodas 1766)

Kairėje: Rūmų ŠR fasadas; dešinėje: ŠV ir PV fasadai. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzgelevičiūtė. Fotografavimo data: 2007-05-14

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentų rūmai
Unikalus objekto kodas	1766
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: AtV797
Amžius	pastatyti 1836 m., dalyvaujant architektui Stanislovui Kosovskiui
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	1992-06-12
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (904)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

Oficina (unik. kodas 31422)

Kairėje: PR ir PV fasadai; dešinėje: ŠR fasadas. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzgelevičiūtė.
Fotografavimo data: 2007-05-14

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentų oficina
Unikalus objekto kodas	31422
Amžius	XIX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	2007-09-04
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (904)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Arklidė (unik. kodas 31423)

Kairėje: Arklidė iš R pusės; dešinėje: PR fasadas. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzgelevičiūtė.
Fotografavimo data: 2007-06-11

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentų arklidė
Unikalus objekto kodas	31423
Amžius	1850-1860 m.
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	2007-09-04
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra:

	regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (904)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Svirnas (unik. kodas 31424)



Kairėje: Svirno PV ir PR fasadai; dešinėje: PV fasado fragmentas. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzgelevičiūtė. Fotografavimo data: 2007-05-14

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentų svirnas
Unikalus objekto kodas	31424
Amžius	XIX a.
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	2007-09-04
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (904)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Ledainė (unik. kodas 31425)



*Kairėje: PV fasadas; dešinėje: ŠR fasadas. Nuotraukų autorė: Violeta Bruzgelevičiūtė.
Fotografavimo data: 2007-05-14*

Pavadinimas	Nemėžio dvaro sodybos fragmentų ledainė
Unikalus objekto kodas	31425
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Įregistravimo registre data	2007-09-04
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (904)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2007-09-04; Nr.: KPD-RM-436; Priėmė: KPD nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Mečetė (unik. kodas 1765)



*Kairėje: Pagrindinis fasadas; dešinėje: Bendras vaizdas. Nuotraukos autorius: Rita Vėlyvienė.
Fotografavimo data: 2009-04-29*

Pavadinimas	Mečetė
Unikalus objekto kodas	1765

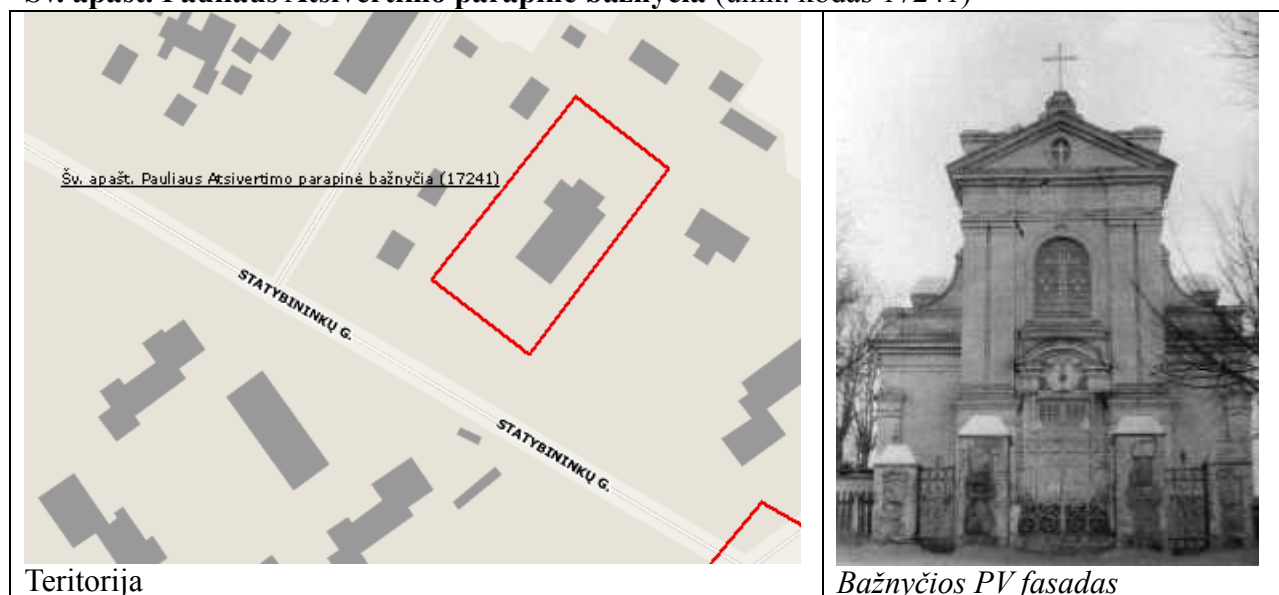
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtV796
Adresas	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingosios savybės	medinė, stogas dengtas skarda
Šaltiniai ir medžiaga	Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas, V., 1973, p.435

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Nemėžio seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	2	3	4	5
1	Nemėžio dvaro sodybos fragmentai (kompleksas)	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)	904	902
2	Nemėžio dvaro sodybos parko fragmentai	Vilniaus r. sav., Daržininkų k. (Nemėžio sen.)	33480	
3	Mečetė	Vilniaus r. sav., Nemėžio k. (Nemėžio sen.)	1765	AtV796

Šv. apašt. Pauliaus Atsivertimo parapiinė bažnyčia (unik. kodas 17241)



Teritorija	Bažnyčios PV fasadas
Pavadinimas	Šv. apašt. Pauliaus Atsivertimo parapiinė bažnyčia
Unikalus objekto kodas	17241
Seni kodai	Kodas registre iki 2005.04.19: S250; Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtV1111
Amžius	XX a. pr.
Autorius	arch. grafas F.R. Rostvorovskis
Adresas	Vilniaus r. sav., Vaidotų k. (Pagirių sen.)
Įregistravimo registre data	1996-12-23
Statusas	Valstybės saugomas
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Pagrindas	KVAD įsakymas. 1996-12-23; Nr.: 161; Tipas: Įsakymas; <u>Dėl pripažinimo valstybės saugomu</u> . 2005-04-29; Nr.: IV-190; Priėmė: Lietuvos Respublikos kultūros ministras; Tipas: Įsakymas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Baltosios Vokės buv. dvaro rūmai ir oficina (unik. kodas 1767), kompleksas



Teritorija



Kairėje: Rūmai; dešinėje: Oficina. Nuotraukų autorė: Rita Vėlyvienė. Fotografavimo data: 2009-04-29

Pavadinimas	Buv. dvaro rūmai ir oficina
Unikalus objekto kodas	1767
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: AtV798
Amžius	XIX a.
Adresas	Vilniaus r. sav., Baltosios Vokės k. (Pagirių sen.)
Įregistravimo registre data	1994-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: kompleksas
Šaltiniai ir medžiaga	Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas, V., 1973, p.435

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Baltosios Vokės buv. dvaro sodybos fragmentai (unik. kodas 886), kompleksas



Teritorija

Pavadinimas	Baltosios Vokės buv. dvaro sodybos fragmentai
Unikalus objekto kodas	886
Seni kodai	Nr. naujai išaiškinamųjų sąraše: 884 Nr. laikinosios apskaitos sąraše: 413/815
Adresas	Vilniaus m. sav., Baltosios Vokės k.
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: kompleksas
Pagrindas	Įrašyta į laikiną apskaitą (LA). 1995-01-31; Nr.: 413/815; Tipas: Nutarimas; TRP; Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą. 2008-12-16; Nr.: 886; Tipas: Dokumentas; Pranešimas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Pagirių seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	Šv. apašt. Pauliaus Atsivertimo parapiinė bažnyčia	Vilniaus r. sav., Vaidotų k. (Pagirių sen.)	17241	S250; AtV1111
2	Baltosios Vokės buv. dvaro rūmai ir oficina (kompleksas)	Vilniaus r. sav., Baltosios Vokės k. (Pagirių sen.)	1767	AtV798
3	Baltosios Vokės buv. dvaro sodybos fragmentai	Vilniaus m. sav., Baltosios Vokės k. (Pagirių sen.)	886	884; 413/815

Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano nekilnojamo kultūros paveldo seniūnijoms brėžinį, Riešės bažnyčią siūloma įtraukti į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą.

Riešės Švč. Mergelės Marijos Vardo bažnyčia

 (šaltinis: http://www.maps.lt/) Bažnyčios vieta mieste	 (šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Vaizdas:Riese_church.jpg) Riešės bažnyčia
Pavadinimas	Riešės Švč. Mergelės Marijos Vardo bažnyčia
Adresas	Vilniaus r. sav., Riešės mstl. (Riešės sen.) Molėtų g. 4
Amžius	1939 m.
Stilius	Istorizmas
Forma	Bažnyčia <u>istorinė</u> , stačiakampio plano, vienabokštė, su žemesne <u>apside</u> ir bokšteliais. Vidus 3 <u>navų</u> , <u>bazilikinis</u> . Šventorius apmūrytas.
Istorija	Lietuvos didysis kunigaikštis <u>Aleksandras Jogailaitis</u> Riešės palivarką su bravoru 1500 m. atidavė <u>Vilniaus kapitulai</u> . Manoma, kad medinę <u>koplyčią</u> Riešėje XVI a. pradžioje pastatė kunigas Martynas iš Dušnikų. XVII a. pabaigoje koplyčią pastatė kapitula. Manoma, kad ji sunyko arba sudegė XVIII a. pradžioje (1744 m. neminima). <u>Kazimieras Pliateris Kalno Riešės dvare</u> 1776 m. pastatė koplyčią. Pamaldų laikyti atvažiuodavo vienuoliai iš <u>Verkių</u> . Caro valdžia, tvirtindama koplyčių sąrašą, 1878 m. leido Verkių vikarui <u>Riešėje</u> kasdien laikyti pamaldas. Riešės <u>Kalno Riešės dvaro</u> savininkė 1903 m. prašė <u>Vilniaus</u> gubernatoriaus leidimo remontuoti koplyčią, kurioje jau 5 m. nelaikomos pamaldos. 1925 m. įsteigta parapija. 1938–1939 m. parapijiečių rūpesčiu pastatyta dabartinė mūrinė bažnyčia.

(šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Riešės_Švč._Mergelės_Marijos_Vardo_bažnyčia)

Rudaminos buv. dvaro sodybos fragmentai (unik. kodas 11284)

	
Teritorija	Šaltinis: KPD
Pavadinimas	Rudaminos buv. dvaro sodybos fragmentai
Unikalus objekto kodas	11284
Seni kodai	912, 412/850
Adresas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.)
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksas

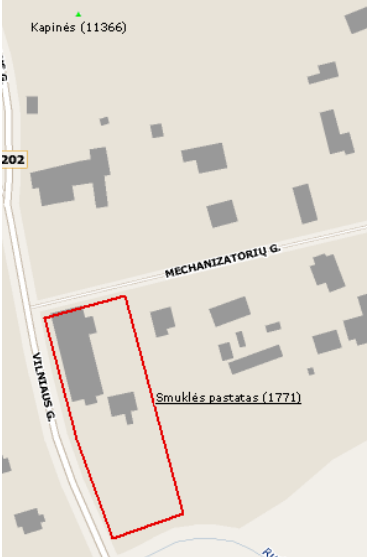
(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Kapinės (unik. kodas 11366)

	
Teritorija	Šaltinis: www.miestai.net
Pavadinimas	Kapinės
Unikalus objekto kodas	11366
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: IV762
Amžius	XVIII a. pab.(?) – XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.)
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis)
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingosios savybės	palaidoti tarybiniai kariai
Šaltiniai ir medžiaga	Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas, V., 1973, p.92

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Smuklės pastatas (unik. kodas 1771)

 Teritorija	 <i>Smuklės pastatas. Š ir V fasadai. Nuotraukos autorė: Rita Vėlyvienė. Fotografavimo data: 2009-05-27</i>
Pavadinimas	Smuklės pastatas
Unikalus objekto kodas	1771
Seni kodai	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtV802
Amžius	pastatytas XVIII a., rekonstruotas XIX a. II p., iš dalies rekonstruotas XX a. II p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.), Vilniaus g. 3
Įregistravimo registre data	1992-06-12
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: vietinis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas (privatus)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)
Teritorijos plotas	3405 kv. m
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2012-04-03; Nr.: KPD-RM-1766; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; TRP, Aktas Brėžiniai. 2012-04-04; Tipas: Dokumentas; BR Nr. 2, BR Nr. 1 Papildoma medžiaga. 2012-04-04; Tipas: Dokumentas; Istoriniai duomenys-1, Istoriniai duomenys-2, Istoriniai duomenys-3, Istoriniai duomenys-4, Istoriniai duomenys-5, Istoriniai duomenys-6 Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą Kultūros vertybių registre. 2012-04-16; Nr.: 04-25; Tipas: Dokumentas; Pranešimas Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje. 2012-04-16; Nr.: 04-24; Tipas: Dokumentas; Pranešimas

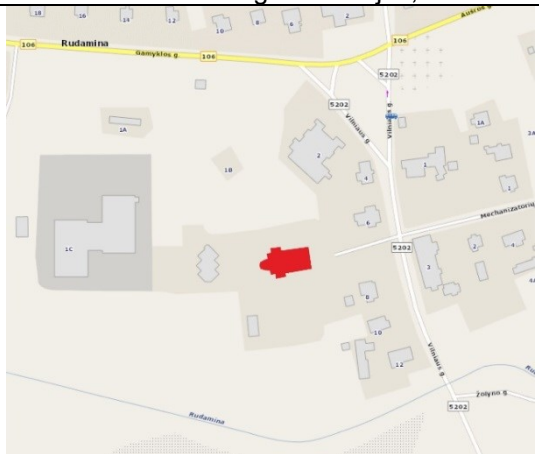
(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Rudaminos seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	2	3	4	5
1	Rudaminos buv. dvaro sodybos fragmentai	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.)	11284	912, 412/850
2	Kapinės	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.)	11366	IV762
3	Smuklės pastatas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.), Vilniaus g. 3	1771	AtV802

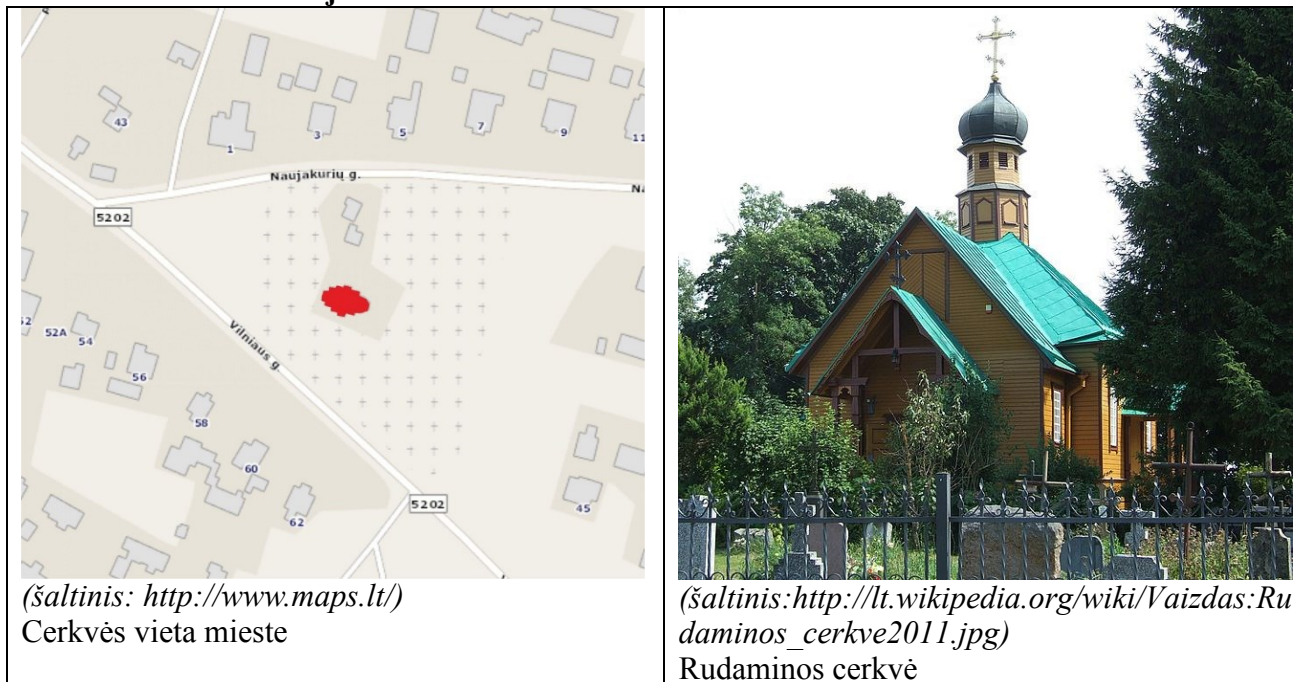
Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano nekilnojamo kultūros paveldo seniūnijoms brėžinį, Rudaminos bažnyčią ir Rudaminos cerkvę siūloma įtraukti į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą.

Rudaminos Švč. Mergelės Marijos, Gerosios Patarėjos, bažnyčia

 (šaltinis: http://www.maps.lt/) Bažnyčios vieta mieste	 (šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Vaizdas:Rudaminos_baznycia.jpg) Rudaminos bažnyčia
Pavadinimas	Rudaminos Švč. Mergelės Marijos, Gerosios Patarėjos, bažnyčia
Adresas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.) Vilniaus g. 6A
Amžius	1909 m.
Stilius	Bažnyčia istorinė, turi neogotikos ir neoklasicizmo bruožų
Architektūra	Kryžminio plano, su 2 nevienodo aukščio bokštais, žemesne ir siauresne trisiene apside. Vidus 3 navų, atskirtų kolonomis. Yra 3 altoriai. Šventoriaus tvora akmenų mūro.
Istorija	Iki 1500 m. Rudaminoje įkurta parapija, pastatyta bažnyčia. 1525 m. jos rektoriumi buvo Jonas Domanovskis, vėliau Žemaičių vyskupas. 1528 m. Rudaminos bažnyčia prijungta prie Vilniaus Šv. Jono bažnyčios. Jos klebonas Juozapas Marševskis 1730 m. Rudaminoje vietoj senosios bažnyčios pastatė naują. 1781 m. minima parapiinė mokykla. Mykolas Tiškevičius 1832 m. bažnyčią suremontavo. Apie 1835 m. Rudaminos apylinkėse apgyvendintos kelios stačiatikių šeimos. 1866 m. 603 katalikai užrašyti stačiatikiais, bažnyčia paversta Viešpaties Atsivertimo stačiatikių cerkve. 1876 m. pastatyta nauja mūrinė cerkvė. 1907–1909 m. pastatyta dabartinė medinė bažnyčia. 1921 m. atkurta parapija.

(šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Rudaminos_Švč._Mergelės_Marijos,_Gerosios_Patarėjos,_bažnyčia)

Rudaminos Šv. Nikolajaus Stebukladario cerkvė



(šaltinis: <http://www.maps.lt/>)

Cerkvės vieta mieste

(šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Vaizdas:Rudaminos_cerkve2011.jpg)

Rudaminos cerkvė

Pavadinimas	Rudaminos Šv. Nikolajaus Stebukladario cerkvė
Adresas	Vilniaus r. sav., Rudaminos k. (Rudaminos sen.) Vilniaus g. 45a
Amžius	1876 m.
Istorija	Pirmoji stačiatikių šventykla <u>Rudaminoje</u> (<i>Рудомино</i>) įsteigta 1866 metais buvusioje Švč. Mergelės Marijos katalikų bažnyčioje ir pavadinta Viešpaties Atsivertimo cerkve. 1874–1876 m. ji išardyta, jos vietoje pastatyta nauja akmeninė cerkvė, o iš senosios šventyklos pastatyta medinė kapinių koplyčia Šv. Nikolajaus Stebukladario garbei. I pasaulinio karo metu cerkvė išvogta. XX a. tarpukariu ji prirašyta <u>Vilniaus Skaisčiausios Dievo motinos cerkvei</u>. 1944 m. per karą cerkvė apgriauta, vėliau nebebuvo atstatyta. Pastato griuvėsiai yra išlikę. Parapijos šventykla tapo Šv. Nikolajaus koplyčia. <u>TSRS</u> valdžia šią parapiją užregistravo 1947 m. (apie 60 tikinčiųjų).

(šaltinis: http://lt.wikipedia.org/wiki/Rudaminos_Šv._Nikolajaus_Stebukladario_koplyčia)

Buivydiškių dvaro sodyba (unik. kodas 888), kompleksas



Aukščiau: Buivydiškių dvaro sodybos rūmai, Pirmą, Antrą ofisiną iš PR pusės. Nuotraukos autorė: Renata Kepežinskienė. Fotografavimo data: 2010-07-22

Teritorija	
Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodyba
Unikalus objekto kodas	888

Seni kodai	Nr. naujai išaiškinamųjų sąraše: 886; Nr. laikinosios apskaitos sąraše: 413/811
Amžius	pastatyta XVII-XVIII a., XIX-XX a.pr., rekonstruota XIX-XX a. Ip.
Stilius	barokas, istorizmas
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g.; Klinikų g.
Įregistravimo registre data	1992-05-01
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: kompleksas (mišrus); Kompleksą sudaro: rūmai (34570; 1); oficina (34571; 2); oficina (34593; 3); namas (34594; 4); ledainė (34572; 5); namas (34595; 6); parkas (34573; 7)
Vertingųjų savybių pobūdis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Kraštovaizdžio, Archeologinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Želdynų (lemiantis reikšmingumą, retas), Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)
Teritorijos plotas	289507 kv. m.

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Buivydiškių dvaro sodybos rūmai (unik. kodas 34570)

Kairėje: Rūmų PR, PV fasadai; dešinėje: ŠR, PR fasadų fragmentai. Nuotraukų autorė: Renata Kepežinskienė. Fotografavimo data: 2010-07-22

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos rūmai
Unikalus objekto kodas	34570
Amžius	pastatyti XVII-XVIII a., rekonstruoti XIX-XX a. I p.
Stilius	barokas, istorizmas
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 2
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas (mišrus); Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Pirma oficina (unik. kodas 34571)

Kairėje: Pirmos oficinios ŠV, ŠR fasadai; dešinėje: PV fasadas. Rūsio prieangis. Nuotraukų autorė: Renata Kepežinskienė. Fotografavimo data: 2010-07-22

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos pirma oficina
Unikalus objekto kodas	34571
Amžius	pastatyta XVIII a.; XX a. pr.

Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 1
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas (mišrus); Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Antra oficina (unik. kodas 34593)



Kairėje: PR fasadas; dešinėje: PR fasadas. Nuotraukų autorė: Viktorija Pimpytė.

Fotografavimo data: 2010-06-25

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos antra oficina
Unikalus objekto kodas	34593
Amžius	statyta XIX a. pab.
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 4
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2011-02-15; Nr.: KPD-RM-1590; Priėmė: KPD pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Pirmas namas (unik. kodas 34594)



Kairėje: Pirmo namo ŠR ir PR fasadai; dešinėje: ŠR ir ŠV fasadai. Nuotraukų autorė: Viktorija Pimpytė. Fotografavimo data: 2010-06-25

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos pirmas namas
Unikalus objekto kodas	34594
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 2
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)
Pagrindas	Dėl duomenų patikslinimo. 2011-02-15; Nr.: KPD-RM-1590; Priėmė: KPD pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Ledainė (unik. kodas 34572)



Kairėje: Ledainės ŠR, ŠV fasadai; dešinėje: PV fasadas. Nuotraukų autorė: Renata Kepežinskienė. Fotografavimo data: 2010-07-20

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos ledainė
Unikalus objekto kodas	34572
Amžius	pastatyta XIX a. II p., iš dalies rekonstruota XX a. II p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 1A

Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Antras namas (unik. kodas 34595)



Kairėje: Antro namo ŠR fasadas ir PR fasado ŠR dalis; dešinėje: ŠV fasado dalis. Nuotraukų autorė: Viktorija Pimpytė. Fotografavimo data: 2010-09-06

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos antras namas
Unikalus objekto kodas	34595
Amžius	XX a. I p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Klinikų g. 4
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamas. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas)

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Parkas (unik. kodas 34573)



Kairėje: Parko PR dalis. Vaizdas iš R; dešinėje: Parko PR dalis. Alėja. Vaizdas iš P. Nuotraukų autorė: Renata Kepežinskienė. Fotografavimo data: 2010-07-22

Pavadinimas	Buivydiškių dvaro sodybos parkas
Unikalus objekto kodas	34573
Amžius	įkurtas XVII-XVIII a., XIX a.

Adresas	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g. 2
Įregistravimo registre data	2011-02-18
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas; Priklauso kompleksui: Buivydiškių dvaro sodyba (888)
Vertingųjų savybių pobūdis	Kraštovaizdžio, Želdynų (lemiantis reikšmingumą, retas)

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Smiglių senovės gyvenvietė (unik. kodas 21521, 21522)



Kairėje: Pasienių senovės gyvenvietė II iš VŠV; dešinėje: gyvenvietės II ŠR dalis iš PV.
Nuotraukų autorius: Arūnas Strazdas. Fotografavimo data: 2008-02-27

Pavadinimas	Smiglių senovės gyvenvietė
Unikalus objekto kodas	21521, 21522
Amžius	I t-mečio pr. Kr. II p.
Adresas	Vilniaus r. sav., Pasienių k. (Zujūnų sen.)
Įregistravimo registre data	2008-05-28
Statusas	Įrašytas į registrą (registrinis). Objekto reikšmingumo lygmuo yra: regioninis
Rūšis	Nekilnojamasis. Objektas įrašytas kaip: pavienis objektas
Vertingųjų savybių pobūdis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)
Teritorijos plotas	0,60 ha

(šaltinis: Kultūros paveldo departamentas, <http://kvr.kpd.lt/heritage/>)

Zujūnų seniūnijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių registro objektų suvestinė lentelė:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas (savivaldybė, seniūnija, gyvenvietė)	Unikalus kodas. Registre	Kiti kodai
1	2	3	4	5
5	Buivydiškių dvaro sodyba (kompleksas)	Vilniaus r. sav., Buivydiškių k. (Zujūnų sen.), Ažuolų g.; Klinikų g.	32960	886; 413/811

Planuojamoje teritorijoje esami kultūros paveldo objektai, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, priskiriami saugomų teritorijų sistemai. Kultūros paveldo objektų žemės sklypai yra suformuoti saugomų kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose, jiems nustatomos tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas nustato, kad valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objekto sklypai

priskiriami konservacinės paskirties žemei. Juose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga.

Planuojama, kad įgyvendinus bendrojo plano sprendinius bus patikslinta kultūros paveldo apskaita ir parengti nauji (trūkstanti) apsaugos reglamentai bei kiti paveldosaugos dokumentai, aktualūs paveldo objektų savininkams bei naudotojams, tuo pačiu pagerės paveldo objektų paveldosauginė būklė, vykdant jų tvarkybą (restauravimą, atgaivinimą bei pritaikymą šiandienai). Siekiama vertingiausių objektų išsaugojimo ir jų naudojimo visuomenės poreikiams, teigiamo gyvenvietės įvaizdžio stiprinimo. Tai turės teigiamą poveikį didinant bendrą kaimo patrauklumą, ekonominės ir kultūrinės aplinkos aktyvinimą. Numatomas teigiamas poveikis ekonominei aplinkai.

Kultūros vertybės statusą turinčių objektų visuma, nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas didins turistinį patrauklumą ir turės ilgalaikį teigiamą poveikį socialinei aplinkai ir infrastruktūros vystymui.

2.4. ESAMA GAMTINĖS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

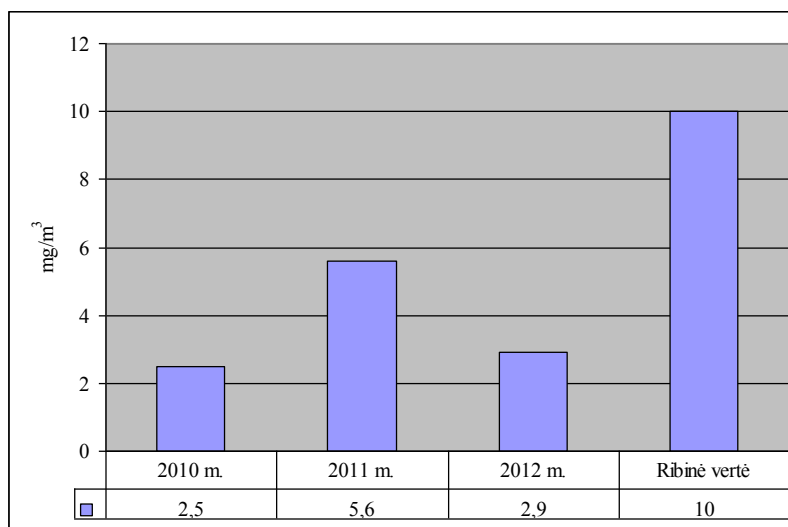
Aplinkos būklę Vilniaus apymiesčio urbanizuotoje zonoje reprezentuoja:

- Oro kokybė,
- Vandens kokybė,
- Dirvožemio kokybė.

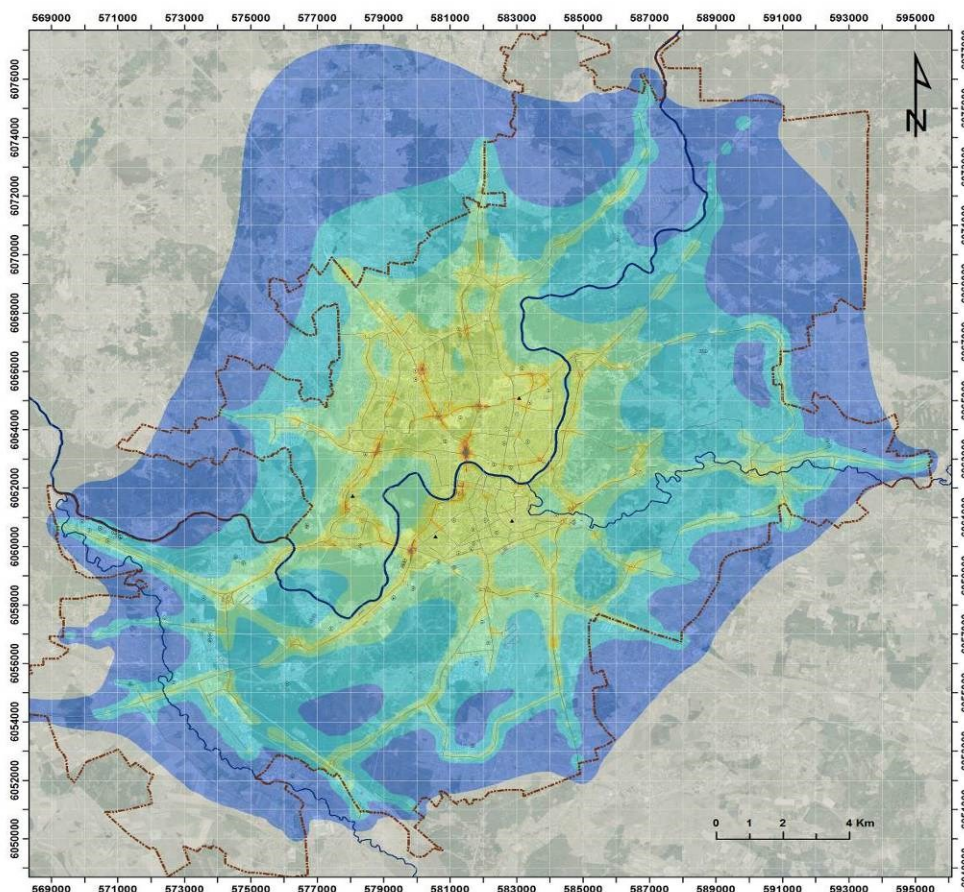
Šių aplinkos elementų kokybės pokyčiai apsprendžia bendrą aplinkos kokybę. Jų kokybės pokyčiai neigiamai arba teigiamai įtakoja natūralaus kraštovaizdžio tiesiogiai vertinama, todėl ji yra analizuojama Vilniaus miesto kontekste, kadangi šiuo atveju sostinė yra pagrindinis aplinkos kokybę pačiame lemiantis faktorius, o taip pat pagrindinis faktorius įtakojantis aplinkos kokybę už jo administracinių ribų. Vilniaus mieste esantys taršos objektai stipriai įtakoja apymiesčio teritorijų atskirų aplinkos komponentų kokybę, tame tarpe ir biotos struktūros bei populiacijų pokyčius. Analizuojant Vilniaus miesto apylinkių aplinkos kokybę nesant pakankamai duomenų nėra

Oro kokybė.

Anglies monoksidas (CO) – teršalas, į aplinką patenkantis degimo procesų pasekoje. Daugiausia CO į aplinkos orą išmeta transporto priemonės. Rajone esantys pramonės objektai daugiausia CO į aplinką išskiria Nemėžyje (UAB „Nemėžio komunalininkas“ – iki 34 t/m), Pagiriuose (UAB „Etalga“ – iki 18 t/m) ir Rudaminoje (UAB „Vilniaus paukštynas“ – iki 71 t/m). Nemėžio ir Pagirių gyvenvietėse yra ir papildomas taršos šaltinis – geležinkelis. Nežiūrint minėtų stacionarių ir mobilių taršos šaltinių, artimiausi stacionarūs oro kokybės matavimų stotelių duomenys rodo, kad didžiausia 8 valandų periodo CO koncentracija neviršija nustatytų reikšmių (2.4.1 pav.), o aptariamoje teritorijoje CO vidutinė metinė koncentracija yra 0.3-0.35 mg/m³ ir yra artima foninei (2.4.2 pav.).



2.4.1 pav. Anglies monoksido (CO) didžiausia 8 valandų periodo koncentracija (mg/m³) Vilniaus mieste 2010-2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.



Vidutinė metinė anglies monoksido (CO) koncentracija (mg/m³) aplinkos ore, Vilniuje 2012 m.

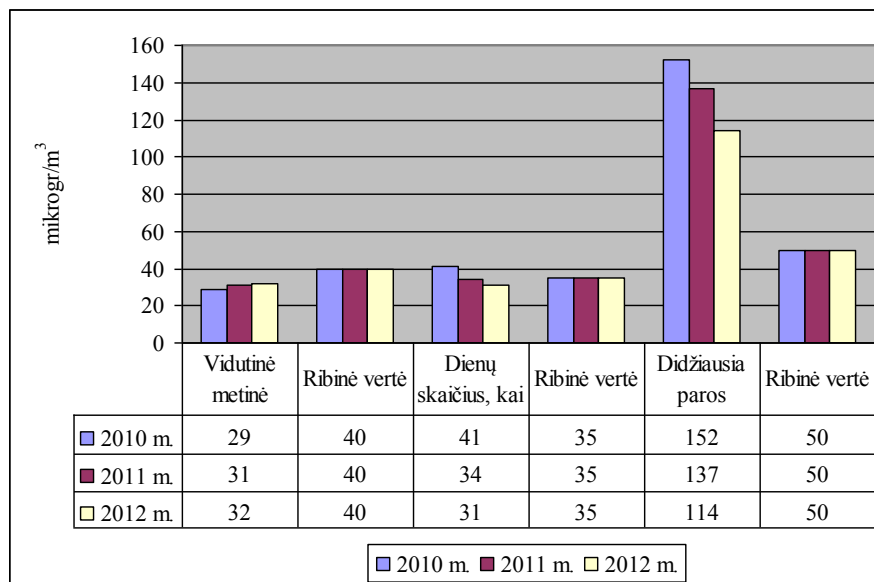
Ribinė vertė nenustatyta



© Aplinkos apsaugos agentūra, 2013
© ORT10LT NZT prie ŽŪM, 2009

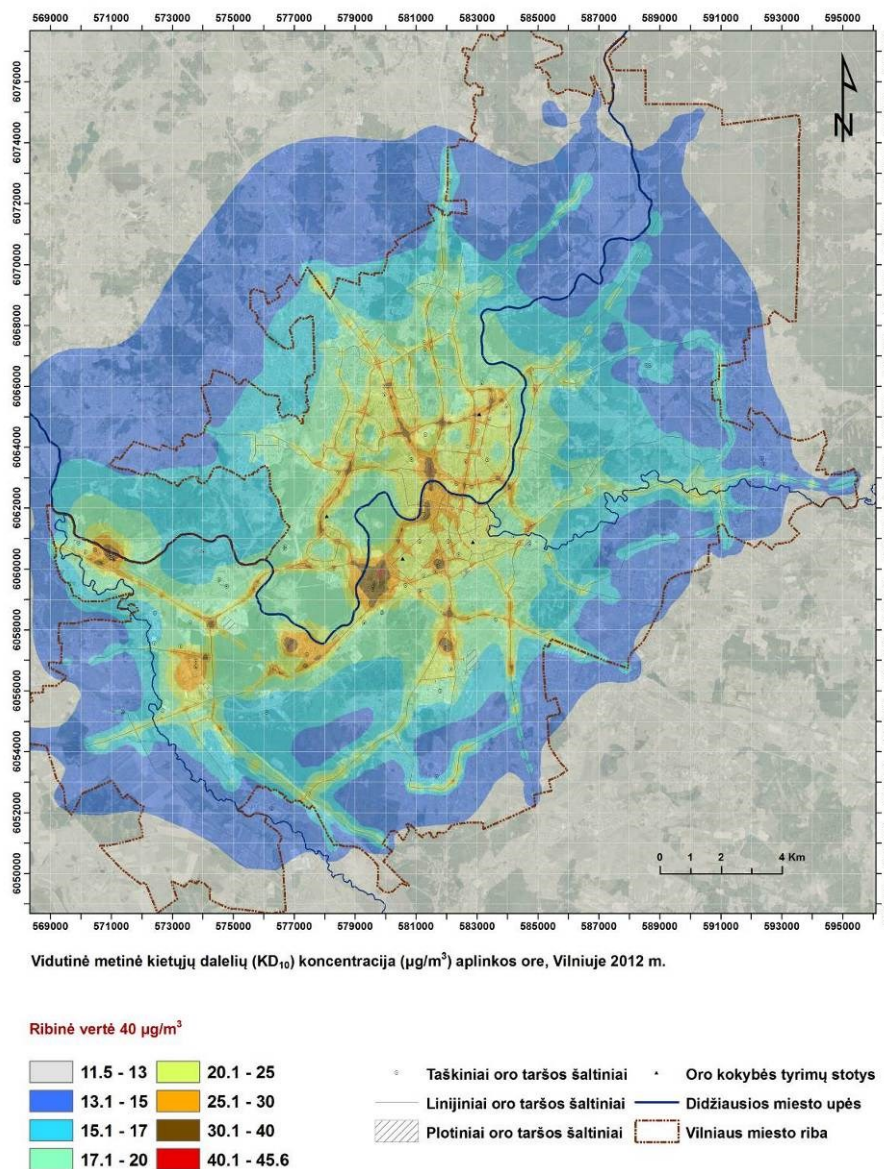
2.4.2 pav. Vidutinė metinė anglies monoksido (CO) koncentracija (mg/m³) aplinkos ore Vilniuje 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Kietosiomis dalelėmis (KD_{10}) vadiname dulkes, kurių skersmuo siekia 10 mikronų. Šis teršalas į aplinkos orą patenka iš daugelio šaltinių (pramonės įmonių, transporto, namų ūkio). Apie penktadalyje Europos Sąjungos miestų KD_{10} normos yra viršijamos. Iš rajone esančių pramonės įmonių didesnis KD_{10} kiekis į aplinkos orą patenka iš Rudaminoje esančio paukštyno – iki 100 t/m. 2010-2012 m. stacionarūs oro kokybės matavimų stotelių duomenys rodo (2.4.3 pav.), kad atmosferos oro tarša kietosiomis dalelėmis aktuali ir Lietuvoje. 2010-2012 metų periodu buvo viršijamos didžiausios paros vertės, o 2010 m. viršytas dienų skaičius, kai viršijama paros ribinė vertė rodiklis.



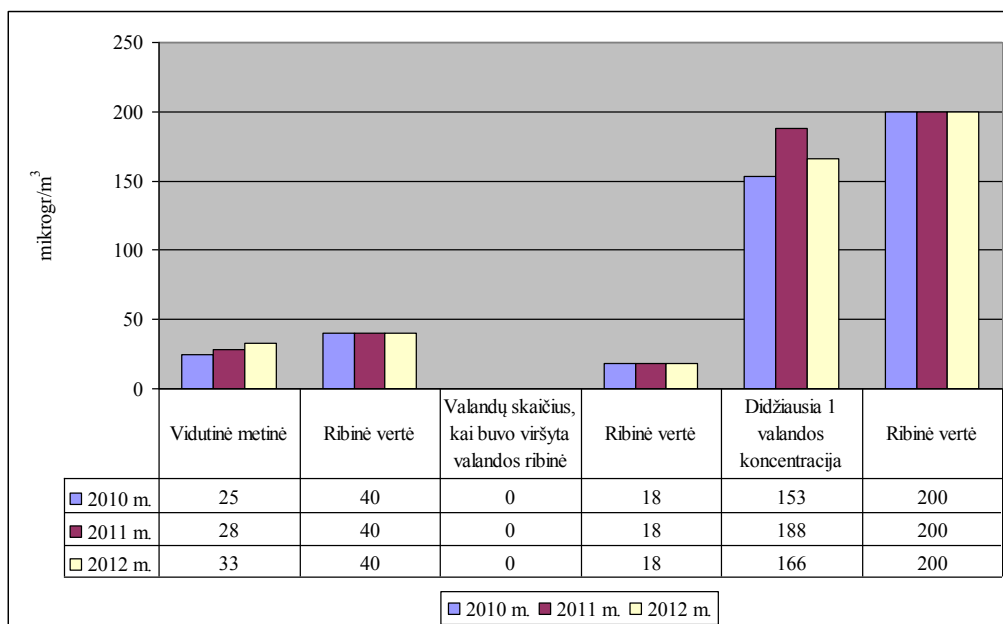
2.4.3 pav. Kietųjų dalelių (KD_{10}) vidutinė metinė vertė, didžiausia paros vertė, ribinės vertės ($\text{mikrogr}/\text{m}^3$) ir dienų skaičius, kai buvo viršyta paros ribinė vertė Vilniaus mieste 2010-2012 m.
Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Įvertinus teršalų sklaidos duomenis (2.4.4 pav.) aptariamoje Vilniaus priemiesčio teritorijoje stebimas vidutinis metinis teršalo kiekis yra iki $15 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$ ir nesiekia nustatytų ribinių verčių ($40 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$). Zujūnų seniūnijoje kietųjų dalelių metinė koncentracija kiek didesnė ir siekia $15.1\text{--}17.0 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$. Šio teršalo koncentracijos aplinkos ore padidėjimas atskiruose mikrorajonuose galimas šaltuoju metų laiku, kai individualių namų apšildymui intensyviai naudojamas kuras, o meteorologinės sąlygos būna nepalankios teršalų sklaidai.



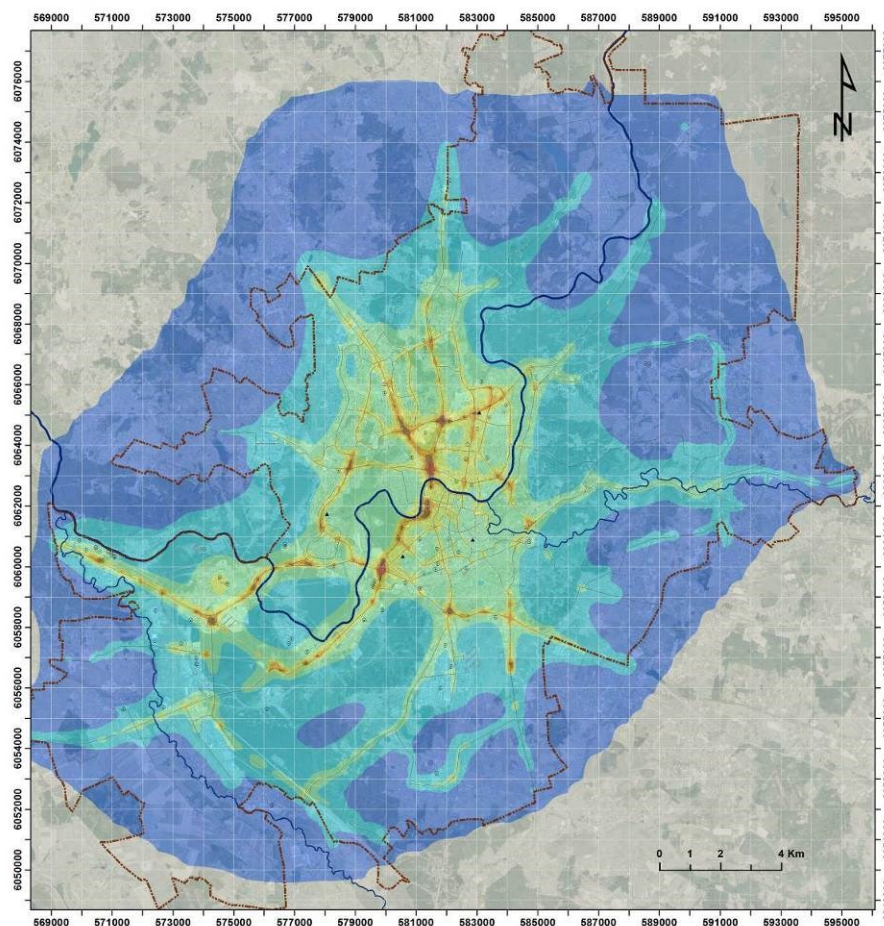
2.4.4 pav. Vidutinė metinė kietųjų dalelių (KD_{10}) koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) aplinkos ore Vilniuje 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Pagrindiniu azoto oksidų (NO_2) šaltiniu laikomi transporto išmetami teršalai, antroje vietoje pagal reikšmingumą eina katilinių eksploatacijos procese susidaręs azoto oksidų kiekis. Stambesnės rajono pramonės įmonės, tokios kaip UAB „Nemėžio komunalininkas“, Zujūnų „Lietpak“, ar UAB „Vilniaus paukštynas“ (Rudaminos gyvenvietė), per metus į aplinką išskiria atitinkamai iki 8, 7 ir 26 tonų azoto oksidų. 2010-2012 m. tyrimų duomenys Vilniaus mieste rodo (2.4.5 pav.), kad NO_2 rodiklio vertės neviršijamos net ir prie intensyvaus transporto gatvių.



2.4.5 pav. Azoto oksidų (NO_2) vidutinė metinė vertė, didžiausios 1 valandos koncentracijos vertė, ribinės vertės ($\text{mikrogr}/\text{m}^3$) ir valandų skaičius, kai buvo viršyta valandos ribinė vertė Vilniaus mieste 2010-2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Teršalo sklaidos duomenys rodo (2.4.6 pav.), kad didžiosiose aptariamų seniūnijų gyvenvietėse, tokiose kaip Nemėžis, Rudamina, Pagiriai, Juodšiliai, Avižieniai, Didžioji Riešė NO_2 vidutinė metinė vertė yra tarp $3.9\text{--}10 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$, tik tai Zujūnų seniūnijos rytinėje dalyje azoto oksidų koncentracija kiek didesnė ir pasiekia $11\text{--}15 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$ vertę, kai ribinė vertė yra $40 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$.



Vidutinė metinė azoto dioksido (NO_2) koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) aplinkos ore, Vilniuje 2012 m.

Ribinė vertė $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$

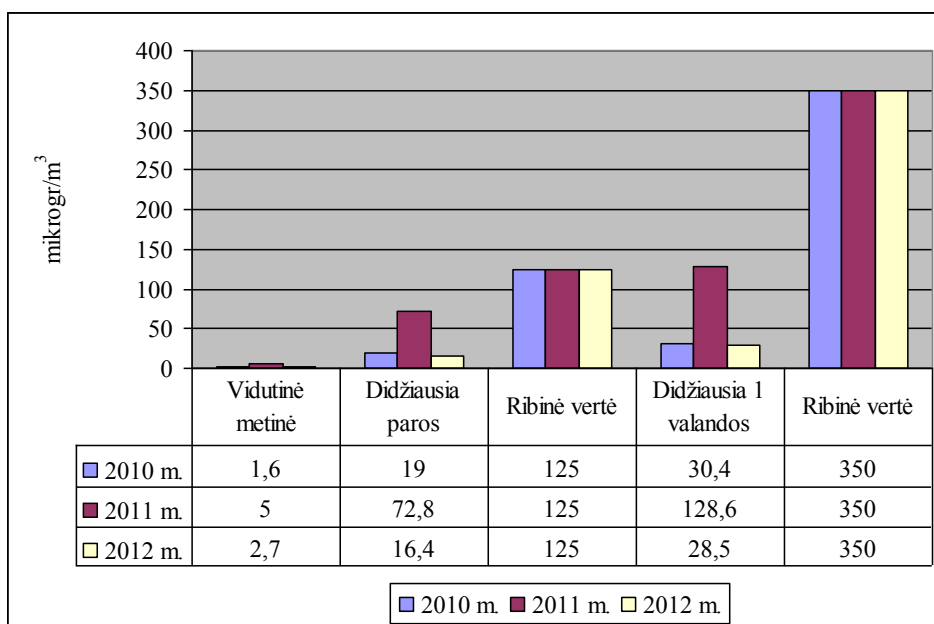
3.9 - 7	21 - 26
7.1 - 10	27 - 32
11 - 15	33 - 40
16 - 20	41 - 53

⬤ Taškiniai oro taršos šaltiniai	⬤ Oro kokybės tyrimų stotys
— Linijiniai oro taršos šaltiniai	— Didžiausios miesto upės
▨ Plotiniai oro taršos šaltiniai	▭ Vilniaus miesto riba

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2013
© ORT10LT NZT prie ŽŪM, 2008

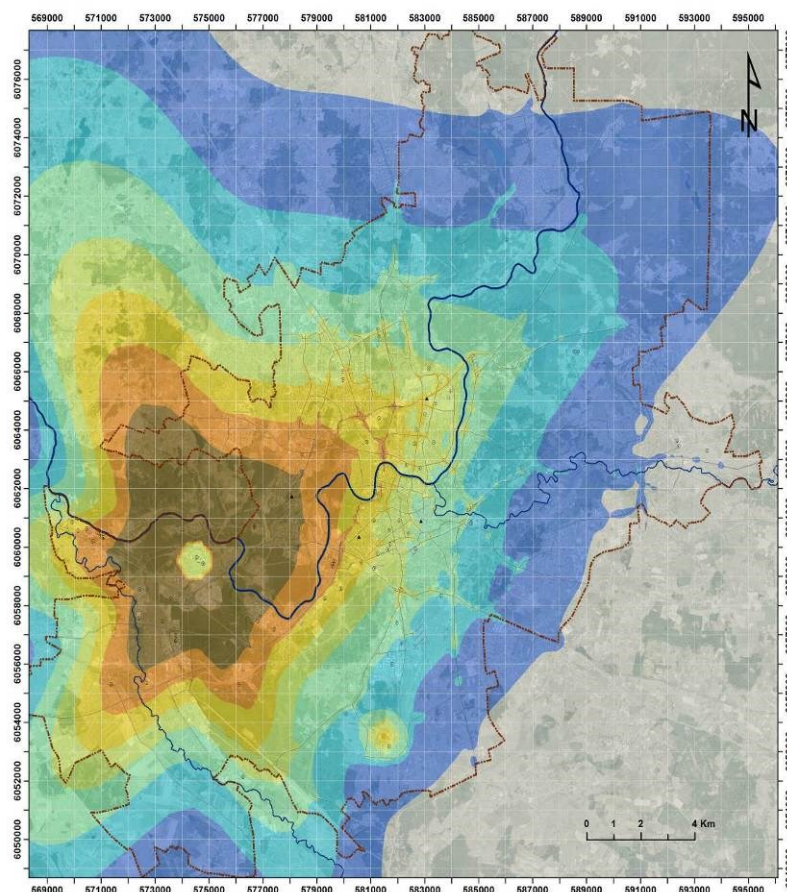
2.4.6 pav. Vidutinė metinė azoto dioksido (NO_2) koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) aplinkos ore Vilniuje 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Sieros dioksidas (SO_2) į aplinkos orą patenka deginant iškastinį kurą, pagrindiniu šio teršalo šaltiniu laikomos pramonės ir energetikos įmonės. Visoje Europoje kaip kurą pradėjus intensyviau naudoti gamtines dujas ir palaipsniui atsisakant daug sieros turinčio mazuto ir akmens anglies, per 1990-2010 metų periodą sieros junginių išmetimai į aplinkos orą sumažėjo perpus ir šio teršalo ribinės vertės Europos Sąjungoje viršijamos labai retai. Pagrindinė ūkinė veikla, vystoma Vilniaus rajone yra žemės ūkis, tačiau 2010-2012 m. čia veikė iki 25 įmonių, kurių išmetimai į atmosferos orą viršijo 10 tonų per metus ribą. Tačiau sieros junginių iš pramonės įmonių į aplinką pateko sąlyginai nedaug – UAB „Vilniaus paukštynas“ (Rudamina) per 2012 m. išmetė 8 kg sieros junginių, o UAB „Lietuvos rytas“ spaustuvė (Nemėžis) – 38 kg. Vilniaus miesto oro kokybės matavimo stotelių duomenys rodo (2.4.7 pav.), kad SO_2 išmetimai 2010-2012 m. laikotarpiu neviršijo nustatytų ribų.



2.4.7 pav. Sieros dioksido (SO_2) vidutinė metinė vertė, didžiausia paros koncentracija, ribinės vertės ($\text{mikrogr}/\text{m}^3$) ir didžiausia 1 valandos koncentracija Vilniaus mieste 2010-2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Teršalo sklaidos duomenys rodo (2.4.8 pav.), kad toliau nuo miesto centro esantys rajonai aplinkos ore turi mažesnes sieros junginių koncentracijas. Didžiausia stebima Zujūnų seniūnijoje ($2.8\text{--}3.2 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$), mažiausia – Rudaminioje – $1.0\text{--}1.3 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$, kai tuo tarpu ribinė vertė yra $20 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$.



Vidutinė metinė sieros dioksido (SO_2) koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) aplinkos ore, Vilniuje 2012 m.

Ribinė vertė $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ekosistemų apsaugai)

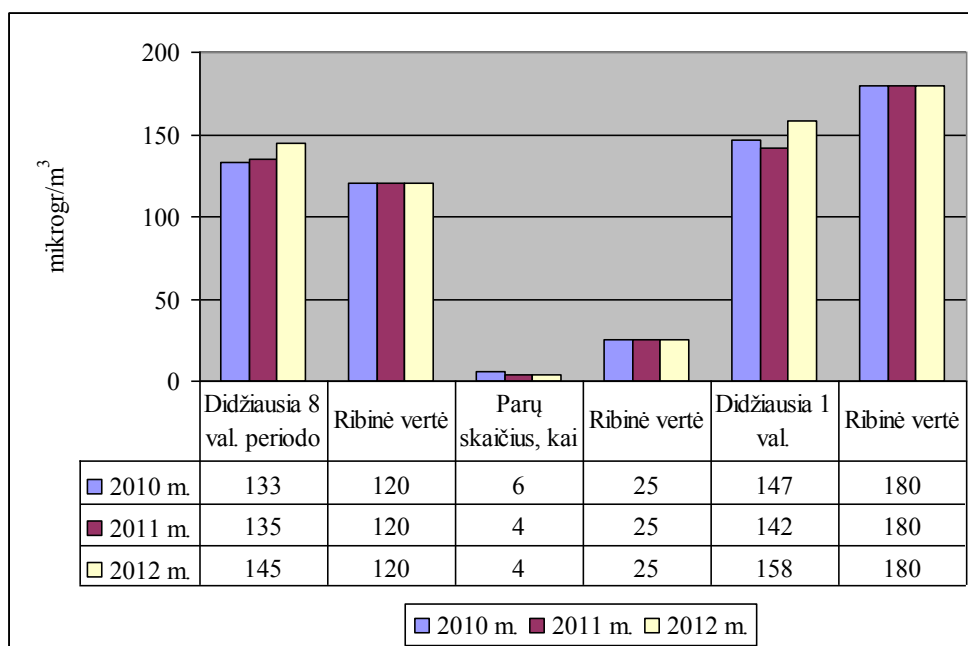
1 - 1.3	2.8 - 3.2
1.4 - 1.7	3.3 - 3.8
1.8 - 2.2	3.9 - 4.4
2.3 - 2.7	4.5 - 5

● Taškiniai oro taršos šaltiniai	● Oro kokybės tyrimų stotys
— Linijiniai oro taršos šaltiniai	— Didžiausios miesto upės
▨ Plotiniai oro taršos šaltiniai	▭ Vilniaus miesto riba

© Aplinkos apsaugos agentūra, 2013
© ORT10LT NZT prie ŽŪM, 2009

2.4.8 pav. Vidutinė metinė sieros dioksido (SO_2) koncentracija ($\text{mikrogr}/\text{m}^3$) aplinkos ore Vilniuje 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Ozonas (O_3), skirtingai nuo kitų teršalų, dėl savo susidarymo ypatumų didesnėmis koncentracijomis stebimas priemiesčių rajonuose ir kaimiškose vietovėse. Ozono koncentracija stebima keliuose miestuose ir sąlyginai švariose gamtinėse teritorijose įrengtose stotyse. Tyrimų duomenys rodo, kad 2010-2012 m. laikotarpiu 8 valandų periodo ozono koncentracija Lietuvoje viršijo nustatytas ribas (2.4.9 pav.), Vilniuje 2012 m. ji pasiekė $145 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$, kai tuo tarpu nustatytoji vertė yra $120 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$, tačiau parų skaičius, kurį galimas 8 valandų periodo koncentracijos viršijimas, viršytas nebuvo, kaip nebuvo viršyta ir didžiausia 1 valandos koncentracija – Vilniuje 2012 m. ji siekė $158 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$, kai tuo tarpu riba yra $180 \text{ mikrogr}/\text{m}^3$.



2.4.9 pav. Ozono (O_3) didžiausia 8 valandų periodo koncentracija, parų skaičius, kai buvo viršyta 8 val. periodo koncentracija, didžiausia 1 valandos koncentracija ir ribinės vertės ($\text{mikrogr}/\text{m}^3$) Vilniaus mieste 2010-2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Vilniaus rajone dominuojanti ūkio šaka – žemės ūkis, rajone nėra labai stambių pramonės ar energetikos objektų, todėl aplinkos oro tarša iš pramoninių objektų nėra didelė ir neviršija nustatytų ribų. Didžiosios Riešės, Avižienių, Nemėžio, Rudaminos gyvenvietės yra įsikūrusios netoli nuo labiausiai apkrautų automagistralių, tokių, kaip Vilnius-Utena, Vilnius-Ukmergė, Vilnius-Minskas ir yra veikiamos tranzitinio autotransporto taršos. Juodšilių ir Nemėžio gyvenvietės, įsikūrusios prie geležinkelio ir patiria taršą iš traukinių transporto, tačiau ši tarša neviršija nustatytų ribų. Esant nepalankioms teršalų sklaidai meteorologinėms sąlygoms žiemos periodu galimi lokalūs padidintos taršos kietosiomis dalelėmis židiniai, susidarantys intensyviai šildant individualius namus kietu kuru. Vasaros laikotarpiu galima ozono koncentracijos viršijimai, tačiau visumoje aplinkos oro kokybė Riešės, Avižienių, Zujūnų, Pagirių, Juodšilių, Nemėžio ir Rudaminos seniūnijose vertinama kaip gera.

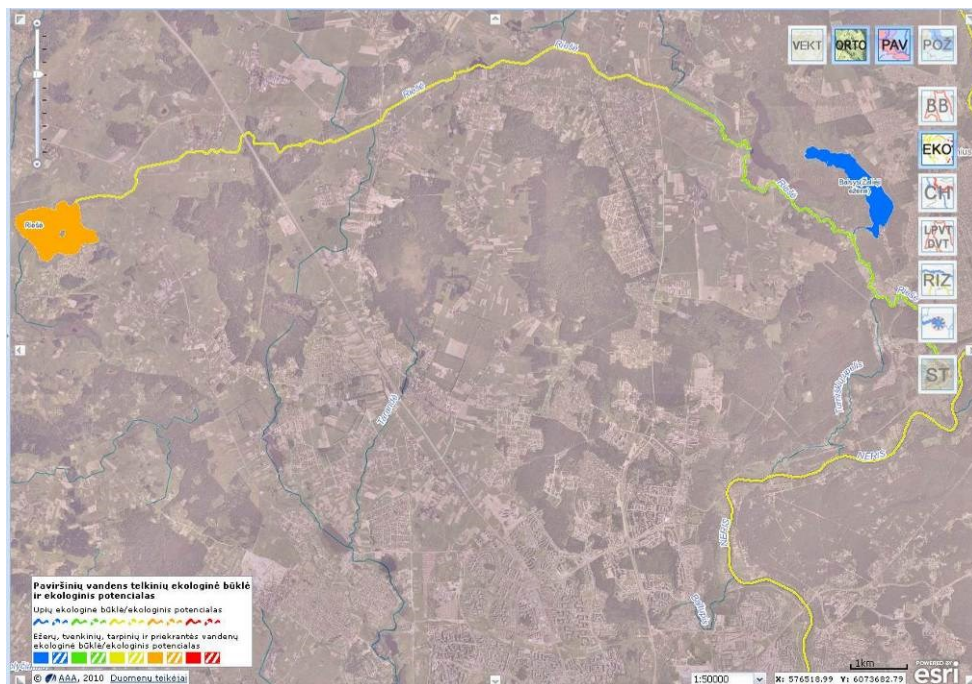
Vandens kokybė.

Pagrindinis vandens išteklių kokybę įtakojantis veiksnys Lietuvoje yra teršalų, susidariusių žmogaus ūkinėje veikloje ar buityje patekimas į vandens telkinius. Iš užterštų teritorijų ar vandens telkinių, teršalai patenka į požeminius vandenis. Atmosferos krituliai, kurie užsiteršia ore esančiais teršalais ir iškritę lietaus ar sniego pavidalu prisideda prie vandens išteklių taršos yra tiriami keliose foninio monitoringo stotyse Lietuvoje. Tyrimų duomenys rodo, kad tokia tarša nėra žymi ir čia aptariama nebus.

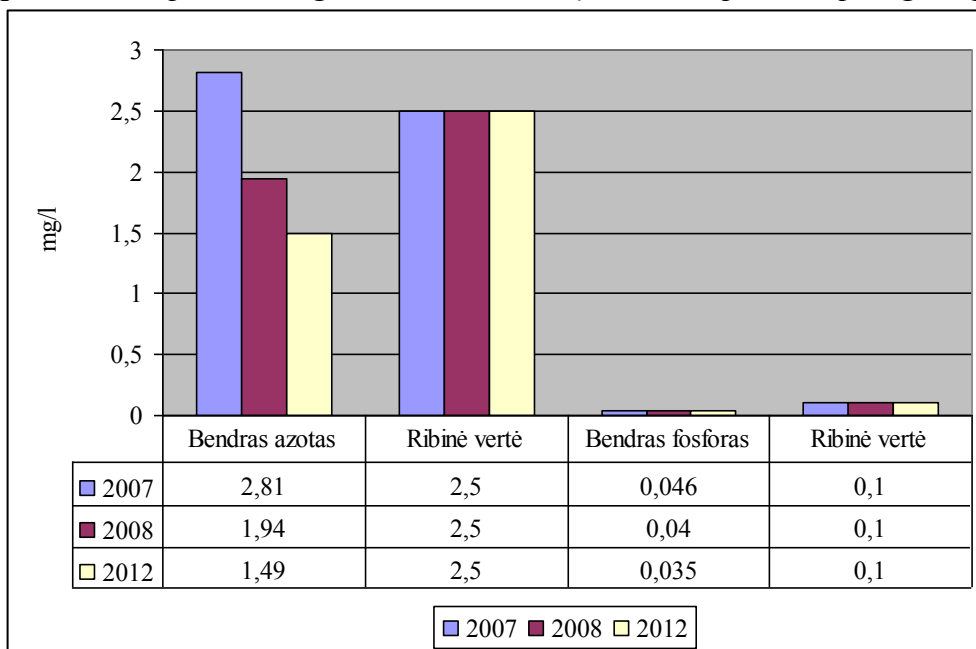
Paviršiniai vandenys.

Vandens kokybei įvertinti naudojami hidrocheminiai duomenys (vandens pH, spalva, skaidrumas, bendrasis deguonies suvartojimo parametras, azoto, fosforo koncentracijos ir kiti duomenys, viso iki 73 parametru), bei vertinama žuvų ir stambiųjų bestuburių (makrozoobentos) būklė. Vyraujanti ūkio šaka rajone yra žemės ūkis, todėl paviršinio vandens kokybei Vilniaus rajone didžiausią įtaką daro pasklidoji tarša iš tręšiamų žemės ūkio laukų. Vandens telkinių užteršimo maisto ir organinėmis medžiagomis lygį parodo bendrojo azoto (N_b) ir bendrojo fosforo (P_b) koncentracijos. 2010-2012 m. laikotarpiu nevalytų miestų nuotekų iš valymo įrenginių į vandens telkinius, esančius Riešės, Avižienių, Zujūnų, Pagirių, Juodšilių, Rudaminos ir Nemėžio seniūnijose išleista nebuvo.

Pro šiaurinę Riešės gyvenvietės dalį tekančiame Riešės upelyje (Avižienių, Riešės seniūnijos, 2.4.10 pav.) vandens kokybė buvo tirta 2007 m., 2008 m. ir 2012 m. 2007 m. duomenys rodo padidėjusią bendrojo azoto koncentraciją. Kiti hidrocheminiai duomenys neviršijo nustatytų ribų (2.4.11 pav.). Tačiau dėl anksčiau vykdytų upės vagos tiesinimo darbų, Riešės upė priskiriama prie rizikos vandens telkinių ir neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų. 2007 m. tyrimų duomenys rodo vidutinę šio vandens telkinio kokybę pagal zoobentosos duomenis, 2008 m., zoobentosos būklę įvertinta kaip „labai gera“. 2012 m., vykdant savivaldybių monitoringo programą, buvo atlikti ir dugno nuosėdų tyrimai, kurie parodė, kad Riešės upelio dugno nuosėdose vario koncentracija 1.4 karto viršija leistinas ribas (50/35 mg/kg sausos medžiagos; duomenų šaltinis: UAB „DGE Baltic Soil and Environment“).

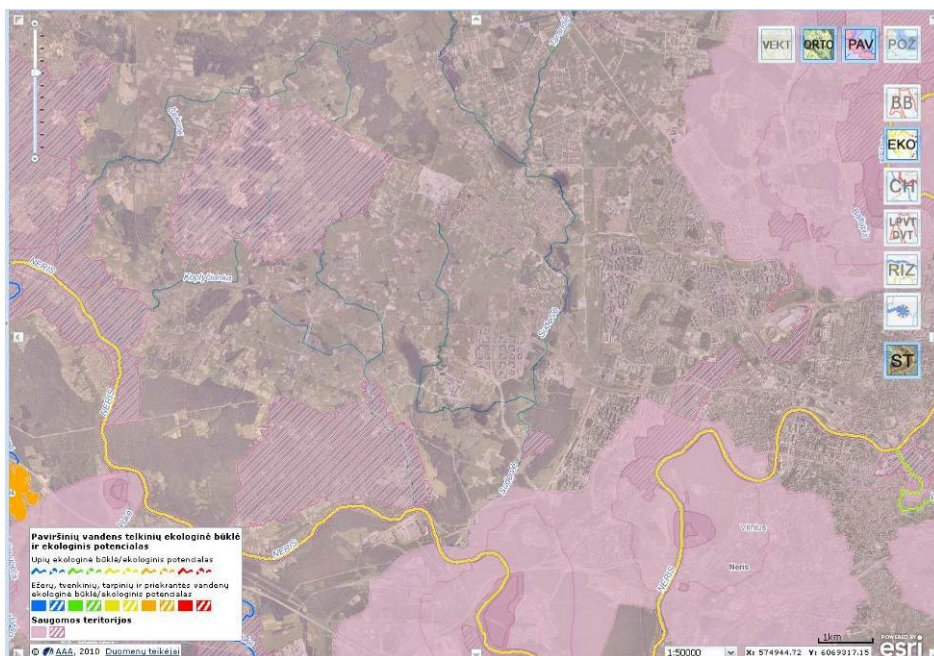


2.4.10 pav. Riešės upelio ekologinė būklė. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

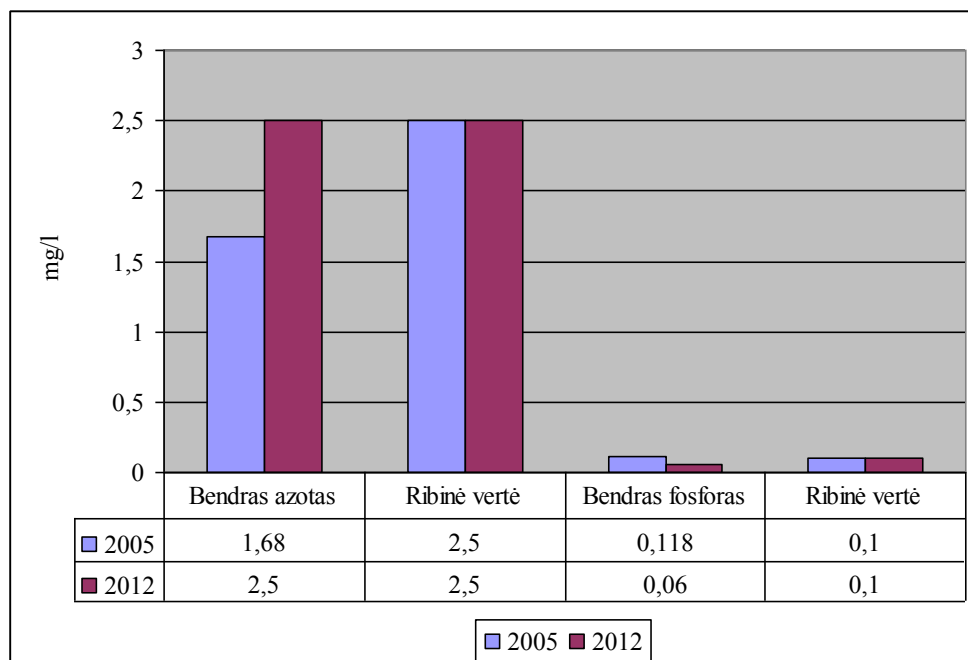


2.4.11 pav. Bendrojo azoto, bendrojo fosforo ir ribinės vertės (mg/l) Riešės upelyje 2007-2008 m. ir 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra (2007-2008 m.); UAB „DGE Baltic Soil and Environment“ (2012 m.).

Sudervės upelis išteka iš Gineitiškių ežero ir teka šalia Zujūnų gyvenvietės rytinio pakraščio (2.4.12 pav.). Vandenų kokybės tyrimai atlikti 2005 m. ir 2012 m. 2005 m. tyrimų duomenys rodo nežymiai ribines vertes viršijančią P_b koncentraciją (0.118/0.1 mg/l), o 2012 m. duomenys – N_b koncentraciją, priartėjusią prie ribinės vertės (2.5/2.5 mg/l), (2.4.13 pav.). 2005 m. zoobentosos būklė įvertinta kaip „vidutiniška“. 2012 m. tirtose dugno nuosėdose fiksuotos naftos produktų (166/100 mg/kg sausos medžiagos) ir cinko (93/75 mg/kg sausos medžiagos) koncentracijos, viršijančios leistinas ribas (duomenų šaltinis: UAB „DGE Baltic Soil and Environment“).

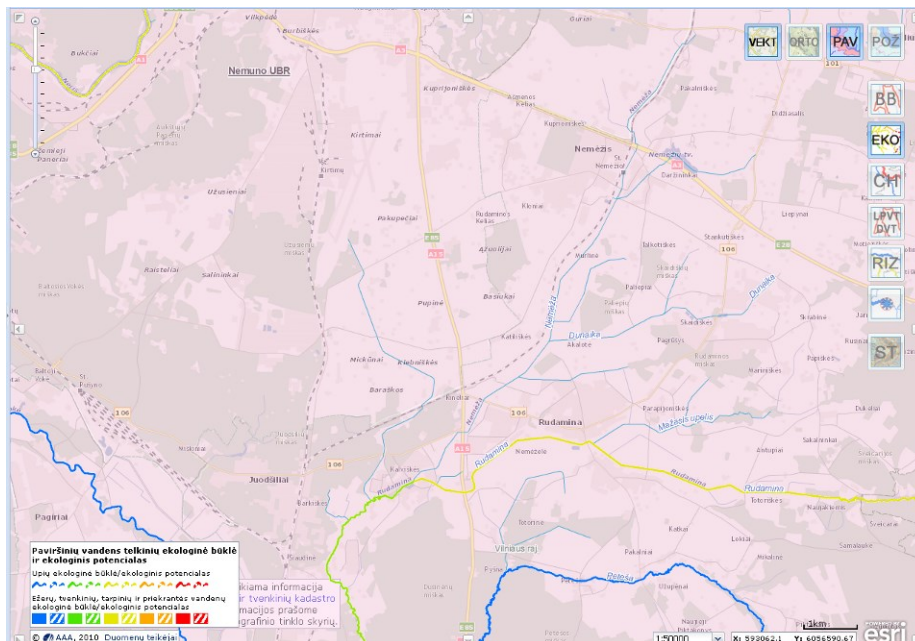


2.4.12 pav. Sudervės upelio ekologinė būklė. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

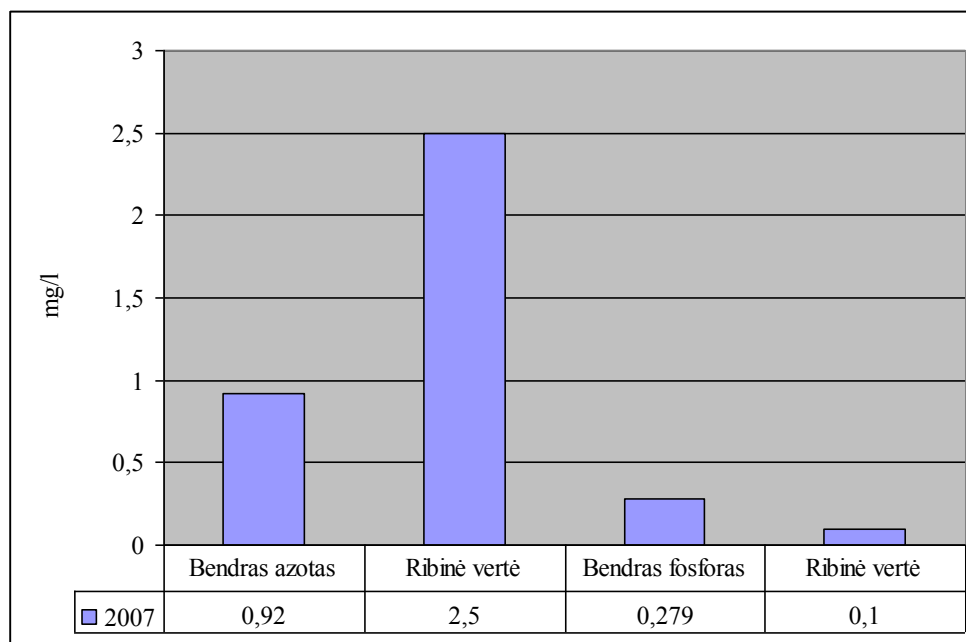


2.4.13 pav. Bendrojo azoto, bendrojo fosforo ir ribinės vertės (mg/l) Sudervės upelyje 2005 m. ir 2012 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra (2005 m.); UAB „DGE Baltic Soil and Environment“ (2012 m.).

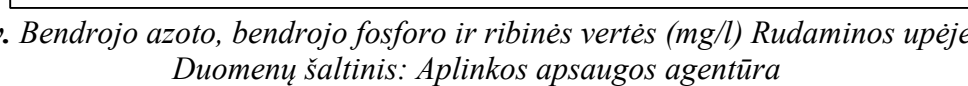
Nemėža teka per Nemėžio gyvenvietę ir įteka į Rudaminos upę jau Rudaminos seniūnijoje (2.4.14 pav.). Vandens kokybės tyrimai, šioje upėje atlikti 2007 m., rodo (2.4.15 pav.), kad P_b koncentracija daugiau kaip dvigubai viršija nustatytas ribas (0.279/0.1 mg/l; duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra), o zoobentosos būklė įvertinta kaip „bloga“ (duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra).



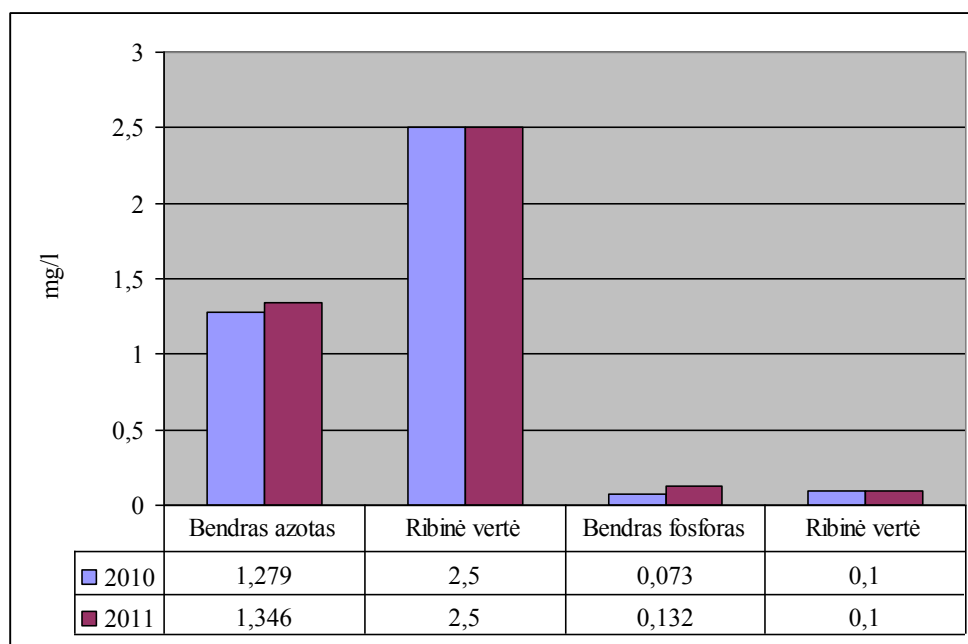
2.4.14 pav. Nemėžos upės ekologinė būklė. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.



2.4.15 pav. Bendrojo azoto, bendrojo fosforo ir ribinės vertės (mg/l) Nemėžos upelyje 2007 m. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra



Vokės upė teka per Pagirių seniūnijos teritoriją, į ją be kitų upių ir upelių įteka ir Rudaminos upė (2.4.16 pav.). Vandens kokybės tyrimai Vokėje, atlikti 2010 m. ir 2011 m. rodo, kad cheminiai parametrai atitinka nustatytas vertes (2.4.18 pav.)

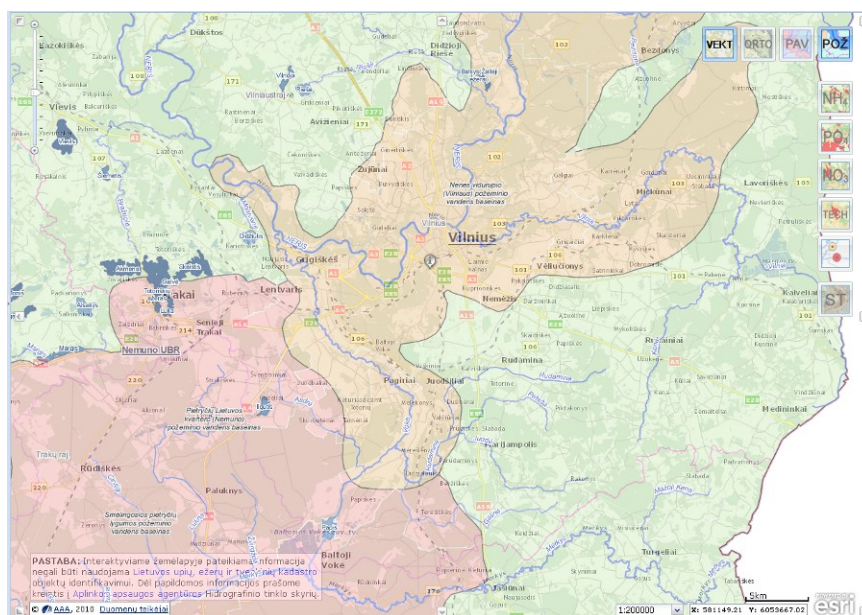


2.4.18 pav. Bendrojo azoto, bendrojo fosforo ir ribinės vertės (mg/l) Vokės upėje 2010-2011 m.
Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

2010 m. zoobentosos duomenys rodo gerą ekologinę būklę, tačiau 2011 m. tyrimai to nepatvirtina: Danijos indeksas upių faunai yra 3, o tai rodo blogą ekologinę būklę, o Lietuvos žuvų indeksas (0.12) taip pat signalizuoja apie blogą būklę.

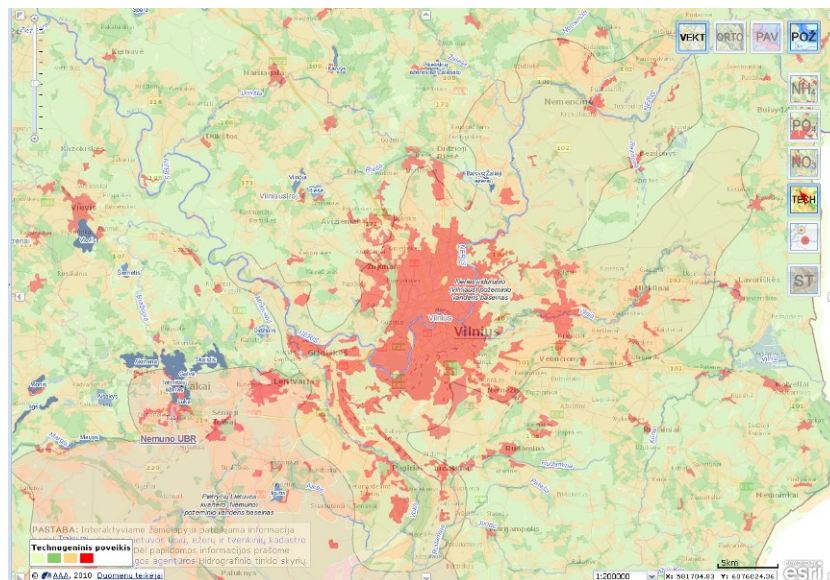
Požeminiai vandenys

Pagrindiniai geriamojo vandens šaltiniai yra gruntinis vanduo, kurį gyventojai semia iš šachtinių šulinių ar naudoja kai kurių šaltinių vandenį ir tarpsluoksninis vanduo, kuris dažniausiai kaptuojamas vandenvietėse, bet taip pat eksploatuojamas pavieniais privačiais gręžiniais. Tarpsluoksninio požeminio vandens, kaip ir gruntinio, ištekliai pasipildo daugiausiai aukštumose, o teka jis į gana siaurus ir gilus upių slėnius, kur vietomis išteka šaltiniuose ar tiesiai į upes. Vilniaus rajono Zujūnų, Pagirių, dalinai Riešės, Nemėžio ir Juodšilių seniūnijos priklauso Neries vidurupio (Vilniaus) požeminio vandens baseinui, Avižienių ir Rudaminos gyvenvietės yra už jo ribų (2.4.19 pav.).



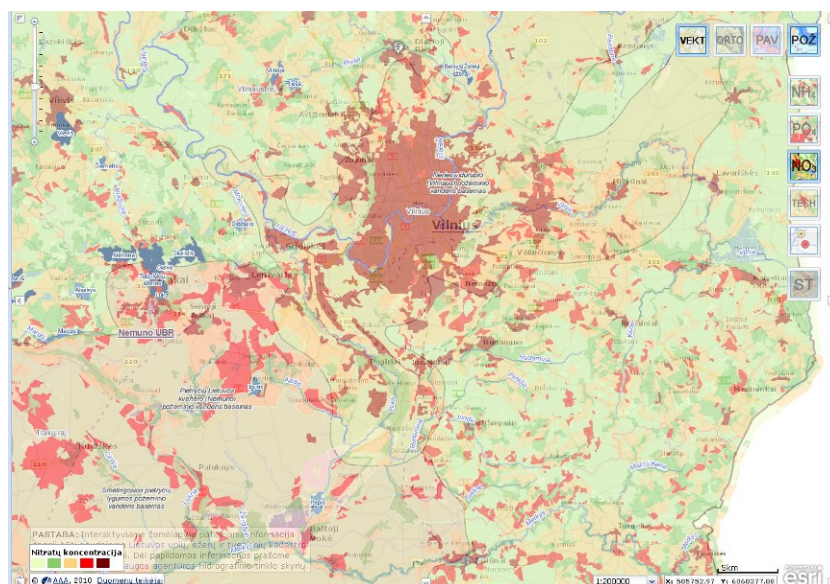
2.4.19 pav. Požeminio vandens baseinų ribos Pietryčių Lietuvoje Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Vilniaus miesto teritorija, o taip pat aptariamose Vilniaus rajono seniūnijų didžiosios gyvenvietės, tokios kaip Didžioji Riešė, Riešė, Avižieniai, Zujūnai, Pagiriai, Juodšiliai, Rudamina, Nemėžis patiria ženklią technogeninę apkrovą (2.4.20 pav.). To pasekoje pirmiausia užteršiami seklūs gruntiniai vandenys, vėliau tarša pasiekia ir gilesnius tarpsluoksnius vandenis. Hidrocheminių tyrimų duomenys rodo, kad užteršti gruntinio vandens sluoksniai yra pastovūs (pvz.: miestų pramoniniai rajonai ar senamiesčiai) ir taršos lygis su laiku mažai keičiasi. Nors miestų gyventojams tiekiamas tik požeminis geriamas vanduo, tačiau vandenvietės yra pačiuose miestuose ir jų vandens kokybė priklauso nuo gruntinio vandens kokybės, kuris gali būti užterštas. Be to toks vanduo pasiekiamas rajono gyventojams šachtinių šulinių pagalba. Įvairūs nutekėjimai iš požeminių komunikacijų, vietinė kanalizacija gyvenamųjų namų rajonuose yra svarbiausios gruntinio vandens taršos gyvenvietėse priežastys.



2.4.20 pav. Technogeninė apkrova Vilniaus rajone. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

Vienas iš svarbiausių gruntinių vandenų kokybės rodiklių – nitratų koncentracija aptariamose Vilniaus rajono gyvenvietėse gana aukšta ir vietomis siekia 45 mg/l, kai ribinė vertė yra 50 mg/l (2.4.21 pav.). Tačiau remiantis teisės aktais (Valstybės žinios, 2011-01-08, Nr. 3-107) galiojantys higienos normų reikalavimai netaikomi geriamajam vandeniui, kuriuo gyventojai apsirūpina individualiai.



2.4.21 pav. Nitrato koncentracija gruntiniame vandenyje. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

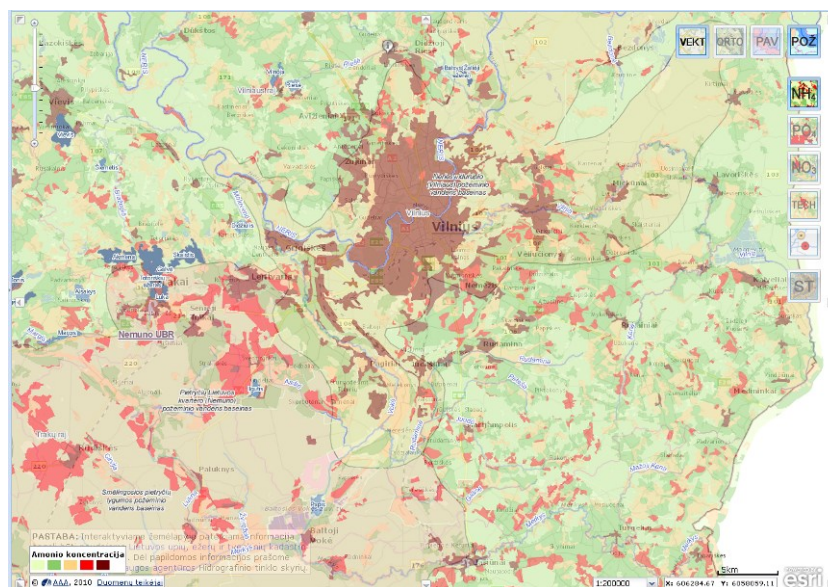
Neseną taršą rodanti amonio koncentracija gruntiniame vandenyje (2.4.22 pav.) daug kur viršija nustatytą 0.5 mg/l ribą ir gyvenvietėse gali siekti didesnę kaip 2 mg/l koncentraciją.

Tarp sluoksnių vandenų, kurie centralizuotu būdu teikiami gyventojams duomenys nerodo taršos požymių ir atitinka keliamus reikalavimus.

Nitratų ir amonio koncentracija (mg/l) kai kuriose Vilniaus raj. vandenvietėse 2013 m. Duomenų šaltinis: UAB „Nemėžio komunalininkas“ (Juodšilių, Rudaminos, Nemėžio seniūnijos) ir UAB „Vilniaus vandenys“ (Pagirių seniūnija).

Vandenvietės pavadinimas	Nitratų koncentracija mg/l	Amonio koncentracija mg/l
Aukštųjų Panerių (Pagirių seniūnija)	1.72	0.01
Nemėžio	0.73 (2012 m.)	0,2
Rudaminos	25.0 (2012 m.)	0.07
Šv. Uršulės (Juodšilių seniūnija)	1.3 (2012 m.)	0.36

Pastaba: UAB „Nemenčinės komunalininkas“ (Riešės, Avižienių, Zujūnų seniūnijos) informaciją apie vandenviečių vandenų kokybės rodiklius suteikti atsisakė.



2.4.22 pav. Amonio koncentracija gruntiniame vandenyje. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

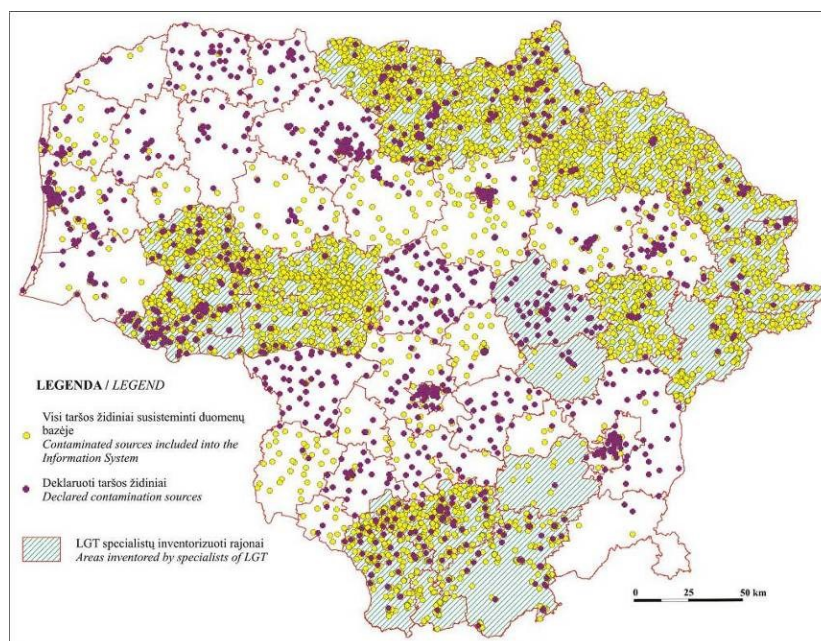
Paviršinių vandenų kokybės vertinimui turi įtakos ne tik vandens rodikliai (hidrocheminiai ir biologiniai), bet ir gamtinė aplinka (meteorologinės sąlygos, debitas) bei mėginio paėmimo vieta, todėl viso vandens telkinio vienoks ar kitoks įvertinimas yra sąlygiškas. Šiuo metu priimta paviršinio vandens telkinių būklę vertinti pagal ekologinę būklę (dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių – ekologinį potencialą) ir pagal cheminę būklę. Vandens telkinio būklė nustatoma pagal prastesnę iš jų, klasifikuojant į dvi klases: gerą arba neatitinkančią geros būklės. Vandens telkinys gali neatitikti geros ekologinės būklės sąlygų ne tik dėl vandens kokybės rodiklių, bet ir dėl vagos tiesinimo darbų. Todėl iki Didžiosios Riešės gyvenvietės upelis Riešė neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų, žemiau gyvenvietės – atitinka. Rudaminos upė iki santakos su Nemėža neatitinka geros ekologinės būklės reikalavimų, žemiau – atitinka. Vokės upė atitinka geros ekologinės būklės reikalavimus. Sudervės ir Nemėžos upelių atitikimas geros ekologinės būklės reikalavimams nustatomas nebuvo.

Požeminių vandenų kokybė skiriasi priklausomai nuo slūgsojimo gylio. Kadangi Vilniaus rajono Riešės, Zujūnų, Avižienių, Pagirių, Juodšilių, Rudaminos, Nemėžio gyvenvietės patiria žymią technogeninę apkrovą, gruntinis vanduo šiose teritorijose tampa netinkamas vartojimui. Tarp sluoksnių vanduo, kuris centralizuotu būdu teikiamas gyventojams yra geriau apsaugotas nuo taršos ir atitinka kokybės reikalavimus.

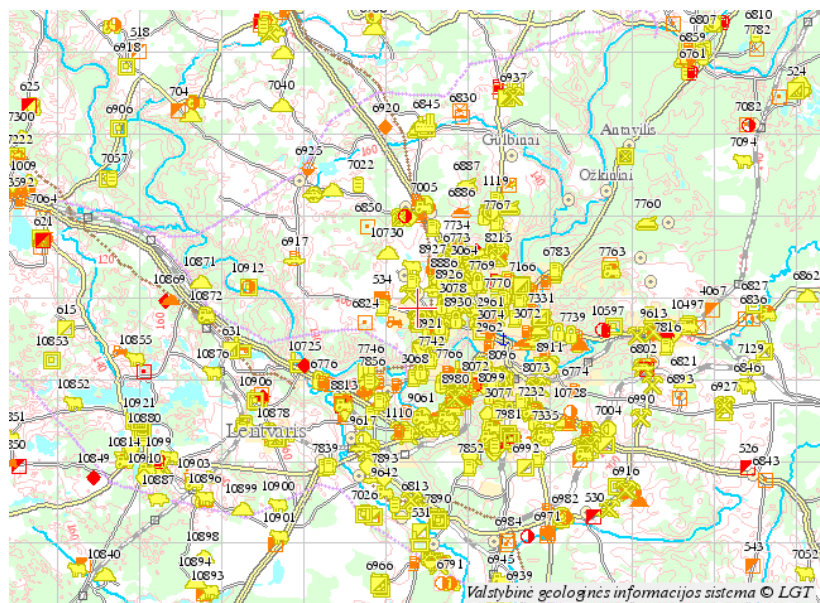
Dirvožemis.

Teršalai į dirvožemį patenka įvairiais būdais: su krituliais, nuotekomis, trąšomis. Svarbiausi iš jų – organinės ir mineralinės rūgštys, sunkieji metalai, naftos produktai, pesticidai, atliekų sąvartynų filtratas. Kai kurie pavojingi junginiai ar sunkieji metalai gamtinėje aplinkoje neskyla į nepavojingus darinius, kaupiasi ir migruodami iš vienos ekosistemos į kitą galiausiai pradeda veikti žmonių sveikatą. Vykdoma gyvenamosios ir gamtinės aplinkos dirvožemio paviršinio sluoksnio, atspindinčio bendrą technogeninę teršalų apkrovą analizė parodo realią užterštumo struktūrą ir potencines savivalos galimybes.

Vilniaus rajono technogeninė apkrova pateikta skyriuje „Vandenių kokybė“, 10 pav. Lietuvos geologijos tarnyba identifikavo taršos židinius (2.4.23 pav.) visoje Lietuvoje. Vilniaus rajone rasti 329 potencialūs taršos židiniai, iš jų 28 kelia ypatingai didelį pavojų (šis skaičius yra nuolat tikslinamas ir pastoviai kinta).



2.4.23 pav. Taršos židiniai Lietuvoje 2008-2012 m. Duomenų šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba.



2.4.24 pav. Taršos šaltiniai Vilniaus mieste ir rajone. Duomenų šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba.

Vilniaus miesto kaimynystė sąlygoja didesnę taršos šaltinių tankumą ir skaičių. Kuo arčiau Vilniaus miesto – tuo daugiau taršos šaltinių (2.4.24 pav.). Riešės seniūnijoje ypač didelį pavojų gruntui ir požeminiam vandenims kelia seni sandėliai, degalinė. Aptinkamos naftos bazės, nuotekų valymo įrenginiai ir degalinės, keliančios didelį pavojų, galvijų fermos įvardijamos, kaip keliančios vidutinį pavojų. Netoli Riešės ir Avižienių seniūnijų teritorijų ribų įsikūrusi asfaltbetonio bazė kelia didelį pavojų. Avižienių seniūnijoje taip pat didelį pavojų gruntui, požeminiam ir paviršiniam vandeniui kelia nuotekų valymo įrenginiai ir nuotekų filtracijos laukai, atliekų saugojimo aikštelės, naftos bazė. Karinė teritorija kelia vidutinį pavojų aplinkai. Zujūnuose ypač pavojingų objektų neaptikta, vidutinį pavojų gruntui, požeminiam vandenims kelia sąvartynai, galvijų fermos, autoservisai. Pagirių seniūnijoje yra aptinkami didelės taršos objektai, tokie kaip naftos bazė, karinė teritorija, technikos kiemas, vidutinį pavojų kelia sandėliai, gamybos cechai, rezervuarai. Juodšiliuose įsikūręs technikos kiemas yra pripažintas kaip potencialus ypač didelės taršos gruntui ir vandenims objektas. Dar šioje seniūnijoje aptinkami potencialūs didelės taršos telkiniai, tokie kaip valymo įrenginiai ir nuotekų filtracijos laukai, naftos bazė, technikos kiemai. Rudaminoje galimas ypač didelės taršos šaltinis – naftos bazė ir seni sandėliai, valymo įrenginiai, atliekų saugojimo aikštelės gali tapti didelio pavojingumo taršos šaltiniais, keli rajone įsikūrę autoservisai – vidutinio pavojaus potencialūs taršos šaltiniai. Nemėžio seniūnijoje aptinkami didelio pavojingumo objektai yra sąvartynas ir katilinė, valymo įrenginiai priskirti prie vidutinio pavojingumo galimos taršos objektų.

Būtina pažymėti, kad potencialūs taršos šaltiniai ir jų pavojingumas aplinkai nuolat kinta. Vieni objektai likviduojami, kiti atsiranda. Tačiau technogeninė apkrova aptariamose teritorijose yra didelė, gruntiniai vandenys neatitinka kokybės reikalavimų. Kadangi dirvožemis yra teršalus akumuliuojanti terpė, tikėtina, kad rajono dirvožemiai apie gyvenvietes ir potencialus taršos objektus bus užteršti.

Pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenimis, planuojamoje U zonoje yra taršos objektų, kuriems atliktas ekologinis tyrimas (žr. grafinėje dalyje):

– Avižienių seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
Pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymo bazė Galinės k. (taršos objektai, pavojingų atliekų aikštelė)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Avižienių sen., Galinės k.	Įvertinti grunto ir gruntinio vandens užterštumą, įrengti požeminio vandens monitoringo sistemą.	2011
UAB "Emsi" degalinė (taršos objektai, degalinės)	Vilniaus r. sav., Avižienių sen., Bukiškio k.	Ekogeologiniai tyrimai, požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	2009
Apsaga degalinė (taršos objektai, degalinės)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Avižienių sen., Bukiškio k.	Ekogeologiniai tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos sudarymas.	2005

– Juodšilių seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
UAB "Terra Recycling" metalo laužo supirktuvės teritorija, Draugystės g. 19, Valčiūnų k., Vilniaus r. (taršos objektai, sąvartynai)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Juodšilių sen., Valčiūnų k., Draugystės g., 19	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	2013

– Nemėžio seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
Buvusios naftos bazės teritorija, Nemėžio k., Vilniaus r. sav. (taršos objektai, naftos objektai)	Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Nemėžio k.	Buvusios naftos bazės teritorijos Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Nemėžio k. preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaitos parengimas	2015
UAB "Terra Recycling"	Vilniaus apskr., Vilniaus r.	Preliminarūs ekogeologiniai	2013

metalo laužo supirktuvės teritorija, Minsko pl. 57, 59 ir Ašmenos Kelias k. (taršos objektai, sąvartynai)	sav., Nemėžio sen., Ašmenos Kelio k.; Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Kuprijoniškių k., Minsko pl., 57,59	tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	
Katilinė (taršos objektai, katilinė)	Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Skaidiškių k., Sodų g. 4	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas.	2011
UAB "ŪRUS" ir Ko (taršos objektai, pramonės įmonės)	Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Didžiasalio k., Ežero g. 4	Įvertinti sklypo geologinės-hidrogeologinės sąlygas bei grunto ir gruntinio vandens užterštumą.	2010

– Pagirių seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
Pagirių sąvartynas Papiškių k. (taršos objektai, sąvartynai)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Pagirių sen., Papiškių k.	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas, požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	2012
AB "Pagirių šiltnamiai" mazuto saugykla ir degalinė (taršos objektai, naftos objektai)	Vilniaus apskr., Vilniaus m. sav., Pagirių k.	Ekogeologinis tyrimas, požeminio vandens monitoringo programa.	2005

– Riešės seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
Degalinė Molėtų g. 15, Didžiosios Riešės k., Vilniaus r. sav. (taršos objektai, degalinės)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Riešės sen., Didžiosios Riešės k., Molėtų g., 15	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas.	2012

– Rudaminos seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
Rudaminos sąvartynas Mariniškių k. (taršos objektai, sąvartynai)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Rudaminos sen., Mariniškių k.	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas, požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	2012

– Zujūnų seniūnija:

Objektas	Adresas	Tyrimo tikslas	Atkukimo data
UAB "Lietpak" gamybinė teritorija, Adomo Mickevičiaus g. 165, Čekoniškių k., Vilniaus r. sav. (taršos objektai, pramonės įmonės)	Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Čekoniškių k., Adomo Mickevičiaus g. 165	UAB "Lietpak" gamybinės teritorijos preliminarusis ekogeologinis tyrimas.	2014
Zujūnų sąvartynas (taršos objektai, sąvartynai)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Antežerių k.	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai	2011
UAB "Saurida" Čekoniškių k. (taršos objektai, degalinės)	Vilniaus apskr., Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Čekoniškių k.	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas ir požeminio vandens monitoringo programos parengimas.	2011

Lietuvos geologijos tarnybos (LGT) informacija apie atliktus žvalgomouosius geologinius tyrimus (ŽGT) planuojamoje teritorijoje (2015-06-10)

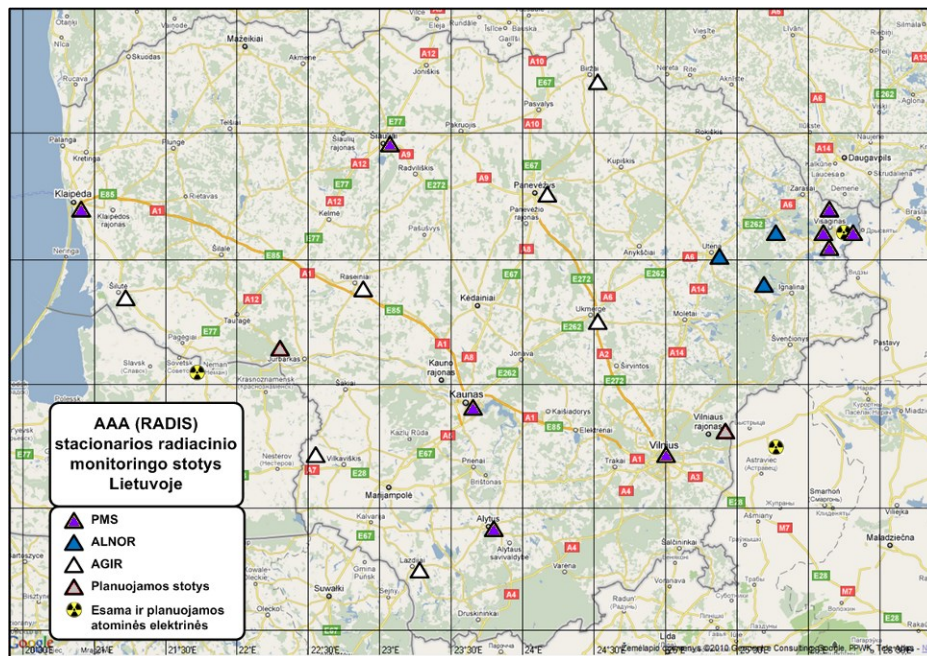
ŽGT NR.	ŽGT TIKSLAS	GEOLOGINIS OBJEKTAS	TARŠA
3261-2012	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas	Degalinė Molėtų g. 15, Didžiosios Riešės k., Vilniaus r. sav. (taršos objektai, degalinės)	Tarša nenustatyta
3469-2013	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos parengimas	UAB "Terra Recycling" metalo laužo supirktuvės teritorija, Draugystės g. 19, Valčiūnų k., Vilniaus r. (taršos objektai, sąvartynai)	Ataskaita LGT nepateikta
540-2005	Ekogeologinis tyrimas, požeminio vandens monitoringo programa	AB "Pagirių šiltnamiai" mazuto saugykla ir degalinė (taršos objektai, naftos objektai)	Ataskaita LGT nepateikta
4424-2015	Buvusios naftos bazės teritorijos Vilniaus r. sav., Nemėžio sen., Nemėžio k. preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaitos parengimas	Buvusios naftos bazės teritorija, Nemėžio k., Vilniaus r. sav. (taršos objektai, naftos objektai)	Ataskaita LGT nepateikta
3468-2013	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos parengimas	UAB "Terra Recycling" metalo laužo supirktuvės teritorija, Minsko pl. 57, 59 ir Ašmenos Kelias k. (taršos objektai, sąvartynai)	Ataskaita LGT nepateikta
2473-2010	Preliminarusis ekogeologinis tyrimas.	Katilinė Sodų g. 4 (taršos objektai, katilinė)	Tarša nenustatyta
2234-2009	Įvertinti sklypo geologinės-hidrogeologinės sąlygas bei grunto ir gruntinio vandens užterštumą	UAB "ŪRUS" ir Ko (taršos objektai, pramonės įmonės)	Tarša nenustatyta
713-2005	Ekogeologiniai tyrimai, stebimojo gręžinio įrengimas ir pož. vand. monitoringo programos parengimas.	UAB "Feranta" degalinė (taršos objektai, degalinės)	Ataskaita LGT nepateikta
1961-2009	Ekogeologiniai tyrimai, požeminio vandens monitoringo programos parengimas	UAB "Emsi" degalinė (taršos objektai, degalinės)	Tarša nenustatyta
669-2005	Ekogeologiniai tyrimai ir požeminio vandens monitoringo programos sudarymas	Apsaga degalinė (taršos objektai, degalinės)	Ataskaita LGT nepateikta
2953-2011	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai	Zujūnų sąvartynas (taršos objektai, sąvartynai)	Tarša nenustatyta
4778-2015	Preliminarūs ekogeologiniai tyrimai	Buvusi krašto apsaugos teritorija, Perkūno g. 9a, Avižienių k., Vilniaus r. sav.	Ataskaita LGT nepateikta

Fizikinė tarša.

Fizikinė tarša yra suprantama kaip padidėjusi radioaktyvi ar elektromagnetinė spinduliuotė aplinkoje, triukšmas, šiluminė tarša ar vibracijos. Dvi pastarosios aptariamose nebus dėl duomenų trūkumo.

Radioaktyvi spinduliuotė

Lietuvoje nepertraukiamus radiacinio fono matavimus vykdo automatizuotų stotelių tinklas (2.4.25 pav.). 2010-2012 m. nebuvo užfiksuota jokių radiacinio fono pakitimų, kurie viršytų leistiną 300 nS/val. normą.



2.4.25 pav. Radiacinio monitoringo ir ankstyvojo perspėjimo sistema Lietuvoje. Duomenų šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra.

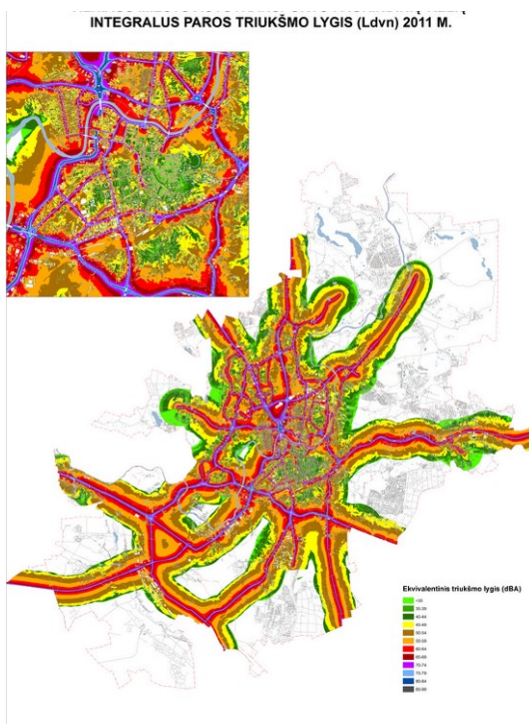
Elektromagnetinė spinduliuotė

Radiotechninių įrenginių elektromagnetinės spinduliuotės matavimų rezultatai Riešės seniūnijoje, atlikti 2011-2012 m., rodo, kad elektromagnetinė spinduliuotė neviršijo nustatytų ribų. Avižienių seniūnijoje tyrimai atlikti 2011-2013 m., Zujūnų – 2011-2012 m., Pagirių – 2012 m., Juodšilių – 2011 m., Rudaminoje – 2012 m., Nemėžio seniūnijoje – 2011-2013 m. Visų tyrimų rezultatai rodo, kad elektromagnetinė spinduliuotė atitinka nustatytus reikalavimus (duomenų šaltinis: Vilniaus visuomenės sveikatos centras).

Triukšmas

Pagrindiniai pastovaus triukšmo šaltiniai aptariamose Vilniaus rajono seniūnijose yra autotransporto triukšmas, geležinkelio transporto triukšmas (aktualus Pagirių ir Juodšilių gyvenvietėse), oro transporto triukšmas (girdimas Riešės, Pagirių, Juodšilių seniūnijose).

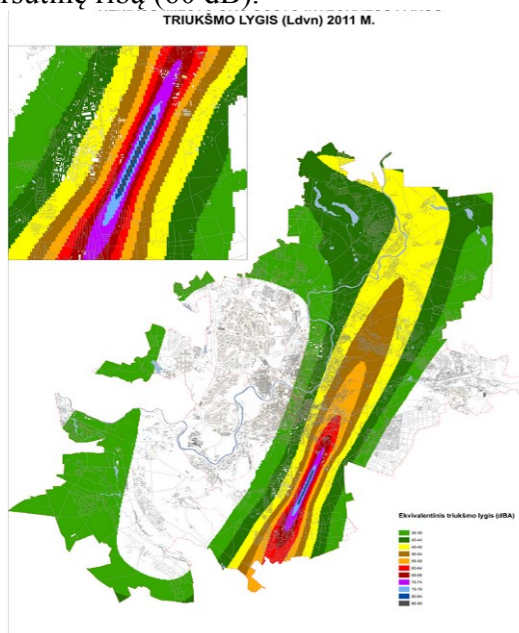
Autotransporto triukšmas aktualesnis didmiesčių gyventojams, kurie įsikūrę prie stipriai apkrautų tranzitinių miesto gatvių. Didžiosios Riešės, Avižienių, Nemėžio gyventojai yra veikiami triukšmo, sklindančio nuo didžiųjų automagistralių. Naudodamiesi Vilniaus miesto magistralių triukšmo žemėlapiu (2.4.26 pav.), galime teigti, kad akustinė tarša šalia automagistralių Vilnius-Utena, Vilnius-Ukmergė, Vilnius-Minskas siekia ir kai kur viršija gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų aplinkoje leidžiamo triukšmo viršutinę ribą (60 dB).



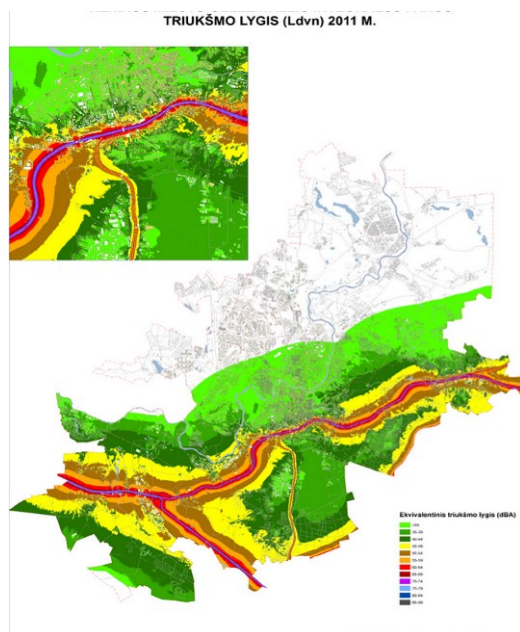
2.4.26 pav. Vilniaus miesto autotransporto pagrindinių kelių integralus paros triukšmo lygis 2011 m. Duomenų šaltinis: Vilniaus m. Savivaldybė

Vilniaus oro uosto akustinis poveikis neapsiriboja tik Vilniaus miestu, jis taip pat jaučiamas šiaurinėse ir pietinėse Vilniaus rajono seniūnijose (2.4.27 pav.), tačiau čia akustinė tarša yra nežymi.

Apie geležinkelio transporto keliamo triukšmo lygį Pagirių ir Juodšilių gyvenvietėse galime spręsti iš Vilniaus mieste atliktų akustinio triukšmo nustatymo duomenų (2.4.28 pav.). Akustinė tarša šalia geležinkelio transporto magistralių ir stočių siekia ir kai kur viršija gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų aplinkoje leidžiamo triukšmo viršutinę ribą (60 dB).



2.4.27 pav. Vilniaus miesto oro uosto integralus paros triukšmo lygis 2011 m. Duomenų šaltinis: Vilniaus m. Savivaldybė



2.4.28 pav. Vilniaus miesto geležinkelio transporto integralus paros triukšmo lygis 2011 m. Duomenų šaltinis: Vilniaus m. Savivaldybė

Įvairių taršos šaltinių koncentracija gali neigiamai įtakoti oro, paviršinio ir/ar požeminio vandens, dirvožemio kokybę bei gyvūniją, kraštovaizdį, saugomas teritorijas, rekreacinius išteklius, miškus pievas, ekosistemas, visuomenės sveikatą. Rengiamo bendrojo plano sprendiniai padėtų užtikrinti geros aplinkos kokybės išsaugojimą, bei iki minimumo sumažinti rizikos veiksnius, galinčius sukelti neigiamą poveikį aplinkai ir jos elementams.

2.5. ESAMA SUSISIEKIMO SISTEMOS APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Transporto infrastruktūra. Vilniaus rajono transporto infrastruktūra yra pakankamai išvystyta, tai – svarbus tarptautinės bei valstybinės reikšmės kelių, geležinkelių bei oro transporto susikirtimo mazgas.

Kadangi rajono teritorija yra pakankamai didelė, išskyla nemažai problemų: vietinės reikšmės keliuose vyrauja žvyro dangos, dalis kelių neatitinka eismo saugumo reikalavimų.

Vilniaus rajonui priklausančių miestų (Nemenčinė) ir miesto tipo gyvenviečių (Bezdonys, Maišiagala, Mickūnai, Šumskas) daugelis gatvių – neatitinka šių dienų reikalavimų (nors 70 proc. turi patobulintą dangą, tačiau neišspręstas lietaus vandens nuvedimas, ne visur įrengti šaligatviai). Kelių rekonstrukcijai skiriamų lėšų nepakanka.

Automobilių kelių, gatvių ir dviračių takų tinklas. Vilniaus rajoną kerta 3 iš 6 per Lietuvos teritoriją einančių europinių magistralių: Berlynas-Gdanskas-Karaliaučius-Marijampolė-Prienai-Vilnius–Minskas (E28), Klaipėda-Kaunas-Vilnius-Lyda-Černovcai-Bukareštas-Aleksandropolis (E85), Vilnius-Panevėžys-Šiauliai-Palanga-Klaipėda (E272).

Per Vilniaus rajoną driekiasi šie magistraliniai keliai: Vilnius-Panevėžys (A2), Vilnius-Minskas (A3), Vilnius-Varėna-Gardinas (A4), Vilnius-Utena (A14), Vilnius-Lyda (A15), Vilnius-Prienai-Marijampolė (A16).

Vilniaus rajoną kerta krašto keliai. Vietinės reikšmės kelių tinklas rajone taip pat yra pakankamai tankus. Bendras rajono valstybinės reikšmės automobilių kelių ilgis 2006-2007 m. siekė 716 km.

Vilniaus rajone valstybinės reikšmės keliuose vyrauja patobulintos kelių dangos, vietinės reikšmės keliuose – žvyro dangos.

Geležinkelio infrastruktūra. Per Vilniaus rajoną eina plačių vėžių geležinkelio ruožai: Vilnius-Šumskas, Vilnius-Turmantas, Vilnius-Stasylos, kurių ilgis rajone sudaro 102 km. Keleivių ir krovinių srautas per Vilniaus rajone esančias geležinkelio stotis yra palyginti nedidelis, išskyrus tranzitines kryptis, kur formuojami sąstatai į Kaliningradą ir Klaipėdą.

Viešasis transportas. Vilniaus rajone pagrindiniai keleivių vežėjai viešojo naudojimo transportu yra UAB „Vilniaus autobusų parkas“ ir privačios firmos.

Vandens keliai, prieplaukos, turizmas. Pagrindinės pažintinio turizmo rūšys yra autoturizmas, dviračių ir pėsčiųjų bei vandens turizmas. Didžiausios problemos pažintinio turizmo plėtrai saugomose teritorijose yra: nepakankamas gamtos ir kultūros vertybių pasiekiamumas – kelių, privažiavimų, automobilių stovėjimo aikštelių trūkumas arba prasta jų kokybė; nepakanka informacijos; dviračių trasų, takų trūkumas.

Bendras kelių tinklas Neries regioniniame parke sudaro apie 132 km, iš jų 7 km krašto kelių, 4,5 km rajoninių, 120,5 km vietinės reikšmės viešieji ir vidaus keliai. Pastarieji sudaro absoliučią daugumą regioniniame parke esančių kelių. Neries regioninį parką per metus aplanko apie 30 tūkst. turistų, iš kurių didžiausią dalį sudaro pavasario, vasaros ir rudens laikotarpiais. Neries regioniniame parke yra puikios galimybės vystyti įvairias turizmo rūšis – autoturizmo, dviračių, pėsčiųjų bei vandens.

Per Vilniaus rajoną einantys vietinės reikšmės vidaus vandens keliai Neries, Vilnios upėmis yra tinkami vandens turizmui ir pramogoms.

Automobilių keliai, gatvės ir dviračių takai Vilniaus rajone

Keliai	Ilgis, km	Pagal dangos tipą, km				Kelių tankumas km/tūkst. gyv.
		Patobulinta danga	Grindinys	Žvyro danga	Grunto danga	
Valstybinės reikšmės keliai	716	521	-	-	-	2,11
Magistralės	70,81	70,81	-	-	-	-

Krašto keliai	187,34	187,34	-	-	-	-
Rajoniniai keliai	438,05	225,60	-	212,45	-	-
Vietinės reikšmės keliai	1759	292	-	1077	390	-
Viešieji keliai	1028	239	-	449	340	-
Vidaus keliai	680	23	-	600	57	-
Gatvės:	mieste	18,3	15,4	-	3,7	1,5
	kaimo gyvenamojoje vietovėje	261	138	-	98	25
Iš viso:	2404,39	685,55	-	1261,45	397	-
Dviračių takai	27,40	-	-	-	-	-

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV, Lietuvos apskritys: ekonominė ir socialinė raida, Vilnius, 2003; VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcija“, VĮ „Vilniaus regiono keliai“, Vilniaus rajono savivaldybė, Nemenčinės miesto seniūnija

Valstybinių parkų direkcijos, padedamos Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos bei Valstybinės kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos aktyviai dirba šioje srityje. Direkcijų pastangomis valstybiniuose parkuose įrengti pėsčiųjų takai, daugelyje yra pažymėtos dviračių turizmo trasos.

Didžiausios problemos pažintinio turizmo plėtrai saugomose teritorijose yra šios:

- nepakankamas gamtos ir kultūros vertybių pasiekiamumas – kelių, privažiavimų, automobilių stovėjimo aikštelių trūkumas arba prasta jų kokybė;
- nepakanka informacijos;
- dviračių trasų, takų trūkumas.

Norint įrengti pažintinio turizmo trasas bei takus, ypač jeigu numatomos naujos kelių atkarpos, automobilių stovėjimo aikštelės, privažiavimai, kiti panašaus pobūdžio elementai, reikalingi techniniai projektai. Trasai įrengti neužtenka nutiesti kelią, įrengti tako dangą. Tam, kad būtų galima surasti lankomus objektus, poilsia vietas, stovyklavietes, būtina informacinė sistema (nuorodos, užrašai, stendai ir kt.).

Bendras kelių tinklas Neries regioniniame parke sudaro apie 132 km, iš jų 7 km krašto kelių, 4,5 km rajoninių, 120,5 km vietinės reikšmės viešieji ir vidaus keliai. Pastarieji sudaro absoliučią daugumą regioniniame parke esančių kelių. Neries regioninį parką per metus aplanko apie 30 tūkst. turistų, iš kurių didžiausią dalį sudaro pavasario, vasaros ir rudens laikotarpiu.

Neries regioniniame parke yra puikios galimybės vystyti įvairias turizmo rūšis – autoturizmo, dviračių, pėsčiųjų bei vandens. Regioninis parkas iš visų pusių apsuptas geros kokybės magistraliniais, krašto ir rajoniniais keliais, tačiau labai trūksta automobilių stovėjimo aikštelių prie lankomų objektų, nepatogus privažiavimas prie jų. Šalia pietvakarinio pakraščio eina magistralė Vilnius – Kaunas, vakaruose teritoriją kerta krašto kelias Vievis – Maišiagala ir šiauriniu pakraščiu eina rajoninis Dūkštos – Bukiškis kelias. Nors šiais keliais patogiu atvykti iš Vilniaus, Kauno, Trakų ir Kernavės, tačiau pačiame regioniniame parke absoliučiai vyraujantys vietinės reikšmės viešieji ir vidaus keliai yra ypač prastos būklės, todėl yra sudėtinga automobiliu ar dviračiu privažiuoti prie lankytinų vietų. Tik vienas iš daugelio lankytinų objektų – Dūkštų ąžuolynas yra patogiai pasiekiamas autoturistams. Dviratininkams kol kas trasų nėra įrengta, tačiau lankytojai, nors ir prastomis sąlygomis, mėgsta keliones po regioninį parką dviračiais ir pėsčiomis.

Per Vilniaus rajoną einantys vietinės reikšmės vidaus vandens keliai Neries, Vilnios upėmis yra tinkami vandens turizmui ir pramogoms. Vilniaus rajono savivaldybė siūlo 3 turistinius maršrutus. Vienas iš jų driekiasi per Verkių regioninį parką ir Žaliųjų ežerų kraštovaizdžio draustinį. Kitas maršrutas eina link Nemenčinės, t.y. miesto, kuris yra nutolęs 22 km nuo Vilniaus, Neries dešinėje kranto pusėje, kur Nemenčia įteka į Nerį. Tai labai mėgstama Vilniaus apylinkių gyventojų ir atvykstančiųjų turistų poilsio vieta. Tačiau nėra suformuotos vandens turizmo maršruto trasos, trūksta reikalingos infrastruktūros, t.y. prieplaukų, poilsiaviečių su atitinkama įranga, informacinės medžiagos.

Šiuo metu esama planuojamos teritorijos susisiekimo sistema iš dalies tenkina vietinių gyventojų poreikius, tačiau yra ir spręstinių problemų, susijusių su nepakankamu susisiekimo infrastruktūros finansavimu. Neįgyvendinus Bendrojo plano susisiekimo sistemos koncepcijos sprendinių galimos šios neigiamos pasekmės: susisiekimo sistema bus nesaugi ir nepatenkins gyventojų bei turistų poreikio; neišplėtojus pėsčiųjų ir dviratininkų takų gali nukentėti pėstieji ir dviratininkai.

2.6. ESAMA INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBŪS ĮGYVENDINTAS

Avižieniai

Atliekų šalinimas.

Rajone jaučiamas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų stygius: apie 54 tūkst. rajono gyventojų negauna atliekų tvarkymo (surinkimo, išvežimo ir kt.) paslaugų, todėl savo atliekomis turi rūpintis patys. Dėl to nukenčia rajono aplinka: šiukšlės pilamos į nelegalius sąvartynus, taip teršiama gamta, gruntiniai vandenys, galiausiai dėl to nukenčia gyventojų sveikata. Prie neatsakingo atliekų tvarkymo prisideda ir menkas gyventojų išprusimas ekologijos klausimais, sąmoningumo stoka.

Vilniaus rajone atliekų tvarkymo paslaugas teikia 3 savivaldybės įsteigtos komunalinės įmonės – UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Pagirių komunalininkas“ bei UAB „Vilniaus rajono šilumos tinklai“.

Centralizuotas šilumos tiekimas.

Centrinis šildymas nėra didelė problema Vilniaus rajone, nes daugelis namų yra pritaikyti šildymui kietu kuru, o gauti kuro yra nesudėtinga dėl didelių medienos išteklių.

Telekomunikaciniai tinklai ir ryšiai.

Šiuo metu rajone veikia vienas viešojo interneto prieigos centras – Nemenčinės viešojoje bibliotekoje, tačiau 2007 m. Vilniaus rajono gyventojams turėtų duris atverti dar 6 viešieji interneto prieigos taškai (toliau VIPT) kaimiškose vietovėse, kur bus suteikta galimybė nemokamai naudotis internetu. Šie centrai bus atidaryti Vilniaus rajono Centrinės bibliotekos filialuose Medininkuose, Dūkšose, Pagiriuose, Glitiškėse, Lavoriškėse bei Valčiūnuose. VIPT steigiami LR Vidaus reikalų ministerijos, įgyvendinant ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą „Viešųjų interneto prieigos taškų tinklo plėtra“. Galima pasidžiaugti, kad Vilniaus rajonas aktyviai dalyvauja šiame projekte.

Juodšiliai

Požeminio vandens panaudojimas Vilniaus rajono Juodšilių seniūnijos gyvenvietėse (2013 m. stovis)

Seniūnija	Miestelis arba gyvenvietė	Gyventojų skaičius	Požeminio vandens panaudojimas		
			Požeminio vandens resursai (m³/d)	Išgaunama požeminio vandens (m³)	Sunaudota požeminio vandens (m³)
	Nemenčinės m.	30 600	10 000	1 130 000	755 300
Nemenčinės sen.	Raudondvario k.	300	n.d.	3922	2669
	Piliakalnio k.	230	n.d.	4403	3125
	Rudausių k.	240	n.d.	5156	3731
	Eitminiškių k.	150	n.d.	6292	4848
Juodšilių sen.	Juodšilių k.		180,0	21096	21096
	Valčiūnų k.		600,0	24822	24822

Nemėžis

Požeminio vandens panaudojimas Vilniaus rajono Nemėžio seniūnijos gyvenvietėse (2013 m. stovis)

Seniūnija	Miestelis arba gyvenvietė	Gyventojų skaičius	Požeminio vandens panaudojimas		
			Požeminio vandens resursai (m ³ /d)	Išgaunama požeminio vandens (m ³)	Sunaudota požeminio vandens (m ³)
Nemėžio sen.	Nemėžio k.		400,0	64760	64760
	Skaidiškių k.		400,0	64388	64388

Nemėžio k. nuotekų valymo įrenginiai: Biologinis valymas
 Skaidiškių k. nuotekų valymo įrenginiai: Mechaninis valymas.

Šilumos tiekimas

Katilinė	Apkrova		Kuras	Rezervinis kuras
	Maks (MW)	Min (MW)		
Nemėžio katilinė k.	1,879	1,182	Gamtinės dujos	-
Skaidiškių katilinė k.	2,941	4,343		

Pagiriai*Atliekų šalinimas.*

Rajone jaučiamas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų stygius: apie 54 tūkst. rajono gyventojų negauna atliekų tvarkymo (surinkimo, išvežimo ir kt.) paslaugų, todėl savo atliekomis turi rūpintis patys. Dėl to nukenčia rajono aplinka: šiukšlės pilamos į nelegalius sąvartynus, taip teršiama gamta, gruntiniai vandenys, galiausiai dėl to nukenčia gyventojų sveikata. Prie neatsakingo atliekų tvarkymo prisideda ir menkas gyventojų išprusimas ekologijos klausimais, sąmoningumo stoka.

Vilniaus rajone atliekų tvarkymo paslaugas teikia 3 savivaldybės įsteigtos komunalinės įmonės – UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Pagirių komunalininkas“ bei UAB „Vilniaus rajono šilumos tinklai“.

Centralizuotas šilumos tiekimas.

Centrinis šildymas nėra didelė problema Vilniaus rajone, nes daugelis namų yra pritaikyti šildymui kietu kuru, o gauti kuro yra nesudėtinga dėl didelių medienos išteklių.

Telekomunikaciniai tinklai ir ryšiai.

Šiuo metu rajone veikia vienas viešojo interneto prieigos centras – Nemenčinės viešojoje bibliotekoje, tačiau 2007 m. Vilniaus rajono gyventojams turėtų duris atverti dar 6 viešieji interneto prieigos taškai (toliau VIPT) kaimiškose vietovėse, kur bus suteikta galimybė nemokamai naudotis internetu. Šie centrai bus atidaryti Vilniaus rajono Centrinės bibliotekos filialuose Medininkuose, Dūkšose, Pagiriuose, Glitiškėse, Lavoriškėse bei Valčiūnuose. VIPT steigiami LR Vidaus reikalų ministerijos, įgyvendinant ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą „Viešųjų interneto prieigos taškų tinklo plėtra“. Galima pasidžiaugti, kad Vilniaus rajonas aktyviai dalyvauja šiame projekte.

Rudamina*Atliekų šalinimas.*

Rajone jaučiamas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų stygius: apie 54 tūkst. rajono gyventojų negauna atliekų tvarkymo (surinkimo, išvežimo ir kt.) paslaugų, todėl savo atliekomis turi rūpintis patys. Dėl to nukenčia rajono aplinka: šiukšlės pilamos į nelegalius sąvartynus, taip teršiama gamta,

gruntiniai vandenys, galiausiai dėl to nukenčia gyventojų sveikata. Prie neatsakingo atliekų tvarkymo prisideda ir menkas gyventojų išprusimas ekologijos klausimais, sąmoningumo stoka.

Vilniaus rajone atliekų tvarkymo paslaugas teikia 3 savivaldybės įsteigtos komunalinės įmonės – UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Pagirių komunalininkas“ bei UAB „Vilniaus rajono šilumos tinklai“.

Centralizuotas šilumos tiekimas.

Centrinis šildymas nėra didelė problema Vilniaus rajone, nes daugelis namų yra pritaikyti šildymui kietu kuru, o gauti kuro yra nesudėtinga dėl didelių medienos išteklių.

Telekomunikaciniai tinklai ir ryšiai.

Šiuo metu rajone veikia vienas viešojo interneto prieigos centras – Nemenčinės viešojoje bibliotekoje, tačiau 2007 m. Vilniaus rajono gyventojams turėtų duris atverti dar 6 viešieji interneto prieigos taškai (toliau VIPT) kaimiškose vietovėse, kur bus suteikta galimybė nemokamai naudotis internetu. Šie centrai bus atidaryti Vilniaus rajono Centrinės bibliotekos filialuose Medininkuose, Dūkšose, Pagiriuose, Glitiškėse, Lavoriškėse bei Valčiūnuose. VIPT steigiami LR Vidaus reikalų ministerijos, įgyvendinant ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą „Viešųjų interneto prieigos taškų tinklo plėtra“. Galima pasidžiaugti, kad Vilniaus rajonas aktyviai dalyvauja šiame projekte.

Zujūnai

Atliekų šalinimas.

Rajone jaučiamas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų stygius: apie 54 tūkst. rajono gyventojų negauna atliekų tvarkymo (surinkimo, išvežimo ir kt.) paslaugų, todėl savo atliekomis turi rūpintis patys. Dėl to nukenčia rajono aplinka: šiukšlės pilamos į nelegalius sąvartynus, taip teršiama gamta, gruntiniai vandenys, galiausiai dėl to nukenčia gyventojų sveikata. Prie neatsakingo atliekų tvarkymo prisideda ir menkas gyventojų išprusimas ekologijos klausimais, sąmoningumo stoka.

Vilniaus rajone atliekų tvarkymo paslaugas teikia 3 savivaldybės įsteigtos komunalinės įmonės – UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Pagirių komunalininkas“ bei UAB „Vilniaus rajono šilumos tinklai“.

Centralizuotas šilumos tiekimas.

Centrinis šildymas nėra didelė problema Vilniaus rajone, nes daugelis namų yra pritaikyti šildymui kietu kuru, o gauti kuro yra nesudėtinga dėl didelių medienos išteklių.

Telekomunikaciniai tinklai ir ryšiai.

Šiuo metu rajone veikia vienas viešojo interneto prieigos centras – Nemenčinės viešojoje bibliotekoje, tačiau 2007 m. Vilniaus rajono gyventojams turėtų duris atverti dar 6 viešieji interneto prieigos taškai (toliau VIPT) kaimiškose vietovėse, kur bus suteikta galimybė nemokamai naudotis internetu. Šie centrai bus atidaryti Vilniaus rajono Centrinės bibliotekos filialuose Medininkuose, Dūkšose, Pagiriuose, Glitiškėse, Lavoriškėse bei Valčiūnuose. VIPT steigiami LR Vidaus reikalų ministerijos, įgyvendinant ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą „Viešųjų interneto prieigos taškų tinklo plėtra“. Galima pasidžiaugti, kad Vilniaus rajonas aktyviai dalyvauja šiame projekte.

Išvados:

Bendras inžinerinės infrastruktūros lygis pakankamas. Iš požeminių šaltinių išgaunamo vandens kokybė yra patenkinama. Buitinių nuotekų valymo pajėgumai yra pakankami. Išleidžiamų vandenių kokybė tenkina higienos normų reikalavimus.

Tačiau nepakankamai išvystyti vandentiekio ir ypač nuotekų surinkimo tinklai, mažai gyventojų prisijungę prie vandentiekio ir nuotekynės.

Elektros paskirstymo tinklas išvystytas gerai. Didžioji dalis 10 kV linijų miestelio urbanizuotoje dalyje yra sukabeliuotos. Miestelio pastotės transformatoriai yra pakankamų galių.

Ryšių tinklai yra išvystyti gerai. Vyksta spartus procesas naujų informacinių technologijų diegime ryšių sistemoje.

3. TERITORIJOS, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS APLINKOS CHARAKTERISTIKOS

- **Paviršiniai vandens telkiniai:**

Visa Vilniaus apymiesčio urbanizuotos zonos teritorija patenka į Pietryčių Lietuvos hidrologinę sritį. Geomorfologiniu požiūriu sritis ganėtinai marga, nes apima Baltiškąsias aukštumas. Kita vertus, visa aptariama teritorija išsiskiria iš kitų tarpo geromis nuotekio reguliavimo sąlygomis, nes čia vyrauja lengvesnės mechaninės sudėties grunta, yra miškų, ežerų ir pelkių. Požeminis nuotekis siekia 3-5 l s-1 kv.km, ir jo dalis upių nuotekyje yra didoka, neretai – vyraujanti (daugiau kaip 60 proc.). Tai atsispindi ir vandens temperatūroje. Šioje srityje vidutinė upių vandens temperatūra vasara yra apie 17,7o C. Be to, ypač mažesniuose upeliuose tekančiuose mažai agrariškai įsąvintomis ir neintensyviai urbanizuotomis teritorijomis vanduo yra labai skaidrus ir menkai mineralizuotas. Upių tinklas hidrologinėje srityje yra retas (vidutiniškai 0,75 km/kv.km), nes be upių, teritoriją drenuoja ir ežerų bei pelkių duburiai. Lyginant su Vidurio Lietuva kritulių šioje srityje padaugėja iki 750 mm ir daugiau, o suminis garavimas, priešingai, sumažėja, todėl vidutinis visos srities metų vandens nuotekis siekia 8,4 s-1 kv.km. Nagrinėjamoje teritorijoje vandeningsiausias būna pavasaris. Žinant, kad Vilniaus apymiesčio urbanizuotos teritorijos plotas padengtas daugiausiai agrarinėmis naudmenomis, todėl pavasario laikotarpiui tenka daugiau kaip 40proc. viso metų nuotekio, o vasaros-rudens ir žiemos sezonams atitinkamai 38 proc. ir 22 proc. Upių minimalų nuotekį lemia požeminio vandens ištekliai, kurie siejami su lengvos mechaninės sudėties grunta. Baltiškąsias aukštumas drenuojančios upės (nagrinėjamos teritorijos atveju Riešė ir Sudervė) dažniausiai esti mišraus maitinimo, t.y. sniego, lietaus ir požeminio vandens dalys nuotekyje yra apylygės. Priešpaskutinio apledėjimo darinius drenuojančios upės (nagrinėjamos teritorijos atveju Nemėža ir Rudamina, Vokė) daugiausia maitina požeminiai vandenys (kartais jie sudaro daugiau kaip 60 proc. viso nuotekio balanso) Vilniaus apymiesčio urbanizuotoje zonoje paviršinio vandens išteklius formuoja smulkūs dešinieji ir kairieji Neries upės intakai. Iš šiaurinės urbanizuotos zonos dalies vandenys surenka Riešė apjuosianti urbanizuotos zonos teritoriją iš šiaurės vakarų ir šiaurės, bei kiti smulkūs Neries ir Sudervės intakai sujungiantys ežerų virtinę. Iš pietinės urbanizuotos zonos dalies paviršinį nuotekį surenka Rudaminos žemupys su dešiniuoju intaku Nemėža ir taip pat Vokės upė ties Juodšiliais ir Pagiriais tekanti senslėniu, kurį atsitraukiant paskutiniam ledynui išplovė jo tirpsmo vandenys, tekėję priešinga dabartinei upei kryptimi į senąją Merkio upę. Apie tai byloja ir Rudaminos upė, kurios žemupio vagos kryptis atitinka senosios upės vagos kryptį. Šiuolaikinės Rudaminos kryptis radikaliai pasikeičia tik prieš pat žiotis. Nemėžos ir Rudaminos upelių aukštupiai įsiterpia į priešpaskutinio apledėjimo darinius. Ašmenos aukštumą sudaro vandeniui laidūs smėlingi ir žvirgždingi dariniai, kuriuose kaupiasi gruntiniai vandenys. Tiesa, jie slūgso giliai, todėl juos drenuoja tik didesni upeliai, ypač Rudamina tekanti senslėniu. Remiantis tyrimais Rudaminos aukštupio hidromodulis siekia 11,4 s-1 kv.km, t.y. 27 proc. didesnis už viso Vokės baseino metinio nuotekio normą. Dėl to akivaizdu, kad Rudaminos aukštupio požeminis baseinas yra didesnis už paviršinį. Dėl to pagrindinė Vokės baseino hidrografinės sistemos upė turėtų būti Rudamina, juolab kad ji vandeningesnė už Vokę, o ir baseinas didesnis nei Vokės iki santakos su Rudamina. Tuo tarpu Nemėžos hidromodulis nepalyginamai mažesnis. Aukštupyje ir vidurupyje, kur upelio slėnis yra negilus, šis rodiklis siekia nuo 1-5 s-1 kv.km, pačiame žemupyje ir ties santaka su Rudamina nuo 5-10 s-1 kv.km. Vokės baseino tinklas retas retas (0,48 km/kv.km), kanalizuoja apie 35 proc. vagų, Nemėžos (10 km. aukštupio atkarpa), ir jos intakai, Galinė (17 km) ir kt.

Vilniaus apymiesčio urbanizuotoje teritorijoje greta vandentėkmių yra keletas natūralios kilmės ežerų: Gilužis (10,1 ha) ir Gineitiškių (12,2 ha). Didžiausi analizuojamoje teritorijoje Nemėžos ir Buivydiškių tvenkiniai.

Vandens telkinių naudojimą, tvarkymą ir apsaugą reglamentuoja LR Vandens įstatymas (*Nr. IX-1388, 2003-03-25, Žin., 2003, Nr. 36-1544 (2003-04-16)*): neleisti prastėti vandens ekosistemų ir ekosistemų, tiesiogiai priklausančių nuo vandens, būklei, ją apsaugoti ir (arba) pagerinti; gerinti vandens kokybę įgyvendinant priemones, skirtas laipsniškai mažinti pavojingų medžiagų ir nutraukti prioritetinių pavojingų medžiagų patekimą į vandenį; racionaliai ir subalansuotai naudoti vandenį; mažinti žalingą vandens poveikį.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos bendrojo plano brėžiniuose žymimos vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos pateiktais duomenimis informacinėje sistemoje GEOPORTAL. Atsižvelgiant į tai, kad šioje sistemoje dažnai pasitaiko neatitikimų, kiekvienu konkrečiu atveju, rengiant kitus dokumentus, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostos turi būti perskaičiuojamos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto LR aplinkos ministro 2001 11 07 įsakymu Nr. 540, reikalavimais.

Pakrantės apsaugos juostose draudžiama:

- statyti statinius, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus atvejus;
- tverti tvoras, išskyrus aplinkos ministro patvirtintuose saugomų rūšių veiksmų planuose numatytų teritorijų, atskirųjų želdynų valstybinėje ir savivaldybių žemėje, botanikos, zoologijos sodų, dendrologinių kolekcijų, paveldo objektų aptvėrimą ir kitus atvejus, kai aptverti numatyta normatyviniuose dokumentuose dėl eksploatavimo saugumo;
- naudoti trąšas, augalų apsaugos produktus, išskyrus augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas ar užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais; naudoti kitas chemines medžiagas ir (ar) mišinius, išskyrus stichinių nelaimių ir avarijų atvejus, kai už stichinės nelaimės ar avarijos likvidavimą atsakingos institucijos naudoja chemines medžiagas ir (ar) mišinius stichinės nelaimės ar avarijos padariniams likviduoti;
- dirbti žemę, ardyti velėnas, ganyti gyvulius, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus atvejus;
- statyti motorines transporto priemones arčiau kaip 25 metrai iki vandens telkinio kranto;
- vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, naikinti miško paklotę.

Vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:

- įrengti galvijų vasaros aikštes, neišsprendus klausimų, susijusių su nuotekų surinkimu ir nukenksminimu;
- lieti srutas arba skystą mėšlą;
- neįterpiant jų į gruntą, arčiau nei per 100 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis mažesnis kaip 5 laipsniai, ir arčiau nei per 200 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis didesnis kaip 5 laipsniai;
- įterpiant juos į gruntą, arčiau nei per 5 metrus nuo sureguliuotų upelių, melioracijos griovių ir kanalų, kai jų baseino plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, ir arčiau nei per 10 metrų nuo vandens apsaugos juostos, kai vandens telkinių baseino plotas ne mažesnis kaip 10 kv. kilometrų;
- statyti pramonės įmones, cechus, nuodingųjų chemikalų, trąšų sandėlius bei aikštes, pavojingų atliekų surinkimo punktus, naftos produktų sandėlius, degalines, mechanines remonto dirbtuves bei technikos aikštes, taip pat kitus objektus, galinčius turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai, nesuderinus šio klausimo su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija (tačiau visais atvejais atstumas nuo šių objektų iki vandens telkinio kranto linijos turi būti ne mažesnis už nurodytą 127.9 punkte);
- įrengti kapines, išskyrus veikiančių kapinių plėtimą, nemažinant esamo atstumo iki vandens telkinio kranto;
- užkasti kritusius gyvulius bei šiukšles, įrengti sąvartynus;
- barstyti iš lėktuvų pesticidus ir mineralines trąšas;
- plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių, išskyrus piliakalnių šlaitus, tvarkomus pagal projektus;
- auginant žemės ūkio kultūras, hektarui sunaudoti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos, jeigu skaičiavimų nenustatytos kitos ekologiniu požiūriu pagrįstos normos;

- statyti naujus gyvenamuosius namus, vasarnamius, ūkininkų ūkio ir kitus pastatus arčiau kaip 50 metrų už pakrantės apsaugos juostos, išskyrus buvusių sodybų atkūrimo atvejus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos miškų įstatyme nustatytais sąlygomis, taip pat miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytų arba savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytų užstatyti kaimų teritorijose (bet visais atvejais – potvynio metu neužliejamoje teritorijoje). Asmeninio naudojimo pirtis už paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos gali būti statoma Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytais atvejais ir sąlygomis.
- Pastatus taip pat draudžiama statyti pakrančių šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių.

• **Gamtinio karkaso teritorija:**

Vilniaus miesto apymiesčio teritorija nėra didelė, tačiau išskirtina kaip įvairios ūkinės veiklos, itin aktyvios urbanizacijos ir tuo pačiu intensyvios antropogeninės įtakos arealas. Šie faktai miesto teritorijoje formuojamam gamtiniam karkasui kelia daug daugiau ir labiau specifinių uždavinių, kurie silpnai urbanizuotų teritorijų gamtiniam karkasui nebūdingi arba labai silpnai išreikšti. Visų pirma tai ekologiškai priimtinos gyvenamosios ir darbo aplinkos formavimas, kiek įmanoma geresnių antropogeninių teršalų neutralizavimo galimybių užtikrinimas, esamos bioįvairovės išlaikymas ir gausinimas įvairiose miesto teritorijos dalyse ir kt.

Vilniaus apymiesčio urbanizuotos zonos gamtinis karkasas yra ypač svarbi teritorinė daugiafunkcinė sistema, užtikrinanti bendrą miesto teritorijos ekologinį stabilumą, gyvybingumą, migracinių (medžiaginių, energetinių) ryšių su greta esančia gamtine aplinka nepertraukiamumą. Analizuojamos teritorijos gamtinio karkaso sistemos svarba dar labiau padidėja dėl Vilniaus kaiminystės.

Gamtinis karkasas planuojamoje Vilniaus apymiesčio urbanizuotos zonos teritorijoje jungia įvairaus pobūdžio teritorijas: draustinius, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiniu požiūriu itin svarbias agrarines teritorijas. Gamtinį karkasą sudaro formuoja šios pagrindinės dalys, iš kurių kiekviena (išskyrus vidinius ekologinio kompensavimo arealus) naudojant kodavimo sistemą skirstomos pagal svarbą į nacionalinės, regioninės iki vietinės:

1.) Geoeologinės takoskyros – Vilniaus apymiesčio urbanizuotos teritorijos šiaurinės dalies vakariniame pakraštyje esantis Medžiokalnio miško masyvas ir jo apylinkės patenkančios į Sudervės aukšumos rytinis šlaitą formuoja nacionalinės svarbos geoeologinę takoskyrą. Į planuojamą teritoriją patenka tik atskiri jos fragmentai;

2.) Vidinio stabilizavimo arealai – Šį gamtinio karkaso elementą atstovauja Vilniaus apymiesčio urbanizuotos zonos miesto teritorijos periferinėje dalyje ir apymiestyje esantys didesni miškų masyvai (Vanagynės, Bukišio, Augustų, Didžiosios Riešės miškai šiaurinėje U zonos dalyje ir Baltosios Vokės, Juodšilių, Paliepių, Skaidiškių, Rudaminos miškai pietinėje U zonos dalyje. Taip pat smulkūs miškų sklypai esantys agrarinių naudmenų apsuptyje ir dirspersiškai išsibarstę po planuojamą teritoriją;

3.) Migracijos koridoriai – Vilniaus apymiesčio teritorijoje lokalizuoti migracijos koridoriai apima Vilniaus miesto apylinkėse tekančių Sudervės, Riešės, Tarandės upelių (šiaurinėje U zonos dalyje), ir Vokės, Nemėžos, Rudaminos, Dunaikos, Mažojo upelio ir kitų smulkių ir bevardžių vandentėkmių labiau ar mažiau išreikštų slėnių atkarpas. Paminėti migracijos koridoriai planuojamoje teritorijoje didesne dalimi persidengia, detalizuoja bei lokalinės svarbos elementais papildo Vilniaus rajono bendrajame plane ir specialiajame kraštovaizdžio tvarkymo plane lokalizuoto gamtinio karkaso (migracijos koridorių) tinklą;

4.) Vidiniai ekologinio kompensavimo arealai – Vilniaus apymiesčio urbanizuotoje teritorijoje pastarojo tipo gamtinio karkaso elementus atstovauja dalis planuojamos teritorijos gyvenvietėse (Nemėžis, Rudamina, Juodšiliai, Pagiriai, Zujūnai, Riešė, Buivydiškės, Avižieniai) esančių viešųjų erdvių, kurios neturi aiškiai išreikštos sąsajos su kitais tarpusavyje besijungiančiais gamtinio karkaso komponentais. Pastarojo tipo gamtinio karkaso elementai daugeliu atveju funkcionuoja individualiai be fizinio ryšio su kitais gamtinio karkaso komponentais. Ir tik išskirtiniais atvejais gali gamtiniais koridoriais sietis ar tiesiogiai ribotis su jais.

„U“ zonos bendrajame plane gamtinio karkaso metafunkcinių zonų ribos tikslinamos dėl dviejų priežasčių:

1. Bendrąją kartografinę logiką, pagal kurią lokalaus rango planavimo dokumentai rengiami stambaus mastelio (detalesniuose) topografiniuose žemėlapiuose (ar net toponuotraukos pagrindu). Jie atitinkamai indikuoja daugiau ir tikslesnių požymių įvardintų gamtinio karkaso nuostatose, pagal kuriuos tikslinamos, detalizuojamos gamtinio karkaso ar kitų planuojamų arealų (dažniausiai funkcinių zonų) ribos.

2. Gamtinio karkaso ribos tikslinamos remiantis eile konkrečių požymių, kurių lengviau ir tiksliau identifikuojami tik lokalaus planavimo lygmenyje. Gamtinio karkaso ribų identifikavimo požymiai lokalaus rango planavimo darbuose įtvirtinti Gamtinio karkaso nuostatų, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 02 14 įsakymu Nr. D1-96, 16.2 punktas.

Gamtinio karkaso nuostatai, (patvirtinti aplinkos ministro 2007 02 14 įsakymu Nr. D1-96 (Žin., 2007, 22-858)) reglamentuoja veiklą gamtinio karkaso teritorijose:

- skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, vykdoma renatūralizacija (vykdant technines priemones, mažinančias sausinamosios melioracijos poveikį, sudarančias sąlygas pelkėdarai, upelių ar jų ruožų, natūralių vandentakų atsistatymui, natūraliam augalų bendrijų ir gyvūnų populiacijų ir jų migracijos kelių formavimuisi) ir ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama biologinė įvairovė, bendras teritorijos miškingumas, saugomi ir įveisiami želdynai, želdiniai agrarinėse ir urbanizuotose teritorijose, vykdomi pažeistų teritorijų ir akvatorių atkūrimo, išvalymo nuo užteršimo darbai, iškeliami pramonės ir stambūs žemės ūkio objektai ir įrenginiai, bešeimininkiai nenaudojami statiniai, mažinamas vizualinis jų poveikis ir pan., taip pat skatinama švietėjiška, mokslinė veikla, ekstensyvi rekreacija;
- draudžiama keisti pagrindinę tikslią konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, išskyrus atvejus, kai tai daroma visuomenės poreikiams užtikrinti arba siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus ir objektus (vertybes), jeigu tai neprieštaruja patvirtintiems saugomų teritorijų tvarkymo planų (planavimo schemų) sprendiniams ir reglamentams;
- rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus;
- ūkinė veikla gamtinio karkaso teritorijose gali būti vykdoma tik įvertinus šios veiklos poveikį gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei teisės aktų nustatyta tvarka, numčius ir įgyvendinus įvairiapuses priemones antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti;
- gamtinio karkaso teritorijos turi būti tvarkomos vadovaujantis darnios plėtros principais. Teritorijose, turinčiose istorinę, kultūrinę vertę, svarbiose estetiniu atžvilgiu, gamtinio karkaso teritorijos tvarkomos atsižvelgiant ir derinant tarpusavyje ekologinius, kultūrinius ir estetinius kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.

• **Natura2000 teritorijos ir saugomos teritorijos:**

„Natura 2000“ – Europos sąjungoje esantis saugomų teritorijų tinklas. Jis įkurtas siekiant išsaugoti Europos Bendrijos mastu retas ar nykstančias gyvūnų bei augalų rūšis ir gamtines buveines. Šią apsaugą numato dvi įsteigtos direktyvos – Paukščių ir Buveinių.

Pagiriai

Pagirių seniūnija patenka į šias dvi „Natura 2000“ Buveinių ir Paukščių apsaugai svarbias teritorijas:

- Papio ežero (identifikavimo kodas 1000000000230) rytinę dalį;
- Baltosios Vokės šlapžemės (identifikavimo kodas 1000000000230) rytinę dalį.

„Natura 2000“ – Europos sąjungoje esantis saugomų teritorijų tinklas. Jis įkurtas siekiant išsaugoti Europos Bendrijos mastu retas ar nykstančias gyvūnų bei augalų rūšis ir gamtines buveines. Šią apsaugą numato dvi įsteigtos direktyvos – Paukščių ir Buveinių.

Papio ežeras (identifikavimo kodas 1000000000230), BAST

 (šaltinis: Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. 2ES3. 3A. Gamtinis karkasas ir kraštovaizdžio apsauga.) Papio ežero teritorija seniūnijoje	 (šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis, http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B) Papio ežeras	 (šaltinis: NATURA 2000, http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/) Papio ežeras
Identifikavimo kodas	1000000000230	
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTSAL0005	
Teritorijos pavadinimas	Papio ežeras	
Vieta (savivaldybė (-ės))	Šalčininkų raj., Trakų raj., Vilniaus raj. savivaldybės	
Plotas (ha)	1391.60183413	
Teisinio statuso suteikimo data	2005.08.31	
BAST įsteigimo pagrindas	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287)	
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	Skiauterėtasis tritonas; Raudonpilvė kūmutė	
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin., 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas	
Įregistravimo į ST kadastrą data	2007.03.21	
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Ribos sutampa su Baltosios Vokės biosferos poligono ribomis	

(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Baltosios Vokės šlapžemės (identifikavimo kodas 1100000000064), PAST

 (šaltinis: Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. 2ES3. 3A. Gamtinis karkasas ir kraštovaizdžio apsauga.) Baltosios Vokės šlapžemės teritorija seniūnijoje	 (šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis, http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B) Baltosios Vokės šlapžemės	 (šaltinis: NATURA 2000, http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/) Baltosios Vokės šlapžemės
Identifikavimo kodas	1100000000064	
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTSALB003	
Teritorijos pavadinimas	Baltosios Vokės šlapžemės	
Vieta (savivaldybė (-ės))	Trakų raj., Vilniaus raj., Šalčininkų raj. savivaldybės	
Plotas (ha)	1391.60183413	
Teisinio statuso suteikimo data	2005.04.24	
PAST įsteigimo pagrindas	LRV 2005-04-20 nutarimas Nr. 431 (Žin., 2005, 52-1742)	
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	Mėlyngurklės (Luscinia svecica) apsaugai	
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 2 priedas	
Įregistravimo į ST kadastrą data	2006.06.15	
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Ribos sutampa su patvirtintomis Baltosios Vokės biosferos poligono ribomis	
Vietovės padėtis ir trumpas aprašymas	Trijų rajonų sandūroje, apie 20 km į P nuo Vilniaus miesto nusidriekusi teritorija priklauso Vilniaus apskrities Vilniaus, Trakų ir Šalčininkų rajonams. Šis gamtinis kompleksas apima funkcionuojančius žuvininkystės ūkio tvenkinius, labai seklių eutrofinį Papio ežerą, kurį kerta Vokės upė, iš eksploatuotą durpyną bei pavasarinio polaidžio metu užliejamas pievas su įsiterpusiais dirbamais laukais. Teritorija iš visų pusių apsupta didelių miško masių. Mozaikiškas kraštovaizdis bei didelė buveinių įvairovė nulėmė išskirtinę teritorijos svarbą tiek	

	perinčioms, tiek migruojančioms vandens ir pelkių paukščių rūšims.
Kitos ES svarbos rūšys	Didysis baublys (<i>Botaurus stellaris</i>) (6-8 m), mažasis baublys (<i>Ixobrychus minutus</i>) (1-2 p), nendrinė lingė (<i>Circus aeruginosus</i>) (5-7 p), startsakalis (<i>Falco columbarius</i>) (1 p), švygžda (<i>Porzana porzana</i>) (8-10 m), plovinė vištelė (<i>P. parva</i>) (3 m), griežlė (<i>Crex crex</i>) (? m), plikoji gervė (<i>Grus grus</i>) (1 p), upinė žuvėdra (<i>Sterna hirundo</i>) (70 p), balinė pelėda (<i>Asio flammeus</i>) (1 p), tulžys (<i>Alcedo atthis</i>) (1 p), baltnugaris genys (<i>Dendrocopus leucotos</i>) (? p), dirvoninis kalviukas (<i>Anthus campestris</i>) (2-3 p), paprastoji medšarkė (<i>Lanius collurio</i>) (? p).
Nacionalinė svarba	Perint aptiktos 22 perinčios paukščių rūšys, įtrauktos į LRK. Migracijų metu registruojamos iki kelių tūkstančių vandens ir tilvikinių paukščių sankaupos.
Monitoringas	Mėlyngurklės iki 2004 (3-5patinai), 2006 (4-6patinai), 2009 (4-6patinai). Trendas-stabilus. Pokyčiai-nereikšmingi.
Ištirtumas ir pagrindiniai informacijos šaltiniai	Paukščių apskaitos Papio ežere nuo 1988 metų, o žuvininkystės tvenkiniuose nuo 1996 metų. Visos teritorijos ornitofaunistiniai tyrimai nuo 2000 metų. K.Castren, Z.Pakarklio, L.Raudonikio, V.Stanevičiaus, J.Stratford originalūs duomenys.
Rekomendacijos	Kas 2-3 metai iškirsti sumedėjusių augaliją atvirose durpyno plotuose, vandens telkinių salose bei pakrantėse; skatinti ekstensyvią gyvulininkystę; netransformuoti pievų ir ganyklų į ariamą žemę; durpyno bei pievų neužsodinti mišku; vykdyti hidrologinės būklės monitoringą; suformuoti optimalų hidrologinį režimą; palaikyti esamą vandens lygio reguliavimo tvarką tvenkiniuose; uždrausti rudeninę paukščių medžioklę; kiekvieną pavasarį profilaktiškai vykdyti audinių gaudymą bei varnių paukščių ir sulaukėjusių kačių skaičiaus reguliavimą (vasario-balandžio mėn.)

(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Riešė

Riešės seniūnija patenka į šias „Natura 2000“ Buveinių apsaugai svarbias teritorijas:

- Raudonosios balos (identifikavimo kodas 1000000000135) rytinę dalį;
- Vanagynės mišką (identifikavimo kodas 1000000000409);
- Girijos miško (identifikavimo kodas 1000000000206) pietinę dalį.

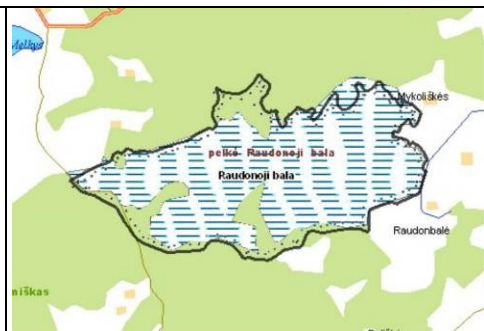
„Natura 2000“ – Europos sąjungoje esantis saugomų teritorijų tinklas. Jis įkurtas siekiant išsaugoti Europos Bendrijos mastu retas ar nykstančias gyvūnų bei augalų rūšis ir gamtines buveines. Šią apsaugą numato dvi įsteigtos direktyvos – Paukščių ir Buveinių.

Raudonoji bala (identifikavimo kodas 1000000000135), BAST



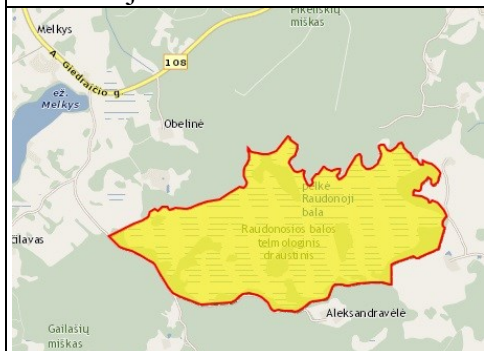
(šaltinis: Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. 2ES3. 3A. Gamtinis karkasas ir kraštovaizdžio apsauga.)

Raudonosios balos teritorija seniūnijoje



(šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis, <http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B>)

Raudonoji bala



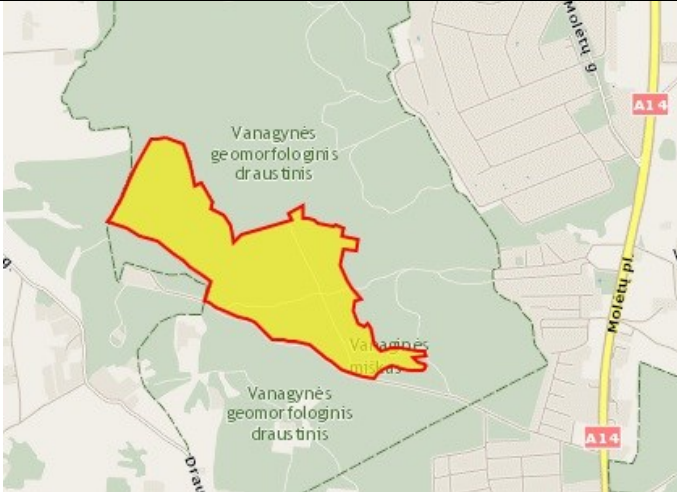
(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Raudonoji bala

Identifikavimo kodas	1000000000135
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTVIN0006
Teritorijos pavadinimas	Raudonoji bala
Vieta (savivaldybė (-ės))	Vilniaus raj. savivaldybė
Plotas (ha)	134.90220428
Teisinio statuso suteikimo data	2004.12.01
BAST įsteigimo pagrindas	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	7110 Aktyvios aukštapelkės; 91D0 Pelkiniai miškai
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas
Įregistravimo į ST kadastrą data	2007.02.19
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Ribos sutampa su Raudonosios balos valstybinio telmologinio draustinio ribomis

(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Vanagynės miškas (identifikavimo kodas 1000000000409), BAST

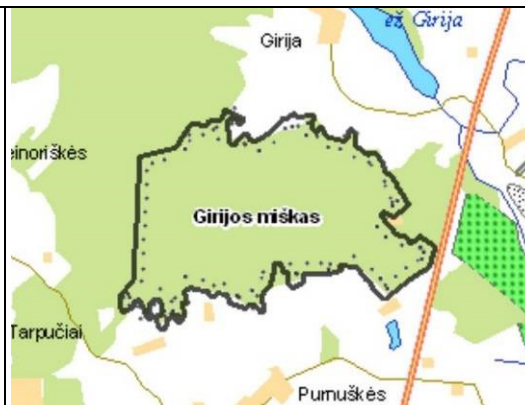
 (šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis, http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B) Vanagynės miškas	 (šaltinis: NATURA 2000, http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/) Vanagynės miškas
Identifikavimo kodas	1000000000409
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTVIN0030
Teritorijos pavadinimas	Vanagynės miškas
Vieta (savivaldybė (-ės))	Vilniaus raj. savivaldybė
Plotas (ha)	43.86881423
Teisinio statuso suteikimo data	1970.01.01
BAST įsteigimo pagrindas	LR aplinkos ministro 2009-11-03 įsakymas Nr. D1-654 (Žin., 2009, Nr. 135-5903)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	9020, Plačialapių ir mišrūs miškai
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin., 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas
Įregistravimo į ST kadastrą data	2009.11.17
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Teritorija patenka į Vanagynės valstybinį geomorfologinį draustinį (dalis draustinio)

(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Girijos miškas (identifikavimo kodas 1000000000206), BAST


(šaltinis: Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. 2ES3. 3A. Gamtinis karkasas ir kraštovaizdžio apsauga.)

Girijos miško teritorija seniūnijoje



(šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis,
<http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&ang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B>)

Girijos miškas



(šaltinis: NATURA 2000,
<http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Girijos miškas

Identifikavimo kodas	1000000000206
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTVIN0018
Teritorijos pavadinimas	Girijos miškas
Vieta (savivaldybė (-ės))	Vilniaus raj. savivaldybė
Plotas (ha)	126.67804439
Teisinio statuso suteikimo data	2005.08.31
BAST įsteigimo pagrindas	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	9050, Žolių turtingi eglynai; 91D0, Pelkiniai miškai
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas
Įregistravimo į ST kadastrą data	2007.03.21
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Patenka į Europos centro valstybinį kraštovaizdžio draustinį

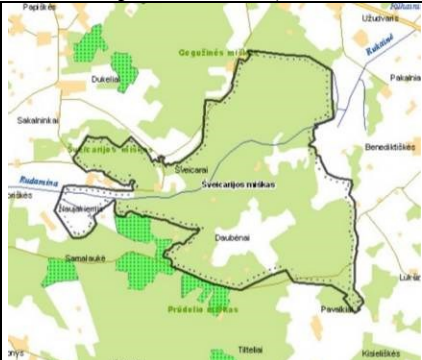
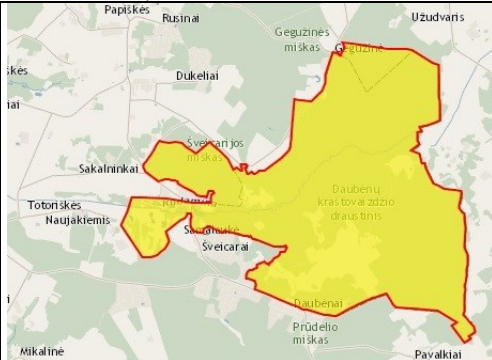
(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Rudamina

Rudaminos seniūnija patenka į „Natura 2000“ Buveinių apsaugai svarbios, Šveicarijos miško (identifikavimo kodas 1000000000049), teritorijos vakarinę dalį.

„Natura 2000“ – Europos sąjungoje esantis saugomų teritorijų tinklas. Jis įkurtas siekiant išsaugoti Europos Bendrijos mastu retas ar nykstančias gyvūnų bei augalų rūšis ir gamtines buveines. Šią apsaugą numato dvi įsteigtos direktyvos – Paukščių ir Buveinių.

Šveicarijos miškas (identifikavimo kodas 1000000000049), BAST

 (šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis, http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B)	 (šaltinis: NATURA 2000, http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/)
---	--

Identifikavimo kodas	1000000000049
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTVIN0002
Teritorijos pavadinimas	Šveicarijos miškas
Vieta (savivaldybė (-ės))	Vilniaus raj. savivaldybė
Plotas (ha)	798.5586916
Teisinio statuso suteikimo data	2005.08.31
BAST įsteigimo pagrindas	Teritorija, kuri sutampa su Daubėnų valstybinio kraštovaizdžio draustinio ribomis patvirtinta LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimu Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287); Teritorija, kuri apima dalį minėto draustinio ir kuri yra už jo ribų patvirtinta LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	6410 Melvenynai; 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510 Šienaujamoms mezofitų pievos; 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 7230 Šarmingos žemapelkės; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; Šiaurinis auksinukas; Didysis auksinukas
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas
Įregistravimo į ST kadastrą data	2007.01.03

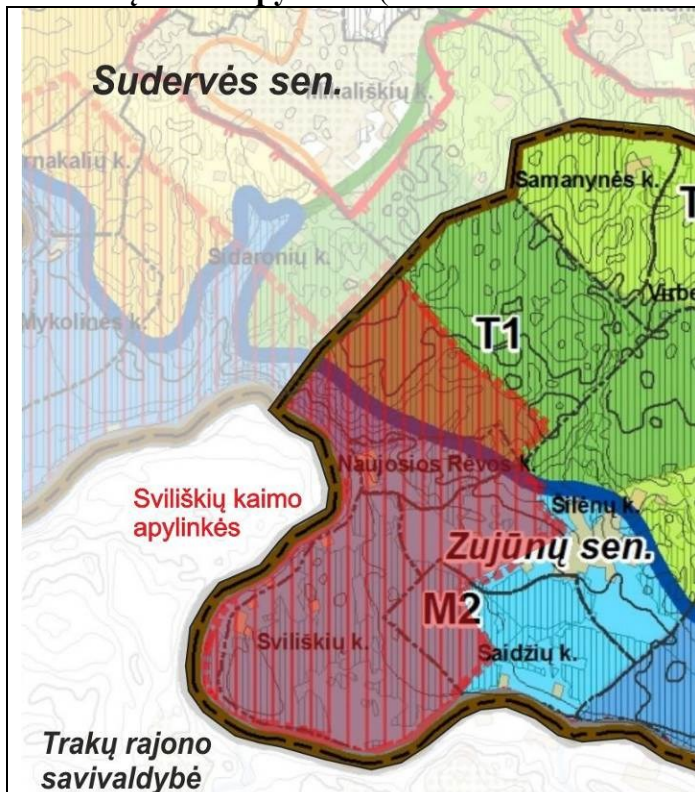
(šaltinis: NATURA 2000, <http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Zujūnai

Zujūnų seniūnija patenka į „Natura 2000“ Buveinių apsaugai svarbią, Sviliškių kaimo apylinkės (identifikavimo kodas 1000000000297), teritorijos rytinę dalį.

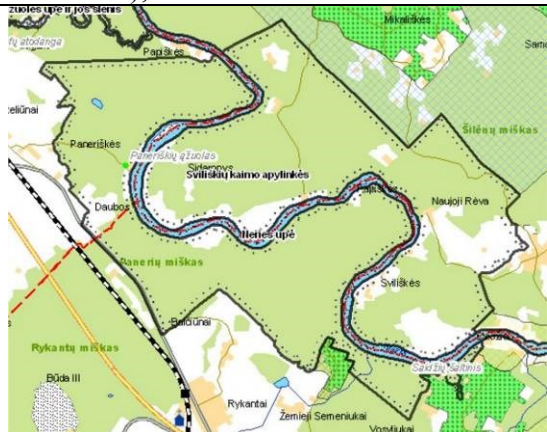
„Natura 2000“ – Europos sąjungoje esantis saugomų teritorijų tinklas. Jis įkurtas siekiant išsaugoti Europos Bendrijos mastu retas ar nykstančias gyvūnų bei augalų rūšis ir gamtines buveines. Šią apsaugą numato dvi įsteigtos direktyvos – Paukščių ir Buveinių.

Sviliškių kaimo apylinkės (identifikavimo kodas 1000000000297), BAST



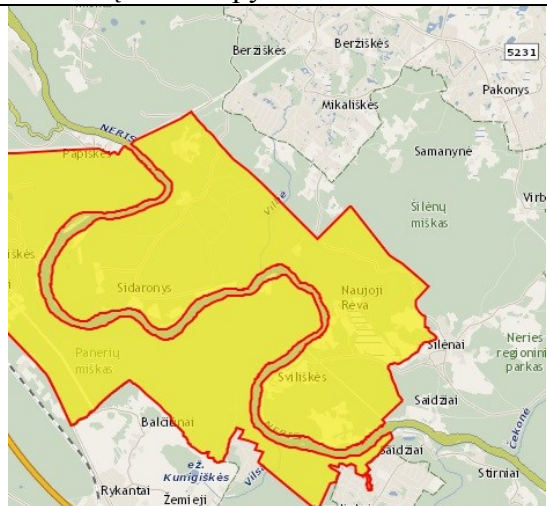
(šaltinis: Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. 2ES3. 3A. Gamtinis karkasas ir kraštovaizdžio apsauga.)

Sviliškių kaimo apylinkių teritorija seniūnijoje



(šaltinis: Saugomų teritorijų kadastro žemėlapis,
<http://stk.vstt.lt/stk/default2.jsp?bs=1&lang=lt&jsessionid=515E49AF249382C03E85C3390A86864B>)

Sviliškių kaimo apylinkės



(šaltinis: NATURA 2000,
<http://www.natura2000info.lt/lt/zemelapis/>)

Sviliškių kaimo apylinkės

Identifikavimo kodas	1000000000297
Vietovės identifikatorius (ES kodas)	LTVIN0023
Teritorijos pavadinimas	Sviliškių kaimo apylinkės
Vieta (savivaldybė (-ės))	Elektrėnų, Trakų raj., Vilniaus raj. savivaldybės
Plotas (ha)	1319.94613044
Teisinio statuso suteikimo data	2006.11.19

BAST įsteigimo pagrindas	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas	6510, Šienaujamos mezofitų pievos
Bendrieji veiklos reglamentai	LRV 2004-03-15 nutarimo Nr. 276 'Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo' (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) 1 priedas
Įregistravimo į ST kadastrą data	2007.03.21
Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Patenka į Neries regioninį parką (dalis Sviliškių kraštovaizdžio draustinio).

Vilniaus miesto periferinėje urbanizuotoje zonoje (Avižienių, Zujūnų, Riešės ir Juodšilių, Nemėžio Rudaminos zonoje) vyrauja intensyviai bei vidutiniškai antropogenizuotos urbanizuotos bei pramoninės teritorijos. Ir tik kai kurie į teritoriją įsiterpiantys stovinčio vandens telkiniai (Gineitiškių, Gilužio ež.; Buivydiškių ir Nemėžio tvenkiniai) ir teritoriją kertančios vandentėkmės Riešė, Tarandė, Sudervė, Rudamina, Nemėža bei kitų vandentėmių slėniai formuoja santykinai natūralios gamtinės aplinkos koridorius. Į analizuojamą urbanizuojamos zonos (*Avižienių, Riešės, Zujūnų, Juodšilių, Nemėžio, Rudaminos ir Pagirių miestelių*) teritoriją patenka dviejų valstybinių geomorfologinių draustinių dalys (3 lentelė) teritoriškai besidubliuojančios su buveinių apsaugai svarbiomis teritorijomis (4 lentelė). Taip pat urbanizuotos Vilniaus apymiesčio zonos teritorija besiriboja ar yra greta atskirų kompleksinės apsaugos (Verkių ir Pavilnių regioninių parkų) teritorijų funkcinį dalių. Vanagnės ir Medžiakalnio valstybiniai geomorfologiniai draustiniai yra skirti Baltiškųjų aukštumų tipiško reljefo ruožų apsaugai, taip pat išsaugant šiems reljefo ruožas būdingą augaliją. Saugomos teritorijos apima 1066,21 ha. urbanizuojamos zonos, o tiksliau jos šiaurvakarinės dalies teritorijos.

3.1 lentelė. Valstybinės saugomos teritorijos patenkančios į urbanizuotos zonos (Avižienių, Riešės, Zujūnų, Juodšilių, Nemėžio, Rudaminos miestelių) teritoriją, arba besiribojančios su ja.

Eil. Nr.	Kategorija Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Pastabos	Apsaugos tikslai
<i>Regioniai parkai</i>					
1.	Verkių regioninis parkas	2693,02	Vilniaus m. sav. Vilniaus r. sav.	Vilniaus miesto urbanizuotos zonos teritorija (Riešės miestelio ŠR ir PR pakraštys) ribojasi su RP ekologinės apsaugos prioriteto zona (ties Riešės upelio slėniu) ir rekreacinio prioriteto zona (ties Molėtų plentu) Tik dalis teritorijos turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą	Išsaugoti Žaliųjų ežerų kraštovaizdį ir vertingus Verkių, Kalvarijų, Trinapolio apylinkių kultūrinius istorinius kompleksus.
2.	Pavilnių regioninis parkas	2176,36	Vilniaus m. sav.	Vilniaus miesto urbanizuotos zonos teritorija (Nemėžio miestelio ŠV pakraštys) ribojasi su RP Ribiškių kraštovaizdžio draustiniu ir rekreacinio prioriteto zonomis (ties Riešės upelio slėniu) Tik dalis teritorijos turi	Išsaugoti erozinį kalvyną, bei Vilnios slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.

				buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą	
<i>Geomorfologiniai draustiniai</i>					
3.	Vanagynės	298,71	Vilniaus r. sav.	Dalis teritorijos turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą	Išsaugoti senąjį moreninį reljefą Aukštaičių aukštumoje.
4.	Medžiakalnio	767,50	Vilniaus r. sav.	Draustinis ribojasi su Vilniaus miesto urbanizuotos zonos teritoriją	Išsaugoti Baltijos aukštumų moreniam lankui būdingą smulkiakalvių ruožo fragmentą

3. 2 lentelė. Gamtinių buveinių apsaugai svarbios NATURA 2000 teritorijos ar jų dalys, patenkančios į urbanizuotos zonos (Avižienių, Riešės, Zujūnų, Juodšilių, Nemėžio, Rudaminos miestelių) teritoriją.

Eil. Nr. Duomenų bazėje	Vietovės pavadinimas	Savivaldybės pavadinimas	Pastabos dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ribų	Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė	Preliminarus buveinių plotas, ha
1	Vanagynės miškas	Vilniaus raj. sav.	Teritorija patenka į Vanagynės valstybinį geomorfologinį draustinį (dalis draustinio).	9020 Plačialapių ir mišrūs miškų	43,868

Šiuo bendruoju planu nekeičiamos saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų ribos, ir neregamentuojama veikla jose. Šių teritorijų ribos, zonos, apsaugos ir tvarkymo režimas tikslinamas specialiaisiais planais, kurie rengiami ir tvirtinami atitinkamų teisės aktų nustatyta tvarka.

Planuojamoje teritorijoje esami kultūros paveldo objektai, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, priskiriami saugomų teritorijų sistemai. Kultūros paveldo objektų žemės sklypai yra suformuoti saugomų kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose, jiems nustatomos tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas nustato, kad valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objekto sklypai priskiriami konservacinės paskirties žemei. Juose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga.

- **Mišakai ir želdynai:**

U zonos šiaurinės ir pietinės dalies bendrojo plano sprendiniuose kaip savarankiški teritorinės struktūros elementai, žaliųjų plotų sistemą formuoja: miškai – ūkiniai, apsauginiai, rekreacinės (miško parkai ir miesto miškai) ir specialiosios paskirties miškai (visais atvejais miškų ūkio paskirties žemė) bei atskirieji želdynai – parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginiai želdynai (žemės ūkio, arba kitos paskirties žemė – kuri analizuojamoje teritorijoje daugeliu atveju neturi specialaus viešiesiems želdynams teisiškai įtvirtinti būtino statuso).

3.3 lentelė. Planuojamas U zonos šiaurinės dalies miškų ir želdynų struktūra

Miškai (miškų ūkio paskirties žemė)	Plotas (ha)	Procentas nuo U zonos šiaurinės dalies viso ploto
Atskirieji želdynai (Az)	1,53	0,03
Draustinių miškai (21)	286,14	5,40
Saugomo gamtinio kraštovaizdžio objektų sklypai (22)	0,38	0,01
Miško parkai (25)	267,30	5,05
Miestų miškai (27)	8,10	0,15
Rekreaciniai miško sklypai (28)	36,61	0,69
Laukų apsauginiai miškai (36)	52,27	0,99
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai (38)	10,85	0,20
Ūkiniai miškai (40)	342,96	6,48
Viso:	1006,15	19,00

3.4 lentelė. Planuojamas U zonos pietinės dalies miškų ir želdynų struktūra

Miškai (miškų ūkio paskirties žemė)	Plotas (ha)	Procentas nuo U zonos pietinės dalies viso ploto
Atskirieji želdynai (Az)	2,87	0,05
Saugomo gamtinio kraštovaizdžio objektų sklypai (22)	3,40	0,05
Miško parkai (25)	499,06	8,08
Miestų miškai (27)	6,76	0,11
Rekreaciniai miško sklypai (28)	164,34	2,66
Gamyklų sanitarinių zonų miškai (34)	7,62	0,12
Kelių apsauginės ir estetiškos reikšmės miškai (35)	4,07	0,07
Laukų apsauginiai miškai (36)	22,75	0,37
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai (38)	105,43	1,71
Ūkiniai miškai (40)	362,90	5,88
Viso:	1179,22	19,10

3.5 lentelė. U zonos šiaurinės dalies miško parkai ir miestų miškai (miškų ūkio paskirties žemė)

Teritorijos pavadinimas (neoficialus)	Teritorijos plotas, ha
Avižienių vakarinis miško parkas (miestų miškai, į pietus nuo Sudervės g. vakarinėje gyvenvietės dalyje, Avižieniai)	0,46
Avižienių miško parkas (miško parkas, pietinė miško dalis)	69,39
Avižienių miško parkas (miško parkas, Avižienių gyvenvietės vidinėje dalyje)	2,59
Perkūno miško parkas (miestų miškai, Perkūno g., Avižieniai)	3,14
Kelpių miško parkas (miestų miškai, Kelpių g., Avižieniai)	1,35
Kalno miško parkas (miestų miškai, Kalno g. gale, Avižieniai).	0,58
Vanagynės sodų miško parkas (rekreaciniai miško sklypai, Vanagynės sodai)	0,49
Vanagynės miško parkas (rekreaciniai miško sklypai vakarinė Vanagynės miško dalis ties Bajorų g.)	24,12
Vanagynės miško parkas (miško parko sklypai vakarinėje Vanagynės miško dalyje)	4,34
Vanagynės miško parkas (miško parkas, Vanagynės miško šiaurinė dalis)	0,47
Vanagynės miško parkas (miško parkas, Vanagynės miško rytinis pakraštys)	158,12
Didžiosios Riešės sodų pakraštys,	1,15
Gineitiškių miško parkas (rekreacinių miškų sklypai, pietvakarinis Gineitiškių pakraštys)	0,57
	0,25
	0,10
Upelio g. miško parkas (rekreacinių miškų sklypai, Gineitiškės)	0,76
Buivydiškių miško parkas (rekreacinių miškų sklypai)	1,03
	0,25
Skatulės miško parkas (miestų miškų grupė, Skatulės g. prieigose).	0,60;
	0,44
	0,09
	0,21

Tarandės miško parkas (miestų miškai, į šiaurės vakarus nuo Gineitiškių ež., Tarandės g. prieigose)	1,08 0,13
Bukiškio miško parkas (miško parkas, Bukiškio miško vakarinė dalis)	0,46 8,71

3.6 lentelė. U zonos pietinės dalies miško parkai ir miestų miškai (miškų ūkio paskirties žemė)

Teritorijos pavadinimas (neoficialus)	Teritorijos plotas, ha
Pagirių miško parkas (miestų miškai Pagirių g., Pagiriai)	5,61
Baraškų miško parkas (Rudaminos sen.)	0,87 1,12
Šiaudinės g. miško parkas (Juodšiliai)	2,06 0,77
Pakalnės g. miško parkas (Juodšiliai)	1,03
Bėgių g. miško parkas (Juodšiliai)	0,18 1,10
A. Mickevičiaus g. miško parkas (Juodšiliai)	0,59 0,99 0,21 0,44
Miško g. miško parkas (Juodšiliai)	1,71
Dusinėnų miško parkas	5,77
Žemaičių g. miško parkas (Juodšiliai)	1,07
Durpių g. miško parkas (Juodšiliai)	0,30 0,56
Juodšilių miško parkas (rytinėje Juodšilių dalyje)	78,98
Juodšilių miško parkas (šiaurės-rytinėje Juodšilių dalyje parkas)	49,42 49,50 27,96
Juodšilių miško parkas (šiaurės-vakarinėje Juodšilių dalyje parkas)	179,57
Reisieravos g. miško parkas (Juodšiliai)	7,42
Juodšilių stoties miško parkas	0,65
Kadagių g. miško parkas (Pagiriai)	4,28 7,75
Draugystės g. miško parkas (Valčiūnai)	0,51 0,55 0,19 0,61 0,53 0,35 0,60 2,16
Petešos miško parkas (rekreacinio miško sklypas) Prūdiškės	2,86
Kalviškės miško parkas (rekreacinio miško sklypas, Kalviškės)	60,97
Juodšilių miško parkas vakarinė dalis (rekreacinio miško sklypai vakarinėje Juodšilių dalyje)	73,13 5,54
Murlinės miško parkas	66,19
Dusinėnų miško parkas (rekreacinio miško sklypas vakarinėje Dusinėnų miško dalis)	10,97

U zonos teritorijos bendrajame plane planuojama išlaikyti žaliųjų plotų sistemą, užimančią 1006,15 ha (19,00 proc. U zonos šiaurinės dalies teritorijos), ir 1179,22 ha (19,10 proc. miesto teritorijos). Teritoriškai didžiausia dalis tenka įvairių grupių miškams, tame tarpe miško parkams 267,30 ha (5,05 proc. U zonos šiaurinės dalies teritorijos), ir 499,06 ha (8,08 proc. U zonos pietinės dalies teritorijos) bei miesto miškams 8,10 ha (0,15 proc. U zonos šiaurinės dalies teritorijos), ir 6,76 ha (0,11 proc. U zonos šiaurinės dalies teritorijos).

- **Apsaugos zonos ir sanitarinės apsaugos zonos:**

Rengiant tolimesnius specialiuosius, detaliuosius planus bei techninius (techninius darbo) projektus, kurie detalizuoja šiuo bendruoju planu planuojamą teritoriją (teritorijos funkcines zonas, naudojimo, apsaugos ir tvarkymo prioritetus, urbanistinę struktūrą, inžinerinių tinklų, susisiekimo komunikacijų, bendro naudojimo bei apsauginių želdynų sistemą) ir jų išdėstymą, būtina atsižvelgti į esamų ir planuojamų objektų apsaugos, sanitarinės apsaugos bei įtakos zonas.

Automobilių kelių. Pagal patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija) Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas II. skyriaus „Kelių apsaugos zonos“ 3. punktą – Siekiant sudaryti saugias eismo sąlygas, nuo kelio briaunų į abi puses nustatomos kelių apsaugos zonos:

- krašto kelių – po 50 metrų;
- vietinės reikšmės kelių – po 10 metrų.

Ryšių, elektros linijų. Pagal patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija) Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas nustatomos sanitarinės apsaugos zonos:

I. skyriaus „Ryšių linijų apsaugos zonos“ 1. punktą – Ryšių linijų apsaugos zona – žemės juosta, kurios plotis po 2 metrus abipus požeminio kabelio trasos arba orinės linijos kraštinių laidų ir 3 metrai aplink požeminį ar antžeminį stiprinimo punktą.

VI. skyriaus „Elektros linijų apsaugos zonos“ 18 punktą – Elektros oro linijos apsaugos zona – žemės juosta ir oro erdvė tarp dviejų vertikalių plokštumų, lygiagrečių elektros linijos ašiai, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių jos laidų:

- kai Elektros oro linijos įtampa iki 1 kV – po 2 metrus;
- kai Elektros oro linijos įtampa 10 kV – po 10 metrų;

19. punktą – Požeminės elektros kabelių linijos apsaugos zona – žemės juosta, kurios plotis po 1 metrą nuo linijos konstrukcijų kraštinių taškų. Nuotolis nuo šios linijos iki pastatų ir statinių – 0,6 metro.

Vandentiekio ir nuotekų tinklų linijų. Pagal patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija) Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas XLIX. skyriaus „Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos“ 197 punktą – Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami iki 2,5 metro gylyje, yra žemės juosta po 2,5 metro nuo vamzdyno ašies. Vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami giliau kaip 2,5 metro, yra žemės juosta po 5 metrus nuo vamzdynų ašies. Vandentiekio bokštų, nuotekų siurblių ir kitų įrenginių – ne mažiau kaip po 10 metrų nuo išorinių sienelių.

Rengiant tolimesnius specialiuosius, detaliuosius planus bei techninius (techninius darbo) projektus, kurie detalizuoja šiuo bendruoju planu planuojamas teritorijas (teritorijos funkcines zonas, naudojimo, apsaugos ir tvarkymo prioritetus, urbanistinę struktūrą, inžinerinių tinklų, susisiekimo komunikacijų, bendro naudojimo bei apsauginių želdynų sistemą) ir jų išdėstymą, būtina atsižvelgti į esamų ir planuojamų objektų apsaugos, sanitarinės apsaugos bei įtakos zonas.

4. SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS

Šiuo metu didžioji Vilniaus rajono teritorijos dalis vystosi chaotiškai, nėra vieningos plėtros krypties, neišreikšta ir neaiški užstatymo struktūra, trūksta inžinerinės infrastruktūros tinklų, reikalingas susisiekimo sistemos gerinimas. Šių problemų pasekmės, pradedant naujomis statybomis ir baigiant į gruntinį vandenį išplitusiomis nuotekomis neigiamai veikia aplinkos būklė ir vertingą teritorijos gamtinį karkasą. Rengiamas teritorijos Bendrasis planas bet koku atveju faktiškai turėtų sumažinti esamas aplinkos apsaugos problemas.

Svarbiausios problemos:

- Bendrasis planas – tik teorinė dalis. Realus efektas bus jaučiamas tik tada, kai sprendiniai bus įgyvendinti fiziškai ir bus atliekama tinkama jų priežiūra.
- Plano įgyvendinimui bus reikalingos lėšos, racionalu jas pritraukti iš investuotojų, tačiau dažniais atvejais jų pageidavimai dažnai prasilenkia su aplinkos apsauga.
- Padidėjęs urbanizuotų teritorijų plotas sumažins lietaus vandens laidumą į žemę, bus reikalingas naujų gatvių, privažiavimų ir inžinerinės infrastruktūros tinklas.
- Galimai padidės autotransporto tarša.

Svarbiausios su bendruoju planu susijusios susisiekimo sistemos, inžinerinės infrastruktūros, bendrojo naudojimo teritorijų problemos:

- Trūksta šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takų. Miestelio centro atnaujinimas – šiai sričiai reikalingas prioritetas.
- Energijos ir energetinių išteklių, vandens išteklių neefektyvus naudojimas.
- Požeminio vandens tarša (esant prastai inžinerinės infrastruktūros būklei (susidėvėję inžineriniai tinklai, neišplėtotą centralizuotą nuotekų surinkimo sistemą), kyla grėsmė požeminio vandens užteršimui dėl atsirandančios tinklų avarijos tikimybės).
- Dirvožemio tarša (planuojamoje teritorijoje nesant centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos, buitines nuotekas kaupiant išgrėbimo duobėse atsiranda didesnė tikimybė dirvožemio taršos padidėjimui, kurią lemia teršiančiųjų medžiagų infiltracija į gruntą).
- Esama inžinerinės infrastruktūros sistema aptarnauja palyginti nedidelę dalį planuojamos teritorijos dalį, kas lemia prastą gyvenimo kokybę.
- Urbanizuotoms teritorijoms trūksta bendrųjų erdvių (aikščių, skverų ir kt.).

Bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendimais siekiama įgyvendinti tokius pagrindinius aplinkosaugos tikslus:

- Mažinti transporto priemonių oro taršą kenksmingomis aplinkai ir gyventojams medžiagomis;
- Užtikrinti, kad transporto keliamas triukšmas neviršys leistinų higienos normų.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendimai siekiama įgyvendinti tokius aplinkosaugos tikslus:

- Mažinti aplinkos oro taršą kenksmingomis aplinkai ir žmogui medžiagomis;
- Mažinti atmosferos taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis;
- Užtikrinti efektyvų energijos ir energetinių išteklių, vandens vartojimą;
- Užtikrinti gamtinių paviršinių ir požeminių vandenų apsaugą;
- Užtikrinti dirvožemio apsaugą;
- Saugoti ir palaikyti gamtinę aplinką – kraštovaizdį bei biologinę įvairovę;
- Saugoti kultūros paveldo objektus.

Atskiroms teritorijoms yra būdingos skirtingo pobūdžio su teritorijų naudojimu ir aplinkosauga susijusios problemos.

Neigiama antropogeninė veikla ir su ja susiję neigiami padariniai gamtinei aplinkai (šiukšlės, transporto statymas neleistinose vietose ir kt.). Tokiu būdu yra pažeidžiamas teritorijos natūralumas.

Pagrindinė gamtinio kraštovaizdžio, kaip teritorinės sistemos stabilumo garantija būtų pilnaverčio gamtinio karkaso su jo sudėtyje palaikoma ir vystoma želdynų sistema formavimas.

5. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI

Pagrindiniai ES tikslai aplinkos apsaugos srityje yra išsaugoti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, saugoti žmonių sveikatą, apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius. Aukščiausiu prioritetu laikomas biologinės įvairovės išsaugojimas, tam sukurtas saugomų teritorijų tinklo „Natura 2000“ įgyvendinimą, pagrįsta Paukščių Direktyva (79/409/EEC) ir Buveinių Direktyva (92/43/EEC). Klimato kaitos problemos sprendimas ir atmosferos oro apsauga laikoma kitomis prioritetinėmis kryptimis. Vis didesnis dėmesys skiriamas ir vandens kokybei. Daug tikslų, kurie gali būti įgyvendinti bendrajame plane atitinka darnaus vystymosi koncepciją. Pagrindinės darnaus vystymosi nuostatos konkrečiai suformuluotos pasaulio viršūnių susitikime Rio de Žaneire 1992 metais. Darnaus vystymosi koncepcijos pagrindą sudaro 3 lygiaverčiai komponentai –aplinkosauga, ekonominis ir socialinis vystymasis.

LR teritorijų planavimo įstatymas

Bendrajame plane bus įgyvendinti visi įstatyme (3 straipsnis) numatyti tikslai, nes planuojamą teritoriją siūloma naudoti racionaliau saugant gamtos išteklius ir kultūros paveldo vertybes. Siūlomas planas turėtų pagerinti vidaus gyvenimo sąlygas (sutvarkyta žemės paskirtis, centralizuoti tinklai) ir skatinti investicijas (numatytos komercinės ir rekreacinės paskirties teritorijos). Planas rengiamas derinant socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą.

LR teritorijos bendrasis planas

Bendrajame plane bus įgyvendintos plane suformuluotos generalinio bendrojo plano principo prielaidos (4 straipsnis): „kuo geriau panaudoti turimą šalies teritorijos potencialą <...> nedaryti žalos teritorijos gamtinei bei kultūrinei aplinkai“, remiantis aukščiau minėtomis priemonėmis.

Nacionalinė darnaus vystymosi strategija

Bendrajame plane bus įgyvendintas strategijoje suformuluotas teritorijų vystymosi tikslas (190): „<...> užtikrinti tolygų šalies teritorinį vystymąsi, palankias socialinio ir ekonominio vystymosi sąlygas, gerą aplinkos kokybę visoje Lietuvos teritorijoje“, remiantis aukščiau minėtomis priemonėmis (kompaktiškumas, komercinės ir rekreacinės paskirties teritorijos bei centralizuoti tinklai).

Šeštoji Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programa 1600/2002/EB

Bendrajame plane bus įgyvendintas programoje suformuluotas tikslas (2 straipsnis): „gerinti išteklių efektyvumą ir atliekų tvarkymą, kad būtų sukurti labiau tvarios gamybos ir vartojimo modeliai“, remiantis aukščiau minėtomis priemonėmis (kompaktiškumas ir centralizuoti tinklai).

Kioto protokolas

Bendrajame plane bus įgyvendintas protokole suformuluotas tikslas (2 straipsnis): „skatinti tvarią plėtrą ir laikytis kiekiais numatytų išipareigojimų, riboti ir mažinti išmetamus teršalus“, remiantis aukščiau minėtomis priemonėmis (kompaktiškumas ir centralizuoti tinklai).

Rengiant bendrojo plano socialinę – ekonominę dalį atsižvelgta į Nacionalinę darnaus vystymosi strategiją (Žin., 2003, Nr. 89-4029):

1. nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje darnus vystymasis suprantamas kaip kompromisas tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų, sudarantis galimybes pasiekti visuotinę gerovę dabartinei ir ateinančioms kartoms, neperžengiant leistinų poveikio aplinkai ribų;

2. nustatyti 6 darnaus vystymosi prioritetai: pasaulinės klimato kaitos sušvelninimas; transporto poveikio aplinkai mažinimas; pavojaus žmonių sveikatai mažinimas; efektyvesnis gamtos išteklių naudojimas; skurdo ir socialinės atskirties mažinimas; visuomenės senėjimo problemų sprendimas;

3. užimtumo didinimas, nedarbo, skurdo ir socialinės atskirties mažinimas;

4. švietimo ir mokslo vaidmens didinimas;

5. Lietuvos kultūrinio savitumo išsaugojimas;

6. visoms dabarties ir ateities kartoms, visų miestų ir kitų teritorinių padalinių gyventojams turi būti užtikrintos vienodos galimybės naudotis ekonominio ir socialinio vystymosi rezultatais, turėti švarią ir sveiką aplinką;

7. įvairių sektorių ir jų šakų vystymasis turi būti pagrįstas šiuolaikiškais mokslo laimėjimais, žiniomis, naujausiomis aplinkai kuo mažesnę neigiamą poveikį darančiomis technologijomis.

Pagrindiniai tikslai, kurie yra nustatyti kultūros vertybių apsaugai miestelio teritorijos bendrojo plano lygmenyje:

1. Tikslai, numatyti Lietuvos Respublikos ratifikuotoje Europos kraštovaizdžio konvencijoje (Žin., 2002, Nr. 104-4621):

1.1. Įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmonės supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindą (5a str.);

1.2. Integruoti kraštovaizdį kaip reiškinių į savo teritoriją ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui (5d str.);

1.3. Nustatytus kraštovaizdžius įvertinti atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą vertę (6Cb str.).

2. Tikslai, numatyti Lietuvos Respublikos ratifikuotoje Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijoje (Žin., 1999, Nr. 100-2896):

2. Įgyvendinti integruotą saugojimo politiką, kuri architektūros paveldo apsaugą apibrėžtų kaip esminį planavimo tikslą (10 str. 3 dalis), skatinti architektūros paveldo restauravimo ir priežiūros programas (10 str. 2 dalis).

2.2. Skatinti saugomų objektų panaudojimą įvertinant šiuolaikinio gyvenimo reikmes (11 str.).

4. Tikslai, nustatyti Lietuvos teritorijos bendrajame plane (Žin., 2002, Nr. 110-4852):

4.1. Kraštovaizdžio kultūrinių vertybių išsaugojimas (4 str., 4.6 dalis);

4.2. Kultūrinio turizmo plėtojimas, apimantis atitinkamą planų rengimą bei reikalingos infrastruktūros užtikrinimą (I skyrius, 2 str., 33 dalis).

6. GALIMOS PASEKMĖS APLINKAI

6.1. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU URBANISTINE PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Vilniaus rajono „U“ zonos bendrojo plano koncepcijoje numatoma aiškiau struktūrizuoti teritorijas, numatant aiškesnę urbanistinę vystymosi kryptį ir funkcinius ryšius.

Naujų gyvenamųjų teritorijų plėtra ir vystymas numatoma pagal esamus parengtus specialiuosius, detaliuosius planus, koncepcines schemas, bei kitus dokumentus. Gyvenamųjų teritorijų plėtra galima pagal anksčiau parengtus gyvenamųjų kvartalų išplanavimo projektus. Gamtinio karkaso zonoje plėtojamas kompaktinis mažaaukštis užstatymas.

Gyvenamąsias teritorijas būtų tikslinga plėsti nenutolstant nuo svarbių socialinių aptarnavimo taškų, (mokyklos, ambulatorijos, parduotuvės).

Planuojamos teritorijos miesteliuose, kaimuose centro teritorija turėtų būti atnaujinama. Nesuformuotos viešosios erdvės, yra tuščių nenaudojamų teritorijų.

Urbanistinė teritorijos plėtros įtaka:

- **Ekonominei aplinkai.** Reglamentuota teisinė žemės paskirtis, leistų atsirasti komercinės paskirties objektams. Padidėjęs miestelio (rekreacinis) patrauklumas, centrinės miestelio dalies išryškinimas ir suformavimas lemtų reikšmingas tiesiogines pasekmes planuojamos teritorijos ekonominiam vystymuisi, pritrauktų didesnę lankytųjų skaičių.
- **Socialinei aplinkai.** Sustiprėtų Vilniaus rajono įvaizdis ir gyvenamosios vietos patrauklumas. Išryškinamas gyvenamosios vietos tapatumas. Sumažinus neužstatytų teritorijų plotus, suintensyvėtų socialinis tarpusavio bendravimas, teritorija taptų patrauklesnė tiek esamiems gyventojams, tiek pritrauktų naujų gyventojų. Numatytos tinkamos vietos rekreacijai ir patekimas prie poilsinių objektų. Numatomos teigiamos ilgalaikės pasekmės.
- **Gamtinei aplinkai.** Bendrojo plano sprendiniai gali daryti neigiamas trumpalaikes pasekmes gamtinei aplinkai (orui, vandeniui, dirvožemiui) ir kraštovaizdžiui, plėtros ir statybos metu. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu esminis teritorijos trūkumas – padrikas užstatymas ir centralizuotos inžinerinės infrastruktūros trūkumas – įgyvendinus bendrojo plano sprendinius netiesioginės pasekmės aplinkai bus tik teigiamos.
- **Gamtos ir kultūros paveldui.** Įgyvendinus bendrojo plano sprendinius bus pastebimi ilgalaikės teigiamos pasekmės paveldo objektas, nes bus nustatyti tvarkymo ir naudojimo režimai.

6.2. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUSIJUSIŲ SU SOCIALINE-EKONOMINE PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Įgyvendinus Bendrojo plano sprendinius numatomos šios sąveikaujančios ilgalaikės teigiamos pasekmės socialinėje-ekonomikos srityse:

- **Ekonominei aplinkai.** Išvysčius susisiekimo infrastruktūrą bus sukurtos palankesnės sąlygos investicijoms pritraukti, galimai teritorijoje padidės turistų srautai. Inžinerinė infrastruktūra, jos organizacija ir veikimas, gali būti laikomi pagrindu, kuris leis teikti kokybiškas viešąsias paslaugas gyventojams ir turistams bei kitiems verslo subjektams ir tokiu būdu skatins ekonominę plėtrą.
- **Socialinei aplinkai.** Siekiant išlaikyti esamą gyventojų skaičių planuojamoje teritorijoje, pritraukti jaunos, darbingos žmonės svarbu sukurti darnią socialinę aplinką – materialines, dvasines ir kultūrines žmonių gyvenimo, vystymosi ir veiklos sąlygas. Šiems tikslams pasiekti svarbūs uždaviniai būtų mokyklų modernizavimas, darželio įkūrimas, kurio šiuo metu miesteliui labai trūksta. Palanki socialinė aplinka nulemia gyvenimo kokybę, kuri yra esminė pritraukiant ir išlaikant žmones, sudaro galimybę tenkinti pagrindinius gyvenimo poreikius, kurie galimi įveikus pagrindines neigiamas tendencijas. Pėsčiųjų ir dviračių takų sistemos įrengimas/vystymas pagerins teritorijoje esančio kultūros paveldo objektų

lankomumą, bus sudarytos geresnės galimybės susisiekti su gretimomis teritorijomis bemotoriu transportu. Ilgalakis teigiamas poveikis tiek gamtinei aplinkai (vandeniui, orui dirvožemiui), tiek žmonių sveikatai.

- **Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui bei gamtos ir kultūros paveldui.** Įgyvendinus bendrąjį planą tikimasi sustiprinti Vilniaus rajono reikšmę; išlaikyti teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą; gerinant socialines sąlygas, keliant būsto ir gyvenamosios aplinkos kokybę, susidarys palankios ekologiškos sąlygos gyventi urbanizuotose planuojamos teritorijos vietose.; formuojant gamtinį karkasą, bus sudaromos sąlygos kraštovaizdžio ekologinei pusiausvyrai palaikyti arba ją atkurti; plėtoti socialinę infrastruktūrą, t.y. vystyti formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigas, stiprinti kultūrinę veiklą, skatinti investicijas.

6.3. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUSIJUSIŲ SU KULTŪROS PAVELDO PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Koncepcijoje numatoma planuojamoje teritorijoje esančius kultūros paveldo objektus saugoti ir gerinti prieigas prie jų, tvarkyti esamas rekreacines vietas, esamus želdynus bei atskirus saugotinus želdinius. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai naudojami atsižvelgiant į jų vertingąsias savybes ir teritorinį kontekstą. Planuojant objektų tvarkybą, prioritetas teikiamas autentiškumo išsaugojimui ir pritaikymui viešajai paskirčiai bei kultūriniam turizmui.

Planuojama, kad įgyvendinus bus patikslinta kultūros paveldo apskaita ir parengti nauji (trūkstanti) apsaugos reglamentai bei kiti paveldosaugos dokumentai, aktualūs paveldo objektų savininkams bei naudotojams, tuo pačiu pagerės paveldo objektų paveldosauginė būklė, vykdant jų tvarkybą (restauravimą, atgaivinimą bei pritaikymą šiandienai). Siekiama vertingiausių objektų išsaugojimo ir jų naudojimo visuomenės poreikiams, teigiamo gyvenvietės įvaizdžio stiprinimo. Tai turės teigiamą poveikį didinant bendrą kaimo patrauklumą, ekonominės ir kultūrinės aplinkos aktyvinimą. Numatomas teigiamas poveikis ekonominei aplinkai.

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose (fizinio poveikio ir vizualinės apsaugos) draudžiama veikla, galinti fiziškai pakenkti kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms bei galinti trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektą (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 11, 19, 20str.; LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22str. "Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir teritorijų planavimas (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) reikalavimais).

6.4. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU GAMTINĖS APLINKOS PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Vilniaus rajono „U“ zonos bendrojo plano sprendiniai leis pagerinti gamtinės aplinkos kokybę, sveikumą, turės teigiamų ilgalaikių pasekmių ekonominei, socialinei aplinkai.

Neįgyvendinus bendrojo plano koncepcijos sprendinių susijusių su aplinkos kokybe, gali pradėti prastėti oro, vandens, dirvožemio kokybė. Šie aplinkos komponentai tiesiogiai įtakotų kraštovaizdį bei jo būklę, kuri turės įtakos gamtinei gyvenamai aplinkai.

Numatomos teigiamos pasekmės planuojamai teritorijai, įgyvendinus Bendrojo plano sprendinius: gamtinio karkaso optimizavimas bei vystymas, miško plotų didinimas turės poveikį bioįvairovės stabilizacijai ir jos gausinimui. Miškingos teritorijos padės išvengti dirvožemio erozijos bei padės gerinti oro, vandens dirvožemio kokybę.

6.5. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTRA, PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Susisiekimo dalies koncepcija atlikta vadovaujantis Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo plano sprendiniais bei įvertinus esamą situaciją.

Numatomos teigiamos ilgalaikės pasekmės šiais aspektais:

- **Ekonominė aplinka.** Susisiekimo sistema yra pagrindas, kuris leidžia teikti kokybiškas viešąsias paslaugas vietiniams gyventojams ir turistams. Tokiu būdu skatinama ekonominė bei socialinė plėtra.
- **Socialinė aplinka.** Susisiekimo sistemos tobulinimas lems gerėjančią vietinių gyventojų bei turistų gyvenimo kokybę, susisiekimo sistemos tobulinimas turės tiesioginį teigiamą poveikį daugumai teritorijos gyventojų.
- **Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.** Susisiekimo sistemos vystymas turės ilgalaikį teigiamą poveikį analizuojamos teritorijos gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, kadangi įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus bus skatinama daugiau naudotis bemotoriu transportu, ko pasekoje mažės triukšmas, išmetamųjų dujų kiekis. Visa tai leis išsaugoti gražią ir sveiką aplinką. Galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui pėsčiųjų šaligatvių ir dviračių takų įrengimo metu, nes galimi vienkartiniai padidintos taršos patekimo į aplinką atvejai, atliekant statybos darbus, laikinai gali būti pažeistas kraštovaizdis dėl vizualinės taršos veiksnių.

6.6. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ, SUSIJUSIŲ SU INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PASEKMIŲ ĮVERTINIMAS

Inžinerinės infrastruktūros objektų plėtros, statybos metu galimas trumpalaikis neigiamas poveikis aplinkai, pvz.: padidėjęs dulketumas ir triukšmas, laikinas kraštovaizdžio pažeidimas. Tačiau ilgalaikėje perspektyvoje šio Bendrojo plano sprendiniai turės teigiamą ilgalaikį poveikį ekonominei, socialinei, gamtinei aplinkai, bei kraštovaizdžio teritorijų ir kultūros paveldo objektų išsaugojimui.

6.7. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ GALIMŲ PASEKMIŲ APLINKOS KOMPONENTAMS APIBENDRINIMAS

Aplinkos komponentai		Reikšmingo poveikio charakteris			Motyvai, pastabos
		Trumpalaikis	Ilgalaikis	Kaupiamasis	
Ekonominė aplinka	Sąlygos investicijoms pritraukti ir verslui plėtoti	+/-	+	+	Reglamentuota teisinė žemės paskirtis, leistų atsirasti komercinės paskirties objektams. Tankiai urbanizuotose teritorijose
	Ūkio raidos procesai	+/-	+/-	+	kuriama palanki aplinka smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti. Ateityje vystant teritorijas bei
	Pramonės tarša	+/-	+/-	+/-	atsižvelgiant į geografiškai palankią erdvę (arti sostinės) galimas stambių verslo objektų atsiradimas. Išvysčius susisiekimo infrastruktūrą bus sukurtos palankesnės sąlygos investicijoms pritraukti. Inžinerinė infrastruktūra, jos organizacija ir veikimas, gali būti laikomi pagrindu, kuris leis teikti kokybiškas viešąsias paslaugas gyventojams ir turistams bei kitiems verslo subjektams ir tokiu būdu skatins ekonominę plėtrą.
Socialinė aplinka	Gyventojų užimtumas	+/-	+/-	+/-	Siekiant išlaikyti esamą gyventojų skaičių planuojamoje teritorijoje, pritraukti jaunos, darbingus žmones svarbu sukurti darnią socialinę aplinką – materialines, dvasines ir kultūrines žmonių gyvenimo, vystymosi ir veiklos sąlygas. Šiems tikslams pasiekti svarbūs uždaviniai būtų mokymo, gydymo įstaigų modernizavimas, viešųjų erdvių atnaujinimas.
	Migracija	-	+/-	+/-	Socialinių garantijų užtikrinimas nulemia gyvenimo kokybę, kuri yra esminė pritraukiant ir išlaikant žmones, sudaro galimybę tenkinti pagrindinius gyvenimo
	Socialinės apsaugos sąlygos	+/-	+/-	+/-	

					poreikius, kurie galimi įveikus pagrindines neigiamas tendencijas.
Gamtinė aplinka ir kraštovaizdis	Oro kokybė	+/-	+/-	+/-	Gamtinio karkaso optimizavimas bei vystymas, miško plotų didinimas turės poveikį bioįvairovės stabilizacijai ir jos gausinimui. Miškingos teritorijos padės išvengti dirvožemio erozijos bei padės gerinti oro, vandens dirvožemio kokybę. Įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus bus skatinama daugiau naudotis bemotoriu transportu, ko pasėkoje mažės triukšmas, išmetamųjų dujų kiekis. Galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui statybų metu, nes galimi vienkartiniai padidintos taršos patekimo į aplinką atvejai, atliekant statybos darbus, laikinai gali būti pažeistas kraštovaizdis dėl vizualinės taršos veiksnių.
	Vandens kokybė	+/-	+/-	+/-	
	Klimatas	-	-	+/-	
	Dirvožemis	+/-	+/-	+/-	
	Ekosistemos	+	+	+	
	Gyvūnų ir augalų rūšys, gamtinės buveinės, biologinė įvairovė	+/-	+/-	+/-	
Gamtos ir kultūros paveldas	Gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos	+	+	+	Stiprinant kultūros ir gamtos paveldo apsaugos integralumą, kultūros paveldo objektų autentiškumo apsaugą ir palaikymą bus išsaugoti kultūros paveldo objektai ir teritorijos. Jų apsaugos režimai nebus pažeisti. Padidinus kultūros paveldo objektų patrauklumą, informacijos apie juos platinimą bus stiprinamas kultūrinis gyvenimas teritorijoje bei užtikrinamas geros objektų būklės išsaugojimas.

7. PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Pagrindinės priemonės reikšmingoms neigiamoms bendrojo plano urbanistinės infrastruktūros dalies sprendinių įgyvendinimo pasekmėms išvengti yra:

- Naujai planuojamose teritorijose turi būti numatyta tinkama susisiekimo sistema su visomis planuojamos teritorijos dalimis, ypatingą dėmesį kreipiant į galimybes judėti pėsčiomis ir dviračiu.
- Komercinės ir visuomeninės paskirties objektuose numatyti patogų ir saugų lankytojų patekimą, automobilių statymo aikšteles.
- Didinant užstatymo plotą ir plėtojant reikalingą inžinerinę infrastruktūrą, mažės vandeniu laidžių paviršių, todėl reikalinga numatyti kompensacines priemones – minimaliai keisti esamus nuolydžius, saugant vertingas autentiškas gamtinio reljefo formas, formuoti teritorijas leidžiančias vandeniu susigerti iškart šalia kietųjų dangų, didinti medžių ir (ar) krūmų skaičių miestelio ribose siekiant sustiprinti kultūros paveldo objektų vertingąsias savybes ir pagerinti jų apžvalgos sąlygas.

Įvertinus galimą plano reikšmingą poveikį aplinkai, atskiriems socialinės–ekonominės aplinkos komponentams, galima daryti išvadą, kad rengiami bendrojo plano koncepcijos sprendinių įgyvendinimai lems daugiau teigiamų, nei neigiamų, pasekmių.

Pagrindinės priemonės reikšmingoms neigiamoms bendrojo plano socialinės – ekonominės dalies sprendinių įgyvendinimo pasekmėms išvengti yra:

- vykdant pertvarkas rajono seniūnijų švietimo įstaigose atsižvelgti į mokinių pasiskirstymą po artimas gyvenvietes ir kitą statistiką.
- verslo plėtojimo sritis grįsti išsamiais gyventojų poreikių analizėmis, esamos darbo jėgos pasiūla, galimos apmokyti darbo jėgos pasiūla;
- vykdant socialinės – ekonominės dalies reformas rekomenduotina vadovautis bendrojo plano sprendinių aprašymu, esama kitų šalių ir Lietuvos regionų patirtimi.

Rengiant ir įgyvendinant bendrojo plano socialinės – ekonominės dalies sprendiniuose numatytus veiksmus būtina atsižvelgti į kultūros vertybių apsaugos reikalavimus.

Siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkai, reikalinga:

- Teritorinę veiklą vystyti remiantis bendrojo plano koncepcijoje įvardintais teritorijos naudojimo funkciniais prioritetais.
- Konkretizuojant bendrojo plano sprendinius vadovautis aprobuota I koncepcija ir nekeisti joje numatytų teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų;
- Rengiant teritorijos specialiuosius ir detaliuosius planus vadovautis bendrojo plano koncepcijos, tiesiogiai ir netiesiogiai su aplinkos kokybe bei jos apsauga susijusiais, sprendiniais.
- Rengiant teritorijų želdynų specialiuosius planus, fiksuojant jų ribas ir tuo pačiu eliminuojant neigiamai miestelio aplinką veikiančius juridinius precedentes.
- Skatinti ekologinį švietimą ir didinti rajono gyventojų ekologinį sąmoningumą.
- Supažindinti institucijas ir suinteresuotą visuomenę su bendrojo plano sprendiniais.

Reikalingos priemonės reikšmingoms neigiamoms pasekmėms išvengti: vadovavimasis aprobuota bendrojo plano koncepcija bei joje minėtais teritorijos naudojimo funkciniais prioritetais. Ruošiant teritorijų detaliuosius, specialiuosius planus vadovavimasis bendrojo plano sprendiniais, skatinti ekologinį švietimą ir didinti rajono gyventojų ekologinį sąmoningumą.

Įvertinus galimą plano sprendinių reikšmingą poveikį aplinkai, atskiriems aplinkos komponentams, galima daryti išvadą, kad rengiami Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies

konceptiniai sprendimai yra „draugiški“ aplinkosauginiu požiūriu ir jų įgyvendinimas lems daugiau ilgalaikių teigiamų, nei neigiamų pasekmių aplinkai.

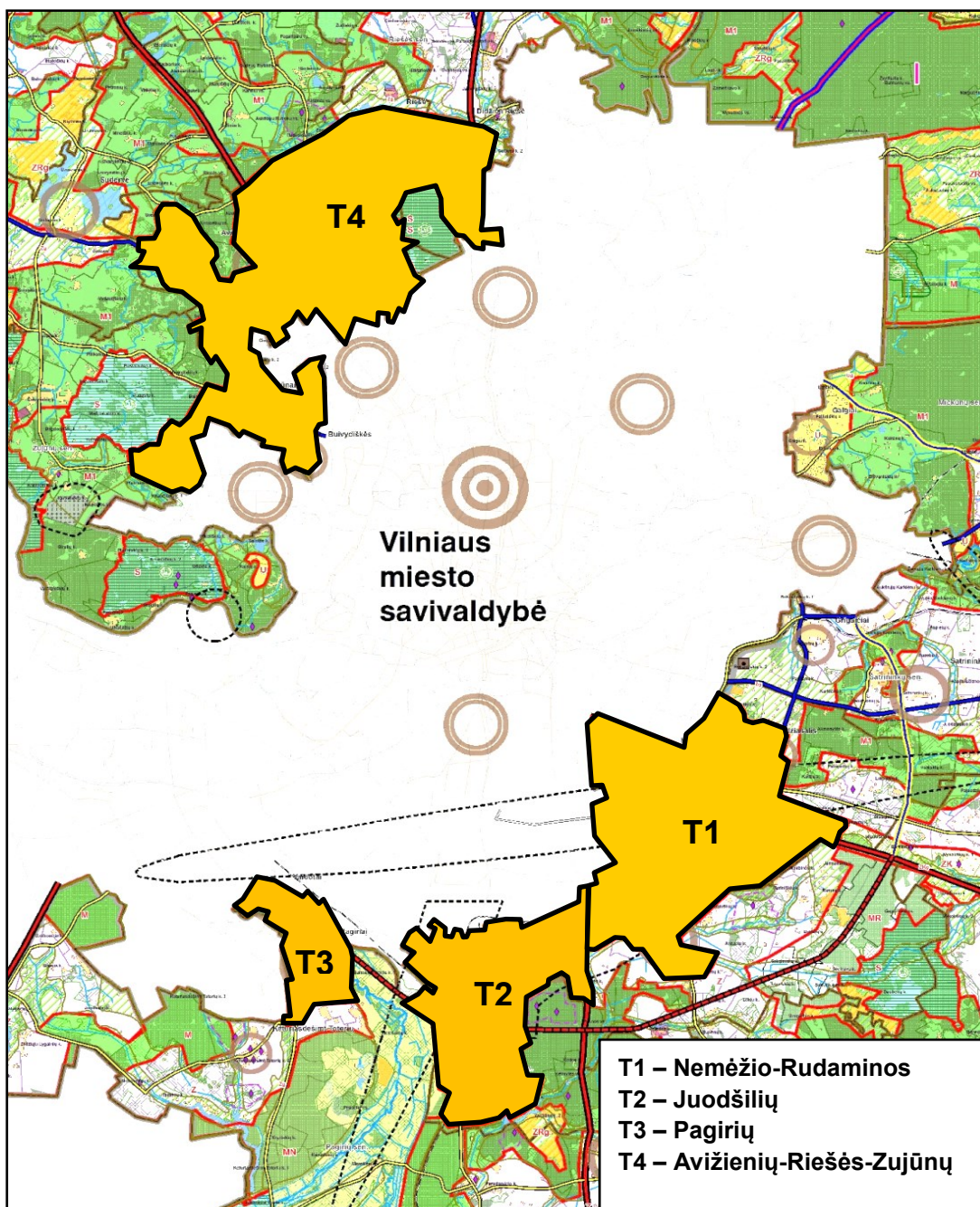
Įvertinus Bendrojo plano sprendinių poveikį aplinkai, atskiriems aplinkos komponentams, galima teigti, kad siūlomi susisiekimo sistemos sprendiniai yra nereikšmingi aplinkosauginiu požiūriu ir jų įgyvendinimas lems daugiau teigiamų, negu neigiamų pasekmių aplinkai.

„U zonos“ Bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendinių įgyvendinimo pasekmės sumažinti arba jų išvengti galima taikant naujus gatvių rekonstrukcijos būdus ir technologijas, griežtai laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų su aplinkosauga susijusių reikalavimų ir procesų.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendinių įgyvendinimo pasekmės sumažinti arba išvengti galima tokiomis priemonėmis:

- nustatant racionaliausią laiką darbų organizavimui;
- taikant geriausius prieinamus gamybos būdus ir technologijas, atliekant siūlomus modernizavimo rekonstravimo projektus;
- laikantis LR teisės aktuose nustatytų su aplinkosauga susijusių reikalavimų ir procedūrų – sanitarinių apsaugos zonų nustatymo reikalavimų ir tvarkymo režimų, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, stebėsenos (monitoringo) taisyklių ir pan.;
- parenkant teritorijas planuojamiems infrastruktūros objektams specialiojo ar detaliojo planavimo metu tikslesniu masteliu;
- atkuriant pažeistus gamtinius išteklius;
- racionaliai naudojant medžiagas, kt. priemones ir panašiai;
- sprendinių įgyvendinimą vykdyti, vadovaujantis nustatytų reglamentų, galiojančių konkrečiai teritorijai, kurioje vykdoma veikla, principais, siekiant išsaugoti ir tausoti gamtos paveldo objektus, saugomas ir Natura 2000 teritorijas, išlaikant jų savybes, dėl kurių objektui ir suteikta saugomo objekto reikšmė.

8. PASIRINKTŲ ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS



8. pav. Planuojamos teritorijos schema

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrasis planas susideda iš keturių teritorijų (viso apie 10 640 ha) 7 seniūnijų dalyse bei 79 kaimuose ar jų dalyse (žr. 8 pav. Planuojamos teritorijos schema):

1. T1. Nemėžio-Rudaminos seniūnijų dalys (apie 3000 ha);
2. T2. Juodšilių seniūnijos dalis (apie 1980 ha);
3. T3. Pagirių seniūnijos dalis (apie 660 ha);
4. T4. Avižienių-Riešės-Zujūnų seniūnijų dalys (apie 5000 ha).

U zonos BP keturių planuojamų teritorijų sudėtis

T1. Nemėžio-Rudaminos (apie 3000 ha, 27 kaimai ar jų dalys) teritorijos seniūnijų dalys:

Nemėžio seniūnija: apie 2700 ha, 23 kaimai ar jų dalys

Nemėžio seniūnijos kaimai (10) planuojamos teritorijos ribose:

Ašmenos k., Daržininkų k., Katiliškių vs., Klonių k., Kuprioniškių k., Murtinės k., Nemėžio k., Pagrūšio k., Paliepių k., Stankutiškių k.

Nemėžio seniūnijos kaimų (13) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Didžiasalio k., Kinelių vs., Motiejaiškių k., Pakalniškių k., Parapijoniškių k., Rudaminos k., Skaidiškių k., Totorinės k., Jarmališkių k., Liepynų k., Mariniškių k., Rudaminos k., Skrabinės k.

Rudaminos seniūnija: apie 300 ha, 4 kaimų dalys

Rudaminos seniūnijos kaimų (4) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Kinelų vs., Parapijoniškių k., Rudaminos k., Totorinės k.

T2. Juodšilių-Rudaminos-Pagirių (apie 1980 ha, 12 kaimų ar jų dalių) teritorijos seniūnijų dalys:

Juodšilių seniūnija – apie 1700 ha, 7 kaimai ar jų dalys

Juodšilių seniūnijos kaimai (3) planuojamos teritorijos ribose:

Baraškų k., Barkiškių k., Šiaudinės k.

Juodšilių seniūnijos kaimų (4) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Juodšilių k., Miškinų k., Prūdiškių k., Valčiūnų k.

Rudaminos seniūnija – apie 240 ha, 4 kaimų dalys

Rudaminos seniūnijos kaimai (2) planuojamos teritorijos ribose:

Kalviškių k., Nemėžėlės k.

Rudaminos seniūnijos kaimų (2) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Kinelų vs., Totorinės k.

Pagirių seniūnija – apie 40 ha

Pagirių seniūnijos kaimų (1) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Melekonių k.

T3. Pagirių (apie 660 ha, 6 kaimai ar jų dalys) teritorijos seniūnijos dalis:

Pagirių seniūnijos kaimai (1) planuojamos teritorijos ribose:

Vaidotų k.

Pagirių seniūnijos kaimų (5) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Baltosios vokės k., Pagirių k., Baltosios vokės k., Keturiasdešimt totorių k., Melekonių k.

T4. Avižienių-Riešės-Zujūnų (apie 5000 ha, 34 kaimai ar jų dalys) teritorijos seniūnijų dalys:

Avižienių seniūnija – apie 3160 ha, 18 kaimų ar jų dalys

Avižienių seniūnijos kaimai (8) planuojamos teritorijos ribose:

Bukiškio k., Gilužių k., Gineitiškių k., Klevinės vs., Lindiniškių k., Raisteniškių k., Užubalių k., Užudvarionių k.

Avižienių seniūnijos kaimų (10) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Avižienių k., Bendorių vs., Naujasodžių vs., Pikutiškių k., Saldenės k., Tarandės k., Varnalaukio k., Žemųjų Rusokų vs., Mažosios Riešės vs., Švedų k.

Riešės seniūnija – apie 840 ha, 3 kaimų dalys

Riešės seniūnijos kaimų (3) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Didžiosios Riešės k., Didžiųjų Gulbinų k., Vanaginės k.

Zujūnų seniūnija – apie 1000 ha, 13 kaimų ar jų dalys

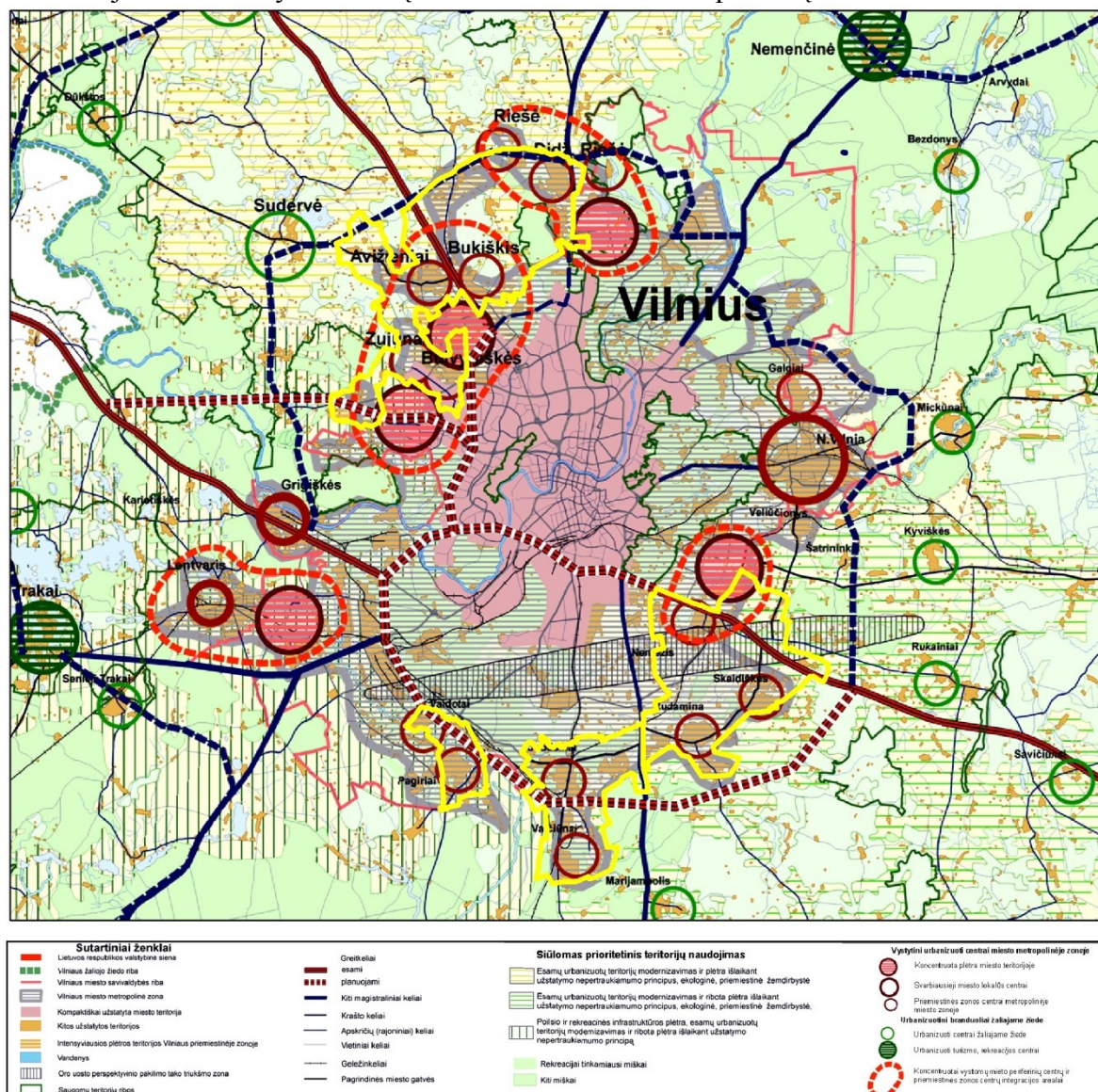
Zujūnų seniūnijos kaimai (7) planuojamos teritorijos ribose:

Antaželių k., Balandiškių k., Buivydiškių k., Gineitiškių k., Kriaučiūnų k., Pašilaičių k., Zujūnų k.

Zujūnų seniūnijos kaimų (6) dalys planuojamos teritorijos ribose:

Geležių k., Papiškių k., Platiniškių k., Tarandės k., Medžiakalnio k., Vaivadiškių k.

Vilniaus miesto savivaldybės bendrajame plane, patvirtintame Vilniaus miesto tarybos 2007 m. nustatyta Vilniaus miesto metropolinė užstatymo zona apima Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybės aglomeruotų kaimų teritorijas, koncentruotai vystomų Vilniaus miesto periferinių centrų ir rajono aglomeruotų kaimų integracijos arealą. Pagal Vilniaus rajono bendrojo plano sprendinius Vilniaus rajono savivaldybės perspektyvinis atraminis urbanistinio karkaso centrų tinklas turi tokia specifiką: Vilniaus rajono savivaldybės centras lieka Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje. Miesto teritorijoje vystomi perspektyviniai periferiniai gyventojų aptarnavimo centrai, išsidėstę prie svarbiausių transporto trasų vedančių į Vilniaus rajono savivaldybės centrą, kurie aptarnauja ir ateityje aptarnaus taip pat ir Vilniaus rajono savivaldybės gyventojus. Vilniaus rajono savivaldybės gyventojai naudosis ir Vilniaus miesto specialiaisiais centrais (pvz. medicininio aptarnavimo). Tuo būdu yra ir perspektyvoje bus vystomi eilė bendrų (jungtinių) abiejų savivaldybių gyventojų aptarnavimo centrų, kas ir nusako Vilniaus rajono savivaldybės centrų hierarchinės struktūros specifiką.



8.1. pav. Ištrauka iš Vilniaus m. bendrojo plano brėžinio „1.1 Išorinė struktūra“

Vilniaus rajono bendrojo plano sprendiniuose nustatyta, kad miesto aglomeracinis spaudimas į besiribojančias su miestu seniūnijas yra ir išliks didelis, nes išlieka Vilniaus miesto gyventojų gyvenamosios vietos perkėlimo į besiribojantį Vilniaus rajoną tendencija. Vilniaus rajono savivaldybė turi vieną žemiausių žemės ekonominę balą šalyje, neskatinantį verstis žemės ūkiu. „U“ zonoje esančios gyvenvietės kaip Avižieniai, Nemėžis, Pagiriai, Rudamina, Zujūnai, Buivydiškės, Kalviškiai, Riešė, Skaidiškės, Bukiškis, Klevinė, Bendoriai, Baltoji Vokė, Valčiūnai patiria ir perspektyviniu laikotarpiu patirs Vilniaus miesto aglomeracinį poveikį. Šios gyvenvietės pagreitintai plėtojasi ir susilieja su

besiplėtojančiom gretimų kaimų gyvenvietėm į aglomeruotas zonas, kur agrarinės teritorijos liks minimalios. Šiose zonose numatomi papildomi aptarnavimo objektai. Aglomeruotos kaimų gyvenamosios zonos vystysis sutinkamai su miestinio tipo (užstatytų) teritorijų raidos dėsningumais, su bendra visiems kaimams, patenkantiems į šias zonas socialine ir technine infrastruktūra.

Vystomose užstatymo zonose „U“ zonoje, kur numatomas žymus gyventojų skaičiaus didėjimas, reikia numatyti pagrindinių mokyklų tinklą periferinių seniūnijų centruose, siekiant pilnai aptarnauti seniūnijos kaimų moksleivius. Kaimų gyvenviečių mokyklas, kuriose mažėja vaikų skaičius, reikia reorganizuoti į didesnių (seniūnijų centrų) mokyklų skyrius, organizuojant vaikų vežiojimą į jas. Steigti modernius daugiafunkcinius centrus, pritaikant atsilaisvinusias patalpas vaikų ir suaugusių neformaliai švietimui, kultūrinei vietos bendruomenių veiklai.

Teritorijų plėtra numatoma atsižvelgiant į galiojančių specialiųjų, detaliųjų planų, koncepcinių schemų bei kitus dokumentų sprendinius. Gyvenamųjų teritorijų plėtra numatoma įvertinant anksčiau parengtų gyvenamųjų kvartalų suplanavimo planus.

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) bendrasis planas (toliau –BP) nekeičia esamų saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų bei „Natura 2000“ teritorijų ribų, šių teritorijų gamtotvarkos planų ir tvarkymo planų bei neregamentuojama veiklos jose. Šių teritorijų ribos, zonos, apsaugos ir tvarkymo režimas tikslinamas saugomų teritorijų specialiaisiais planais. Saugomos teritorijos yra tvarkomos pagal saugomų teritorijų specialiuosius planus.

BP neplanuojamas miškų ūkio naudmenų pavertimas kitomis naudmenomis. Miškų ūkio paskirties žemės naudmenų pavertimas kitomis naudmenomis gali būti numatytas tik vadovaujantis LR Miškų įstatymo (1994-11-22 Nr. I-671) 11 straipsnio nuostatomis.

BP gamtinio karkaso teritorijos nėra išskirtos kaip atskira teritorijų funkcinė zona, nes gamtinio karkaso teritorijos dengia kelias teritorijų funkcines zonas ir yra kaip papildomas apribojimas. Gamtinio karkaso teritorijose nustatant reglamentus esamoje arba planuojamoje kitos paskirties žemėje ir žemės ūkio paskirties žemėje bus įvertinti Gamtinio karkaso nuostatai (LR Aplinkos ministro 2007-02-14 įsak. Nr. D1-96).

„U“ zonos gyvenamųjų vietovių tinklo tvarios plėtos užtikrinimui numatyti tokie tikslai:

- formuoti ir įtvirtinti rajono savivaldybės teritorijoje hierarchinį policentrinį gyvenamųjų vietovių tinklą, užtikrinantį palankiausias socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo sąlygas ir aukštos žmonių gyvenimo kokybės prielaidas;
- siekti racionalaus ir darnaus rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių tinklo ir Vilniaus miesto centrų tinklo sąveikos;
- sudaryti prielaidas Vilniaus miesto aglomeruojančio poveikio išnaudojimui ir savivaldybės vystymui ir neigiamo šio poveikio pasekmių išvengimui;
- plėsti aukštą pridėtinę vertę turinčius verslus rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių tinkle sąveikaujant su Vilniaus miesto aukštųjų technologijų centrais.

Rengiant bendrojo plano koncepciją:

- Išskirtos neurbanizuojamos teritorijos, kurioms priskirtinos miškai ir miškingos teritorijos, vandenys, žemės ūkio veiklai naudojamos teritorijos ir kitos kompaktiškai neužstatytos ar neužstatomos teritorijos;
- Išskirtos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose;
- Nurodytos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtos kryptys.
- Atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis, planavimo tikslus ir uždavinius, planuojama teritorija suskirstyta į preliminarines funkcines zonas, nustatant pagrindinių žemės naudojimo paskirčių ir galimų jose veiklų prioritetus.
- Nustatyti preliminarūs teritorijos naudojimo tipai, kuriais nurodoma planuojamos teritorijos kategorija, apimanti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, galimus žemės naudojimo būdus ir galimas vyraujančias statinių ar jų grupių paskirtis.

1 lentelė. Teritorijos naudojimo tipai

Pagrindinės plėtros kryptys	Funkcinės zonos	Teritorijos naudojimo tipai	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi žemės naudojimo būdai	Galimos vyraujančios statinių ar jų grupių paskirtys
Neurbanizuotos teritorijos	Miškų ir miškingų teritorijų zona	Mišškai ir miškinga teritorija	Miškų ūkio	Ekosistemų apsaugos miškų sklypai, Rekreacinių miškų sklypai, Apsauginių miškų sklypai, Ūkinių miškų sklypai	Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.
	Vandenių zona	Vandenys	Vandens ūkio	Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai, Rekreaciniai vandens telkiniai, Ekosistemas saugantys vandens telkiniai, Bendrojo naudojimo vandens telkiniai	Vandens kelių ir vandens telkinių eksploatavimui reikalingi statiniai (įrenginiai).
	Žemės ūkio teritorijų zona	Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija, Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorija	Žemės ūkio	Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai, Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai, Rekreacinio naudojimo žemės sklypai	Negyvenamieji žemės ūkio veiklai reikalingi ir žemės ūkio produkcijos sandėliavimui, gamybai, apdorojimui, perdirbimui skirti ūkiniai statiniai; alternatyviajai veiklai reikalingi statiniai; ūkininkų sodybos, Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.
	Konservacinės teritorijos zona	Kultūros paveldo objektų teritorijos	Konservacinė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai, Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	Kultūros paveldo objektų statiniai.
Urbanizuotos teritorijos	Sodininkų bendrijų zona	Sodininkų bendrijų teritorija	Žemės ūkio	Mėgėjų sodo žemės sklypai, Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai	Negyvenamieji kitos (sodų) paskirties pastatai; sodininkų bendrijoms priklausantys bendrojo naudojimo statiniai; vieno buto gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbinio ūkio paskirties pastatais, jei žemės sklypas didesnis kaip 0,04 ha.
	Gyvenamoji zona	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, Komerčinės paskirties objektų teritorijos, Visuomeninės paskirties teritorijos, Rekreacinės teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	Vieno ir dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbinio ūkio paskirties pastatais; gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai.
		Gyvenamoji teritorija	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos, Komerčinės paskirties objektų teritorijos, Visuomeninės paskirties teritorijos, Rekreacinės teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	Visų tipų gyvenamosios paskirties pastatai; gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai; gali būti negyvenamieji administracinės, viešbučių, poilsio paskirties pastatai.
		Mišri gyvenamoji teritorija	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos, Komerčinės paskirties objektų teritorijos, Visuomeninės paskirties teritorijos, Rekreacinės teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių	Visų tipų gyvenamosios paskirties pastatai ir negyvenamieji administracinės, viešbučių, poilsio paskirties pastatai; gyventojų kasdieninių ir periodinių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų, maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai.

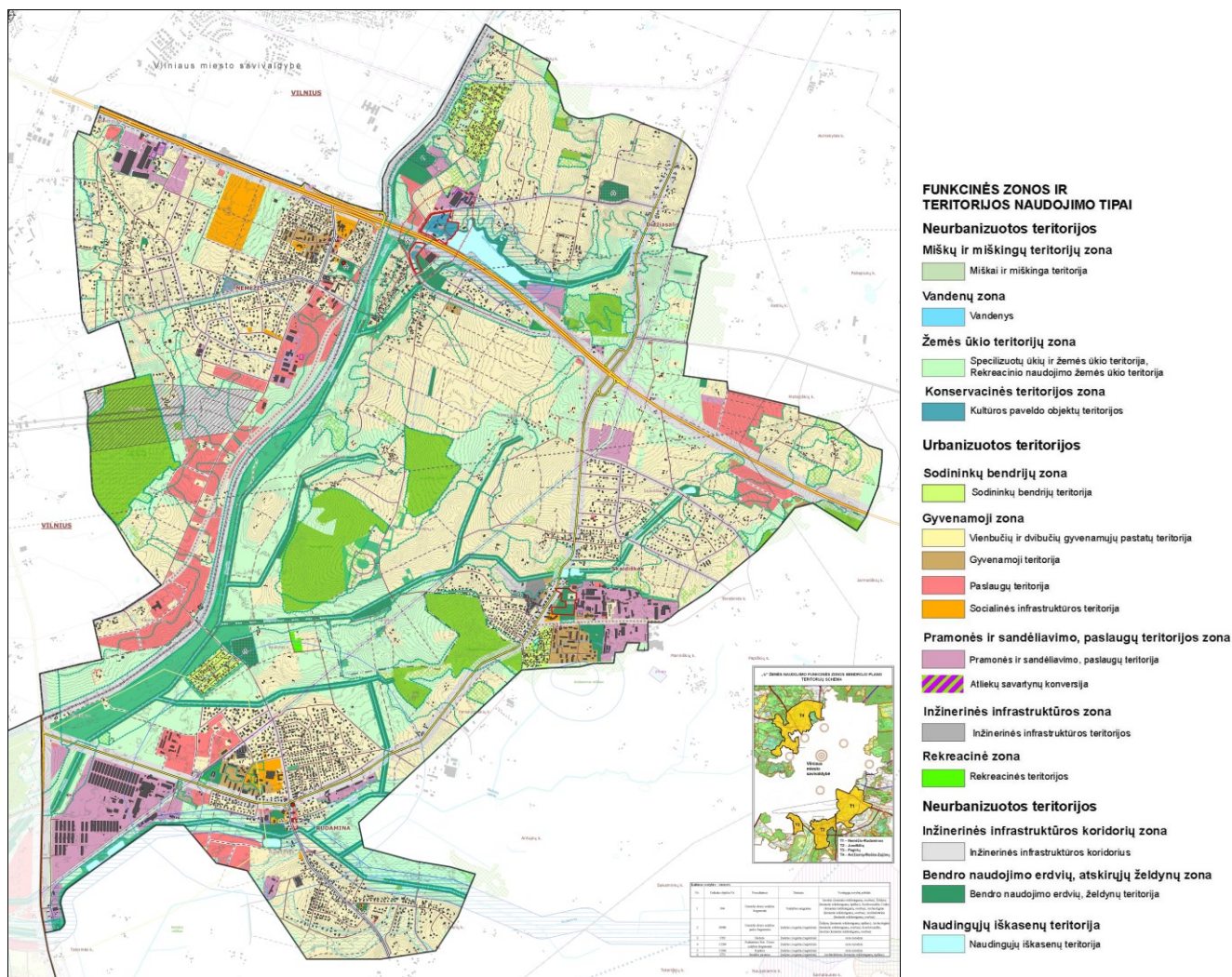
				teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	
		Paslaugų teritorija	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos, Visuomeninės paskirties teritorijos, Rekreacinės teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	Negyvenamieji viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto, religinės, poilsio paskirties pastatai; gali būti negyvenamieji transporto, garažų paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio esamai ar planuojamai aplinkai.
		Socialinės infrastruktūros, Specializuotų kompleksų teritorija	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos, Teritorijos krašto apsaugos tikslams, Teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams	Negyvenamieji kultūros, mokslo, gydymo, sporto, religinės, specialiosios paskirties pastatai.
	Pramonės ir sandėliavimo zona	Pramonės ir Sandėliavimo, Paslaugų teritorija	Kita	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, Komercinės paskirties objektų teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų, aptarnavimo objektų teritorijos, Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	Negyvenamieji transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo, specialiosios paskirties pastatai; negyvenamieji administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo paskirties pastatai.
	Inžinerinės infrastuktūros zona	Inžinerinės infrastuktūros teritorija	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos, Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos, Bendrojo naudojimo teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos	Negyvenamieji transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties pastatai, elektroninių ryšių infrastruktūros ir inžinerinių tinklų maitinimo šaltinių statiniai; pagrindinės ūkinės veiklos aptarnavimui skirti negyvenamieji prekybos, paslaugų, maitinimo paskirties pastatai.
	Rekreacinė zona	Rekreacinė teritorija	Kita	Rekreacinės teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	Poilsio paskirties pastatai.
Neurbanizuotos teritorijos	Inžinerinės infrastuktūros koridorių zona	Inžinerinės infrastuktūros koridorių teritorija	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	-
	Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona	Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	Kita	Bendrojo naudojimo teritorijos, Atskirųjų želdynų teritorijos, Rekreacinės teritorijos, Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	-

Bendrojo plano sprendinių stadijoje, patikslinus funkcines zonas ir teritorijų naudojimo tipus kartu bus nustatyti didžiausi užstatymo intensyvumo ir užstatymo tankio rodikliai, galimi užstatymo tipai bei kiti teritorijos naudojimo reglamentai.

BP kiekvienai iš keturių teritorijų (T1, T2, T3, T4) parengta po dvi koncepcijos alternatyvas. Visoms teritorijoms siūloma pasirinkti bendrojo plano koncepcijos pirmąsias alternatyvas ir toliau jas konkretizuoti bendrojo plano sprendiniuose.

8.1. KONCEPCIJA Nr. 1

8.1.1. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1 *Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas*



8.2. pav. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys

Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – VRSBP) sprendinius:

Nemėžio miestelis – C1 kategorijos savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Skaidiškių miestelis – C2 kategorijos pagalbinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su daline stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Rudaminos miestelis – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Nemėžio mstl., Skaidiškių mstl., Rudaminos mstl. numatoma G1 tipo plėtra – aglomeruotas užstatymas, kai kaimo gyvenvietė plečiasi į visą kaimo teritoriją (užima 60 proc. ir daugiau kaimo teritorijos) ir susilieja į daugiau ar mažiau vientisą užstatytą zoną su gretimų kaimų gyvenvietėmis.

Numatomos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys:

- Nauja plėtra – neužstatytų teritorijų urbanizavimas esamose gyvenvietėse, jas plečiant ir jungiantis į vientisą užstatytą zoną su gretimomis gyvenvietėmis;
- Rezervavimas nustatomas teritorijoms, kurios reikalingos visuomenės poreikiams: susisiekimo, inžinerinei, socialinei infrastruktūrai;
- Be esminių pokyčių (status quo) teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi susiformavusiose Nemėžio, Skaidiškių, Rudaminos miestelių gyvenamosios zonos dalyse.
- Saugojimas nustatomas įvairių statusą turinčioms saugomoms teritorijoms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą. Tokios teritorijos yra: Nemėžio dvaro sodybos statinių kompleksas ir Nemėžio mečetė, Rudaminos šv. Nikolajaus stebukladario koplyčia ir kapinės, Rudaminos karių kapinės, Rudaminos buvusio dvaro sodybos fragmentai.
- Modernizavimas – urbanizuotų teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų. Į modernizuojamų teritorijų tarpą patenka miestelių daugiabučių gyvenamųjų namų grupės ir kvartalai Nemėžyje, Skaidiškėse, Rudaminoje. Rekonstruojant pastatus išlaikoma kvartalams būdinga erdvinė urbanistinė struktūra, tačiau į monofunkcines gyvenamųjų vietovių dalis galima pritraukti naujas funkcijas, nesukeliantis neigiamo poveikio aplinkai. Jeigu esamos būklės analizė rodo, kad rajono urbanistinė struktūra, užstatymo ir erdvių sistemos gali būti toliau vystomos, jos gali būti papildomos naujais urbanistiniais elementais.

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Siūloma Nemėžio gyvenamųjų teritorijų plėtra – miestelio pietvakarinėje dalyje. Nemėžio miestelio pietinėje dalyje siūlomas gyvenamosios paskirties užstatymas, siekiant išlaikyti vieningą miestelio užstatymo struktūrą bei apjungti ją su Klonių kaimu. Nemėžio miestelio vakarinėje dalyje siūlomi formuoti nauji gyvenamieji kvartalai, kurie pratęstų miesto urbanistinę struktūrą ir apjungtų susiformavusį Nemėžio miestelio centrą su Kuprijoniškių, Ašmenos kelio kaimais.

Rudaminos miestelio siūloma gyvenamųjų teritorijų plėtra – susiformavusioje miestelio centrinėje dalyje, bei naujai besivystančioje miestelio pietinėje dalyje. Rudaminos miestelio centre siūloma gyvenamųjų teritorijų plėtra dėl vieningesnės miestelio užstatymo struktūros, tolygesnio miestelio urbanistinio audinio formavimo. Taip pat siūloma gyvenamosiomis teritorijomis apjungti jau susiformavusį Rudaminos miestelio centrą su besiformuojančia gyvenamųjų teritorijų plėtra pietinėje dalyje miestelio dalyje bei Čekėnų kaimu.

Siūloma Skaidiškių miestelio gyvenamųjų teritorijų plėtra į šiaurės rytų bei šiaurės vakarų pusę. Skaidiškių miestelio šiaurės rytų pusėje siūlomos formuoti gyvenamosios teritorijos, siekiant išlaikyti vieningą miestelio užstatymą. Siūlomi nauji gyvenamųjų teritorijų kvartalai Skaidiškių miestelio šiaurės vakarų pusėje.

Parapijoniškių kaime siūloma gyvenamųjų teritorijų plėtra abipus krašto kelio 106 Naujoji Vilnia-Rudamina-Paneriai. Krašto kelią nuo gyvenamųjų teritorijų siūloma atskirti apsauginių želdinių zonomis. Siūloma suformuoti gyvenamųjų teritorijų plėtra Parapijoniškių kaime į vientisą urbanistinį darinį apjungtų Rudaminos ir Skaidiškių miestelius.

Talkotiškių, Paliepių kaimuose siūloma gyvenamųjų teritorijų plėtra darniai įsikomponuoja į esamą susiklosčiusią gamtinę situaciją. Siūloma formuoti gyvenamąsias teritorijas prie miškų, pagal esamą kelių tinklą.

Motiejiškių, Liepynų, Didžiasalio kaimams siūlomas tolygus gyvenamųjų teritorijų išdėstymas visoje kaimo teritorijoje, atsižvelgiant į susidariusį gatvių tinklą bei gamtinius elementus – miškus, Nemėžio tvenkinį bei jo intakus.

Siūloma Pakalniškių kaimo gyvenamųjų teritorijų plėtra šiaurės, šiaurės rytų pusėje. Siūlomos suformuoti gyvenamosios teritorijos šioje kaimo dalyje sukurtą vieningesnę teritorijos užstatymo pobūdį.

Murlinės kaime gyvenamųjų teritorijų plėtra siūloma vakarinėje dalyje abipus rajono privažiuojamojo kelio 5248 prie Nemėžio nuo kelio Vilnius – Minskas, planuojamo Nemėžio aplinkkelio bei geležinkelio.

Katiliškių kaime gyvenamosios teritorijos plėtra siūloma tolygiai visoje kaimo teritorijoje atsižvelgiant į susiklosčiusį miesto urbanistinį audinį.

Visuomeninės teritorijos

Siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją Nemėžio miestelyje V.Sirokomlės g.6. Šioje teritorijoje stovi apleistas pastatas, kurį siūloma rekonstruoti, tokiu būdu jis galėtų tarnauti kaip Nemėžio kultūros centras. Siūloma suformuoti teritoriją yra Nemėžio miestelio centre, prie vienos iš svarbiausių miestelio urbanistinių ašių, kurioje yra išsidėstę kiti pagrindiniai socialinės infrastruktūros objektai. Ši teritorija turi didelį potencialą tarnauti kaip Nemėžio kultūros centras.

Siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją Arimų g, kurioje būtų galima pastatyti Nemėžio senelių namus.

Siūloma praplėsti visuomeninės paskirties teritoriją prie Nemėžio bažnyčios, adresu Stadiono g.2A, taip pat siūloma praplėsti Nemėžio lopšelio-darželio teritoriją, adresu Statybininkų g.8.

Siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritorijas Vilniaus gatvėje šalia Rudaminos seniūnijos bei Vilniaus rajono savivaldybės centrinės bibliotekos filialo. Šiose siūlomose suformuoti teritorijose stovi Rudaminos Šv. Mergelės Marijos Gerosios patarėjos bažnyčia, zakristija.

Rudaminos miestelyje siūloma praplėsti visuomeninės paskirties teritoriją prie Rudaminos „Ryto“ gimnazijos, adresu Gamyklos g.22A.

Skaidiškių miestelyje siūloma praplėsti visuomeninės paskirties teritoriją prie Nemėžio seniūnijos, adresu Sodų g.14.

Paslaugų objektų teritorijos

Nemėžio miestelyje siūloma suformuoti komercinės paskirties objektų teritorijas prie rajono kelio 5248 Vilnius – Minskas. Šis krašto kelias- viena pagrindinių Nemėžio miestelio funkcinį urbanistinių ašių, todėl joje tikslinga formuoti komercinės paskirties objektų teritorijas.

Rudaminos miestelyje komercinės paskirties objektų teritorijos siūlomos formuoti šalia krašto kelio 106 Naujoji Vilnia- Rudamina- Paneriai.

Daržininkų kaime dėl anksčiau suplanuoto Vilniaus tarptautinio oro uosto perspektyvinio pakilimo tako triukšmo zonos daugiausia siūloma komercinių teritorijų plėtra.

Siūloma suformuoti mišrios funkcijos: komercinės paskirties objektų bei pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritoriją šalia magistralinio kelio A3 Vilnius – Minskas.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Nemėžio miestelyje siūloma formuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas šalia rajoninio kelio 5248 Vilnius- Minskas, formuojamo Nemėžio aplinkkelio bei geležinkelio. Strategiškai tikslinga formuoti pramonės teritorijas šia šių techninės infrastruktūros koridorių. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos formuojamos šalia numatomo kilimo – tūpimo tako, jo viršnorminio triukšmo zonoje.

Taip pat siūloma suformuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas šalia magistralinio kelio A3 Vilnius- Minskas Skaidiškių miestelio teritorijoje, Motiejiškių kaimo teritorijoje, Nemėžio miestelyje šalia susiformavusių pramonės, komercinės paskirties objektų teritorijų.

Rudaminos miestelyje formuojamos pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos vakarinėje miestelio dalyje abipus krašto kelio 106 Naujoji Vilnia- Rudamina- Paneriai. Šioje teritorijoje stovi UAB „Vilniaus paukštynui“ priklausantys statiniai, kuriuose vykdoma veikla. Siūloma suformuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas Rudaminos miestelio rytinėje dalyje abipus krašto kelio 106 Naujoji

Vilnia- Rudamina- Paneriai. Taip pat siūloma suformuoti pramonės objektų teritoriją prie pramonės objekto Grybų g.9 Rudaminoje.

Skaidiškių miestelyje siūloma suformuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas prie esamų pramonės paskirties statinių Sodų gatvėje.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖS TERITORIJOS ZONA

Konservacinės paskirties žemės režimas taikomas saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams. Nemėžio miestelyje tokie objektai yra: Nemėžio dvaro sodybos statinių kompleksas ir Nemėžio mečetė. Rudaminos miestelyje tokie objektai yra: Rudaminos šv. Nikolajaus stebukladario koplyčia ir kapinės, Rudaminos karių kapinės. Skaidiškių miestelyje Rudaminos buvusio dvaro sodybos fragmentai. Šiose planuojamos teritorijos dalyse siūloma nustatyti konservacinės teritorijos funkcinę zoną.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Siūloma suformuoti inžinerinės infrastruktūros teritoriją Ažuolyno ir Baltarusių gatvių sankryža. Šioje teritorijoje yra įrengti vandens gręžiniai.

Nemėžio miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: Stadiono g. prie šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos, bendrosios paskirties teritorijos bei bažnyčios, taip pat prie kapinių Totorių g. Rudaminos miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: šalia „Ryto“ gimnazijos, lopšelio – darželio „Ažuoliukas“, bei lopšelio darželio „Rudamina“, daugiabučių teritorijos Gamyklos g., prie formuojamos visuomeninės paskirties teritorijos Vilniaus g.2.

Skaidiškių miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: šalia bažnyčios Šv. Faustinos g., prie daugiabučių teritorijos Rudaminos g., bei prie Nemėžio seniūnijos Sodų g.14.

Didžiasalio, Daržininkų, Pakalniškių kaimuose numatomos parkavimo aikštelės šalia kapinių.

Planuojamoje teritorijoje ir aplinkinėse teritorijose numatoma dviračių ir pėsčiųjų trasų plėtra, kelių rekonstravimas ir išplėtimas bei aplinkkelių įrengimas. Siūloma nutiesti Nemėžio miestelio aplinkkelį, kuris nusidriektų rytinėje Nemėžio miestelio dalyje, šalia geležinkelio. Šis nutiestas aplinkkelis nukreiptų pagrindines transporto apkrovas nuo susiformavusio Nemėžio miestelio centro.

Formuojant gyvenamųjų teritorijų plėtrą bei jų jungtis su susiklosčiusia urbanistine struktūra, siūloma nutiesti kelius: Nemėžio miestelio pietvakarinėje dalyje, Rudaminos miestelio pietinėje dalyje, Skaidiškių miestelio centrinėje bei rytinėje dalyje, Daržininkų kaimo šiaurinėje dalyje, Didžiasalio kaimo šiaurinėje, šiaurės vakarinėje dalyje,

Motiejiškių, Liepynų, Katiliškių, Murlinės kaimuose formuojamose gyvenamosiose teritorijose siūlomos tiesti gatvės, kurios aptarnautų šiuos gyvenamuosius kvartalus.

Siūloma suformuoti inžinerinės infrastruktūros teritoriją Ažuolyno ir Baltarusių gatvių sankryža. Šioje teritorijoje yra įrengti vandens gręžiniai.

Nemėžio miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: Stadiono g. prie šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos, bendrosios paskirties teritorijos bei bažnyčios, taip pat prie kapinių Totorių g. Rudaminos miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: šalia „Ryto“ gimnazijos, lopšelio – darželio „Ažuoliukas“, bei lopšelio darželio „Rudamina“, daugiabučių teritorijos Gamyklos g., prie formuojamos visuomeninės paskirties teritorijos Vilniaus g.2.

Skaidiškių miestelyje numatomos parkavimo aikštelės: šalia bažnyčios Šv. Faustinos g., prie daugiabučių teritorijos Rudaminos g., bei prie Nemėžio seniūnijos Sodų g.14.

Didžiasalio, Daržininkų, Pakalniškių kaimuose numatomos parkavimo aikštelės šalia kapinių.

Planuojamoje teritorijoje ir aplinkinėse teritorijose numatoma dviračių ir pėsčiųjų trasų plėtra, kelių rekonstravimas ir išplėtimas bei aplinkkelių įrengimas. Siūloma nutiesti Nemėžio miestelio aplinkkelį, kuris nusidriektų rytinėje Nemėžio miestelio dalyje, šalia geležinkelio. Šis nutiestas aplinkkelis nukreiptų pagrindines transporto apkrovas nuo susiformavusio Nemėžio miestelio centro.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA*Bendrojo naudojimo teritorijos*

Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių:

Siūloma suformuoti bendro naudojimo teritoriją prie Nemėžio Šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos, Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko bažnyčios V.Sirokomlės gatvėje. Šioje teritorijoje siūloma suformuoti nedidelį skverelį.

Siūloma suformuoti bendro naudojimo teritoriją Rudaminoje Gamyklos gatvėje šalia daugiabučių namų teritorijos. Taip pat siūloma suformuoti bendrojo naudojimo teritoriją šalia Vilniaus g. kapinių teritorijoje esančios Rudaminos šv. Nikolajaus Stebukladario koplyčios bei kapinių.

Skaidiškių miestelyje siūloma suformuoti bendrojo naudojimo teritoriją šalia Sodų g. daugiabučių namų kvartalo, bei Nemėžio kultūros centro Sodų g.14.

Daržininkų kaime siūloma suformuoti bendrojo naudojimo teritoriją Senojo kelio g. šalia kapinių teritorijos.

*Atskirųjų želdynų teritorijos**Apsauginių želdynų teritorijos*

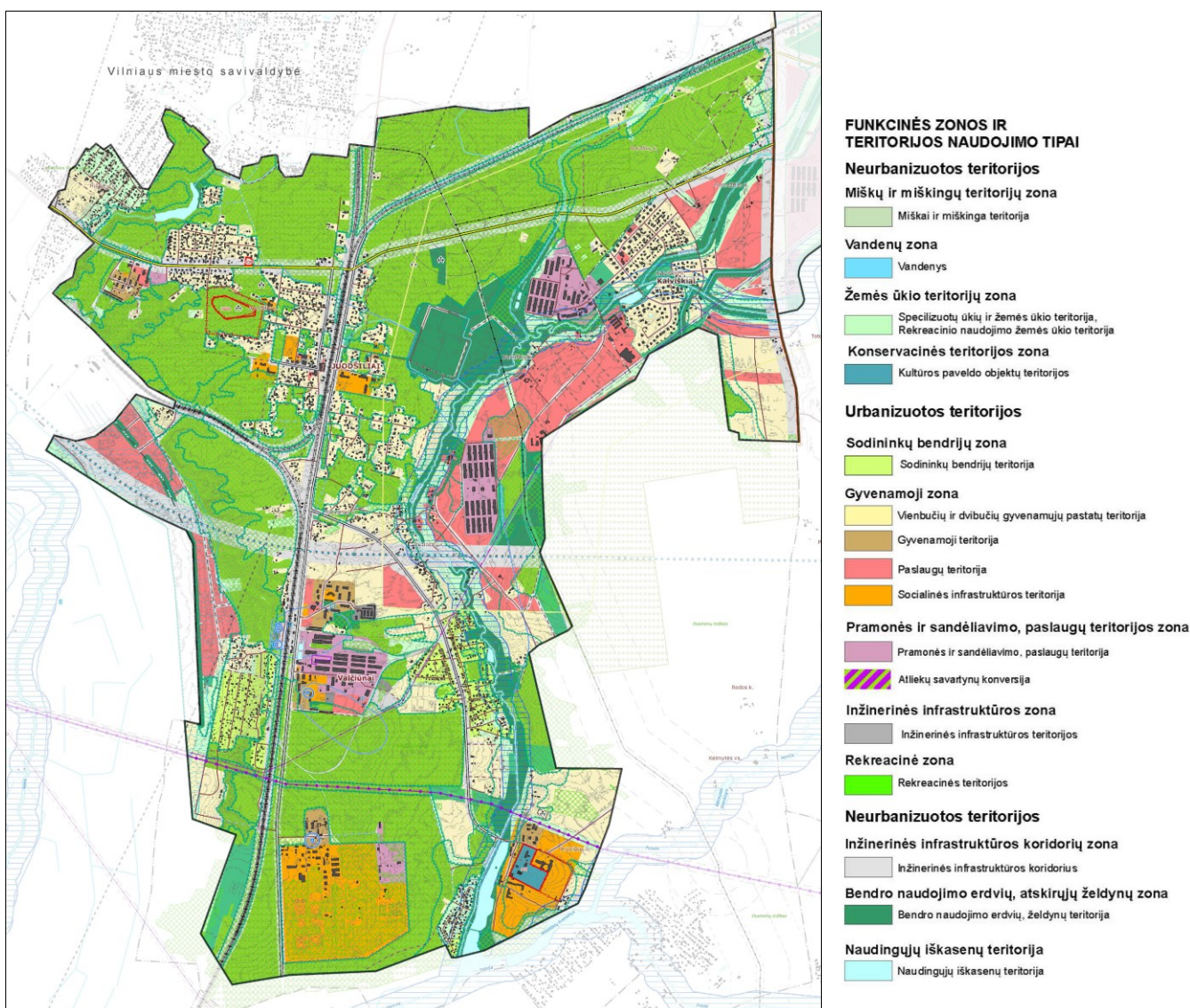
Nemėžio miestelio šiaurinėje dalyje numatoma suformuoti apsauginių želdynų sklypus, kurie skirtų miestelio gyvenamąsias teritorijas nuo magistralinio kelio A3 Vilnius – Minskas. Taip pat siūloma suformuoti žaliąsias jungtis Nemėžio miestelio gyvenamųjų teritorijų kvartale Baltarusių ir Lauko gatvėse. Siūloma suformuoti atskirtųjų želdynų teritoriją šalia Nemėžio kapinių Totorių gatvėje.

Siūloma suformuoti apsauginių želdynų sklypus abipus krašto kelio 106 Naujoji Vilnia- Rudamina – Paneriai. Šie formuojami sklypai driekiasi per Rudaminos miestelį, Parapijoniškių kaimą. Taip pat siūloma suformuoti apsauginių želdynų sklypus Rudaminoje Vilniaus gatvėje ties visuomeninės paskirties objektų teritorijomis bei šalia esančiomis gyvenamosiomis teritorijomis. Taip pat siūloma suformuoti žaliąsias jungtis Rudaminos miestelio pietuose bei Čekėnų kaimo gyvenamosiose teritorijose. Žaliąsias jungtis siūloma formuoti abipus pagrindinių gyvenamųjų kvartalų gatvių – Meistrų, Lenkų.

Skaidiškių miestelyje siūloma formuoti apsauginių želdinių sklypus, kurie atskirtų daugiabučių gyvenamųjų teritorijas nuo Sodų gatvės. Siūloma suformuoti žaliąsias jungtis šiaurinėje dalyje formuojamuose gyvenamuosiuose kvartaluose ties Beržų, Tujų, Pievų, Sodžiaus gatvėmis.

Daržininkų kaime siūloma formuoti apsauginių želdinių sklypus abipus Senojo kelio gatvės.

8.1.2. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1 Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.3. pav. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys

Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – VRSBP) sprendinius:

Juodšilių miestelis – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Valčiūnų miestelis – C2 pagalbinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su daline stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Pagal VRSBP sprendinius **Juodšilių mstl.**, **Valčiūnų mstl.** numatoma G1 tipo plėtra – aglomeruotas užstatymas, kai kaimo gyvenvietė plečiasi į visą kaimo teritoriją (užima 60 proc. ir daugiau kaimo teritorijos) ir susilieja į daugiau ar mažiau vientisą užstatytą zoną, su gretimų kaimų gyvenvietėmis. Galimi visi sklypų žemės naudojimo būdai ir užstatymo būdai.

Prūdiškių k. numatoma G2 tipo plėtra, vystomasis užstatymas, kai kaimo gyvenvietė turi dideles galimybes plėstis iki 10 ar 30 proc. kaimo teritorijos. Galimi visi sklypų žemės naudojimo būdai ir užstatymo būdai.

Numatomos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys:

- Nauja plėtra – neužstatytų teritorijų urbanizavimas esamose gyvenvietėse, jas plečiant ir jungiantis į vientisą užstatytą zoną su gretimomis gyvenvietėmis;
- Rezervavimas nustatomas teritorijoms, kurios reikalingos visuomenės poreikiams: susisiekimo, inžinerinei, socialinei infrastruktūrai;
- Be esminių pokyčių (status quo) teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi susiformavusiose Juodšilių ir Valčiūnų miestelių gyvenamosios zonos dalyse.
- Saugojimas nustatomas įvairių statusą turinčioms saugomoms teritorijoms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą. Tokios teritorijos yra Juodšilių pilkapynas, Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba, Prūdiškių buv. dvaro sodybos fragmentai, Kelmytės senovės medžio anglių degimo vieta.
- Modernizavimas – urbanizuotų teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų. Į modernizuojamų teritorijų tarpą patenka miestelių daugiabučių gyvenamųjų namų grupės ir kvartalai Valčiūnuose. Rekonstruojant pastatus išlaikoma kvartalams būdinga erdvinė urbanistinė struktūra, tačiau į monofunkcines gyvenamųjų vietovių dalis galima pritraukti naujas funkcijas, nesukeliančias neigiamo poveikio aplinkai. Jeigu esamos būklės analizė rodo, kad rajono urbanistinė struktūra, užstatymo ir erdvių sistemos gali būti toliau vystomos, jos gali būti papildomos naujais urbanistiniais elementais.

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Perspektyvoje, įvertinant Vilniaus miesto plėtrą bei gyventojų migraciją į periferines teritorijas, nustatyta, kad savivaldybės seniūnijos centro perspektyvinė gyvenvietė Juodšiliai patiria ir patirs perspektyviniu laikotarpiu Vilniaus miesto aglomeracinį poveikį, ko pasekoje pagreitintai plėtosis ir susilies su besiplėtojančiomis gretimų kaimų gyvenvietėmis į aglomeruotas zonas. Aglomeruotos kaimų gyvenamosios zonos vystysis veikiamos miestinio tipo (užstatytų) teritorijų raidos dėsningumų, su bendra visiems kaimams, patenkantiems į šias zonas, socialine ir technine infrastruktūra.

Koncepcijoje siūloma kompaktiška Juodšilių miestelio gyvenamųjų teritorijų plėtra formuojant sklypus prie esamų gyvenamosios paskirties pastatų, tankinant centrinės miestelio dalies apgyvendinimą, gyvenamajai paskirčiai priskiriant laisvus žemės plotus įsiterpusius tarp esamų gyvenamųjų namų sklypų.

Gyvenamųjų teritorijų plėtra Miškinių k. neplanuojama, gyvenamieji sklypai formuojami prie esamų gyvenamųjų pastatų, gretimos SB „Juodšiliai“ konversija į gyvenamąsias teritorijas nenumatoma.

Valčiūnų kaimo gyvenamosios teritorijos planuojamos tankinant esamą pasklidusį užstatymą, SB „Valčiūnai“ konversija į gyvenamąsias teritorijas nenumatoma, tačiau leidžiama pavienių gyvenamųjų pastatų statyba.

Valčiūnų mstl. gyvenamaisiais daugiabučiais pastatais užstatytos teritorijos planuojamos revitalizuoti vystant gretimas visuomeninės ir komercinės paskirties teritorijas.

Planuojama gyvenamųjų teritorijų plėtra Šiaudinių, Dusinėnų, Prūdiškių kaimuose, sujungiant besiformuojančias esamas gyvenvietes ir numatant sodininkų bendrijas (SB „Melioratorius“) konversiją į gyvenamuosius kvartalus. Planuojant vientisą gyvenamąją teritoriją, urbanistines struktūros ašimi numatoma Dusinėnų – Prūdiškių gatvė.

Barkiškių k. ir Kalviškių k. naujos gyvenamosios teritorijos neplanuojamos, formuojami gyvenamieji sklypai prie esamų gyvenamųjų pastatų.

Visuomeninės teritorijos

Juodšilių gyvenvietė yra ir liks rajono savivaldybės urbanistinio karkaso polifunkcinių centru, formuojančiu stambiausių perspektyvoje vystytinų kaimo gyvenviečių su socialine infrastruktūra tinklą Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje. Svarbiausia tokių lokalinių centrų funkcija – savo teritorinio vieneto aptarnavimo funkcija – pirminis kaimiškųjų teritorijų gyventojų socialinis aptarnavimas, (švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos) administravimas. Šie centrai išsidėstę palyginti tolygiai, galintys aptarnauti visas kaimiškųjų teritorijų gyvenamąsias vietas.

Juodšiliuose numatomi papildomi aptarnavimo objektai, skirti teritorijoms perspektyviniu laikotarpiu patirsiančioms Vilniaus miesto aglomeracinį poveikį, pagreitintai besiplėtosiančiom ir susiliesiančiom su gretimų kaimų gyvenvietėm į aglomeruotas zonas. Aglomeruotos kaimų gyvenamosios zonos vystysis veikiamos miestinio tipo (užstatytų) teritorijų raidos dėsnų, su bendra visiems kaimams, patenkančioms į šias zonas socialine ir technine infrastruktūra.

Koncepcijoje siūlomos formuoti visuomeninės paskirties teritorijos visuomeninės paskirties vienetams plėtoti prie esamo Valčiūnų vaikų darželio, Valčiūnų vidurinės mokyklos.

Prūdiškių k. planuojama visuomeninės paskirties teritorija apink Prūdiškių buv. dvaro sodybą, Prūdiškių socialinės globos namų komplekso teritoriją.

Juodšilių mstl. siūlomi plėtoti pavieniai visuomeniniai objektai: Juodšilių „Šilo“ vidurinė mokykla, Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija ir stadionas su aplinkine teritorija, Juodšilių ambulatorijos bei Juodšilių palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė.

Paslaugų objektų teritorijos

Juodšilių mstl. planuojamos nedidelės komercinės paskirties objektų teritorijos Mokyklos g. greta pašto skyriaus, teritorijoje užstatytoje apleistu komercinės paskirties pastatu, taip pat Pušų g. greta esamų smulkių komercinės paskirties objektų. Tokiu būdu Mokyklos g. – Pušų g. formuojamas komercinis miestelio centras. Taip pat vakarinėje miestelio dalyje, Baltosios Vokės g. planuojama komercinės paskirties teritorija, įsiterpianti tarp planuojamos pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos ir esamos gyvenamosios teritorijos.

Valčiūnų mstl. siūloma plėtoti komercinės paskirties objektų teritorijas greta pramonės ir sandėliavimo objektų bei visuomeninės paskirties teritorijų Draugystės g., taip pat Miško g. greta planuojamų plėtoti gyvenamosios paskirties teritorijų, greta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Ugniagesių gelbėtojų mokyklos.

Prūdiškių g. Prūdiškių k. numatoma planuojamus naujus gyvenamuosius kvartalus aptarnausianti komercinės paskirties objektų teritorija.

Kalviškių k. formuojamos smulkios komercinės paskirties teritorijos įsiterpiančios tarp esamų gyvenamųjų teritorijų Europos Tarybos – Šilo g. kampe ir Pušų g.

Nedidelė komercinės paskirties teritorija, skirta patenkinti SB „Juodšiliai“ ir Miškinių k. poreikius planuojama Miškinių k. greta Baltosios Vokės g.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA*Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos*

Stambios pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos formuojamos prie esamų pramonės ir sandėliavimo pastatų Kalviškių k., Dusinėnų k., Valčiūnų k.

Mažos apimtys pramonės ir sandėliavimo teritorijos planuojamos Juodšilių mstl. tarp geležinkelio ir Pušų g., taip pat miestelio vakariniame pakraštyje Baltosios Vokės g.

Vaičiūnų mstl. naujos pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos formuojamos greta geležinkelio atšakos Draugystės g. rytiniame gale.

Neurbanizuojamos teritorijos**KONSERVACINĖ TERITORIJOS ZONA**

Konservacinės paskirties žemės režimas taikomas saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams. Juodšilių seniūnijoje teritorijoje išsidėstę pavieniai saugomi kultūros paveldo objektai: Juodšilių pilkapynas, Rašytojo Juzefo Mackevičiaus sodyba, Prūdiškių buv. dvaro sodybos fragmentai, Kelmytės senovės medžio anglių degimo vieta.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Esamos geležinkelio atšakos yra pagrindinis seniūnijos urbanistinę struktūrą formuojantis elementas, struktūruojantis esamus urbanistinius vienetus, išsidėsčiusius abipus geležinkelį. Konceptijoje numatomos teritorijos, skirtos plėtoti pagrindinių geležinkelio trasų infrastruktūrą.

Netoli Šiaudinių ir Valčiūnų kaimelių, prie planuojamo vakarinio Vilniaus aplinkkelio, numatoma įrengti sankryžą.

Siekiant plėtoti dviračių takų tinklą Vilniaus rajono gyvenvietėse siūloma įrengti dviračių ir pėsčiųjų takus apimančius svarbesnius nagrinėjamų teritorijų struktūrinius vienetus. Nauji dviračių ir pėsčiųjų takai planuojami Miško g., Baltosios Vokės g., Šilo g., Mokyklos g., Žemaitės g., Pušų g., Šv. Uršulės g., Sodų g., Europos tarybos g., Žalioji g.

Formuojant gyvenamųjų teritorijų plėtrą bei jų jungtis su susiklosčiusia urbanistine struktūra, siūloma nutiesti kelius: Juodšilių miestelio šiaurės rytinėje dalyje ir miestelio rytinėje dalyje. Taip pat per Juodšilių miestelį, apie vidurinę dalį, eis Vilniaus miesto pietinis aplinkkelis. Bendri kelių duomenys pateikiami 2-oje lentelėje.

Miškiniuose šalia vandens telkinio siūloma įrengti nedidelę poilsiavietę.

Planuojama įrengti automobilių stovėjimo aikštelę šalia Juodšilių Šilo gimnazijos. Taip pat aikštelę šalia Valčiūnų geležinkelio stoties.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

Bendrojo naudojimo teritorijos

Bendrojo naudojimo teritorijos plėtojamos atsižvelgiant į VRSBP nurodytų plėtojamų lokalių centrų funkcinę ir erdvinę struktūrą.

Rekreaciniais tikslams pritaikomos viešosios erdvės greta Prūdiškių tvenkinio, upelio užtvankos ir kitų vandens telkinių, saugomų lankomų objektų prieigose.

Formuojant Juodšilių lokalų komercinį visuomeninį centrą Mokyklos ir Pušų gatvėse plėtojama gatvės viešosios erdvės struktūra, įrengiami vietinius poreikius atitinkantys želdynai, poilsio, gyventojų susitikimų, švenčių zonos.

Greta Valčiūnų daugiabučių gyvenamųjų namų numatomos vystyti bendro naudojimo teritorijos, skirtos tenkinti daugiabučių namų gyventojų poreikius.

Kalviškių k. formuojamos gatvių viešosios erdvės greta planuojamų smulkių komercinės paskirties teritorijų Europos Tarybos – Šilo g. kampe ir Pušų g.

Greta naujai planuojamų komercinių prekybos ir paslaugų objektų teritorijų, skirtų tenkinti vietinių gyventojų poreikius, formuojamos atitinkamos bendro naudojimo erdvės.

Visoje planuojamoje teritorijoje numatomos buferinės – apsauginės bendrojo naudojimo teritorijos tarp transporto ir inžinerinės infrastruktūros trasų (geležinkelio), pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų ir visuomeninės, komercinės paskirties, gyvenamųjų teritorijų. Taip pat formuojama pagrindinių urbanistinius vienetus struktūruojančių gatvių ir kelių viešųjų erdvių struktūra ir susisiejanti sistema.

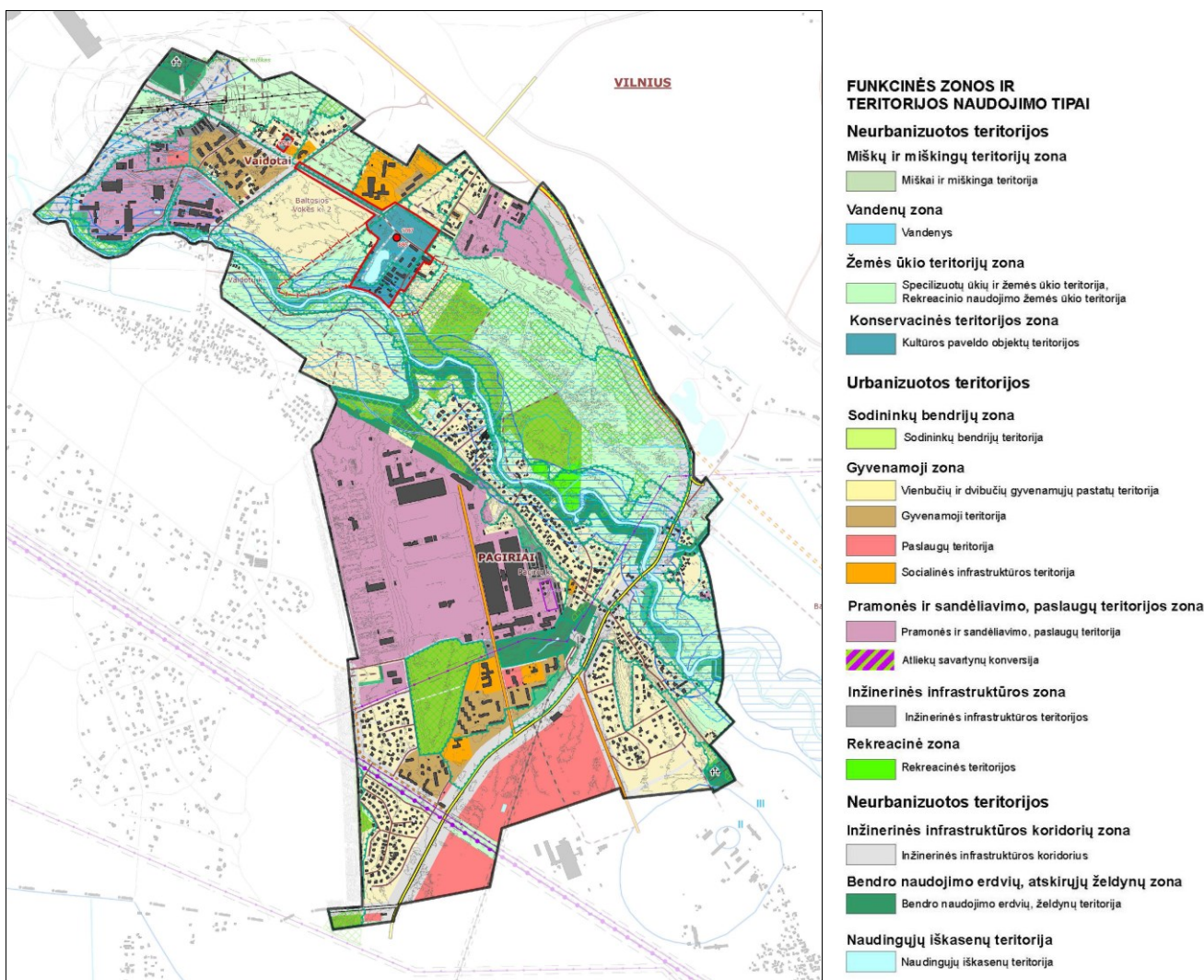
Atskirųjų želdynų teritorijos

Miestelių bendrasis atskirųjų želdynų plotas nemažinamas, išlaikomi užstatytų ir atvirų, gyventojų poilsui ir sveikatingumui skirtų teritorijų optimalūs ploto, ekologiniai ir estetiniai ryšiai. Gamtinio karkaso zonoje plėtojamas kompaktiškas mažaukštis užstatymas.

Konceptijoje atskiruose miesteliuose siūlomi privalomi atskirieji rekreacinės paskirties želdynai, normuojami pagal Aplinkos ministerijos nustatytas normas nustatant bendrą rekreacinės paskirties želdynų plotą, tenkantį vienam miesto gyventojui. Priklausomųjų želdynų norma (plotas) nustatoma procentais nuo žemės sklypo, kuriam želdynai priklauso, ploto Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. Taip pat vystant naujas gyvenamąsias, komercinės paskirties ir visuomenines teritorijas formuojamos žaliosios jungtys, sujungiančios miestelio želdynus į vientisą sistemą, prie atitinkamų objektų formuojami kultūrinės, memorialinės paskirties želdynai, atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai.

8.1.3. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1

Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.4. pav. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 1

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys

Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – VRSBP) sprendinius:

Pagirių gyvenvietė – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra.

Baltosios Vokės kaimas ir Vaidotų kaimas – C2 pagalbinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su daline stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė.

Pagirių, Baltosios Vokės, Vaidotų gyvenvietėms numatoma G1 tipo plėtra – aglomeruotas užstatymas, kai kaimo gyvenvietė plečiasi į visą kaimo teritoriją (užima 60 proc. ir daugiau kaimo teritorijos) ir susilieja į daugiau ar mažiau vientisą užstatytą zoną, su gretimų kaimų gyvenvietėmis. Galimi visi sklypų žemės naudojimo būdai ir užstatymo būdai. Šio tipo gyvenvietės užstatymas, patenkantis į gamtinį karkasą, vystomas atsižvelgiant į gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus.

Numatomos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys:

- Nauja plėtra – neužstatytų teritorijų urbanizavimas esamose gyvenvietėse, jas išplečiant;
- Rezervavimas nustatomas teritorijoms, kurios reikalingos visuomenės poreikiams: susisiekimo, inžinerinei, socialinei infrastruktūrai;

- Be esminių pokyčių (status quo) teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi susiformavusiose Pagirių ir Baltosios Vokės, Vaidotų miestelių gyvenamosios zonos dalyse.
- Saugojimas nustatomas įvairių statusą turinčioms saugomoms teritorijoms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą. Tokia teritorijos yra Baltosios Vokės dvaro sodybos fragmentai.
- Modernizavimas – urbanizuotų teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų. Į modernizuojamų teritorijų tarpą patenka miestelių daugiabučių gyvenamųjų namų grupės ir kvartalai Pagiriuose ir Baltosios Vokės gyvenvietėje. Rekonstruojant pastatus išlaikoma kvartalams būdinga erdvinė urbanistinė struktūra, tačiau į monofunkcines gyvenamųjų vietovių dalis galima pritraukti naujas funkcijas, nesukeliančias neigiamo poveikio aplinkai. Jeigu esamos būklės analizė rodo, kad rajono urbanistinė struktūra, užstatymo ir erdvių sistemos gali būti toliau vystomos, jos gali būti papildomos naujais urbanistiniais elementais.

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos (G)

Pagal VRSBP Pagirių seniūnijoje prognozuojamas augimas nenumatomas. Taigi, gyvenamųjų teritorijų plėtra nenumatoma. koncepcijoje siūloma formuoti sklypus prie esamų gyvenamosios paskirties pastatų. Perspektyvoje, įvertinant Vilniaus miesto plėtrą bei gyventojų migraciją į periferines teritorijas, Vaidotuose siūlomos rezervuoti teritorijos gyvenamųjų teritorijų plėtrai.

Visuomeninės paskirties teritorijos (V)

Siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją, kurioje būtų galima numatyti Pagirių senelių namus. Šią teritoriją siūloma suformuoti Pagirių miestelio pakraštyje, Kaštonų gatvėje, šalia miško.

Koncepcijoje siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją Pagirių miestelio centre, Šiltnamių gatvėje. Siūlomoje formuoti teritorijoje galėtų būti Pagirių kultūros centras ir bendruomenės namai. Šioje miestelio dalyje yra kitų visuomeninės paskirties, komercinės paskirties objektų bei bendrojo naudojimo teritorijų. Taigi siūloma formuoti teritoriją įsijungtą į jau susiformavusią miestelio urbanistinę struktūrą.

Siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją prie esamų Pagirių darželio „Pelėdžiukas“ statinių.

Šalia darželio, netoli daugiabučių namų kvartalo bei šalia krašto kelio 202 Kirtimai – Pagiriai – Baltoji Vokė, siūloma rezervuoti teritoriją Pagirių turgui.

Baltosios Vokės kaime siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją prie esamų Vilniaus technologijų, verslo, ir žemės ūkio mokyklos pastatų. Vaidotų kaime prie esamų mokyklos – darželio „Margaspalvis aitvarėlis“ pastatų siūloma suformuoti visuomeninės paskirties teritoriją.

Paslaugų teritorijos

Pagirių miestelyje siūloma suformuoti mišrios funkcijos: komercinės paskirties objektų bei pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijas prie krašto kelio 202 Kirtimai – Pagiriai – Baltoji Vokė. Šis krašto kelias – viena pagrindinių Pagirių miestelio funkcinį urbanistinių ašių, todėl joje tikslinga formuoti komercinės paskirties objektų teritorijas.

Taip pat siūloma suformuoti komercinės paskirties teritoriją prie esamo komercinio objekto – Pagirių pašto, adresu Šiltnamių g.1. Siūlomos komercinės paskirties teritorijos gyvenamųjų namų kvartale Kaštonų, Liepų gatvėse Pagiriuose.

Vaidotų kaime siūloma suformuoti komercinės paskirties objektų teritorijas prie esamų komercinių objektų Statybininkų, Krantinės gatvėse.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Nemėžio miestelyje siūloma formuosi pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas šalia krašto kelio 202 Kirtimai- Pagiriai – Baltoji Vokė. Baltosios Vokės kaime siūloma rezervuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas šalia A19 Vilniaus pietinio aplinkkelio. Šios dvi transporto arterijos-vienos intensyviausių Pagirių seniūnijoje.

Koncepcijoje siūloma suformuoti pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas Vaidotų kaime prie esamų pramonės ir sandėliavimo pastatų Pramonės gatvėje.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖS TERITORIJOS ZONA

Konservacinės paskirties žemės režimas taikomas saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams. Baltosios Vokės gyvenvietėje toks objektas yra – Baltosios Vokės dvaro sodybos fragmentai, Vaidotų kaime – Šv. Apaštalo Pauliaus atsivertimo bažnyčia.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Siūloma suformuoti inžinerinės infrastruktūros teritorijas prie esamų šilumos tinklų kolektorių pastatų, netoli daugiabučių teritorijų Pagiriuose Kaštonų g., Vaidotuose Šaltinio g., Baltojoje Vokėje Parko g. taip pat siūloma formuoti infrastruktūros teritoriją šalia elektros tinklų pastato prie Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos Baltosios Vokės kaime.

Pagirių miestelyje siūloma numatyti aikštelę šalia siūlomo suformuoti miestelio turgaus . Siūloma suformuoti aikšteles prie Pagirių, Vaidotų kapinių. Taip pat aikštelę šalia Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos.

Siūloma rezervuoti inžinerinės infrastruktūros teritorijas prie Liepų g., taip pat link Šiltnamių gatvės – šioje miestelio dalyje yra esamos elektros skirstomųjų tinklų linijos.

Sprendiniuose siūloma suformuoti inžinerinės infrastruktūros teritorijas prie esamų garažų. Pagirių seniūnijoje šios teritorijos yra: Pagirių g. Pagiriuose, Statybininkų gatvės pietinėje ir šiaurinėje dalyse Vaidotų kaime.

Kaštonų g. bei Liepų g. atkarpą Pagirių miestelyje siūloma priskirti C kategorijai ir nutiesti kelio atšaką nuo Liepų g. iki Jaunystės g. taip sujungiant abi minėtas gatves.

Nagrinėjamoje teritorijoje siūloma įrengti dviračių takų tinklą. Numatoma dviračių tako pradžia Krantinės gatvė Baltojoje Vokėje. Toliau takas suka į Parko gatvę. Šalia Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos siūlomas dviračių tako išsišakojimas. Toliau takas tęstųsi planuojama D gatve, vėliau vietiniu keliu bei siūlomomis gatvėmis takas susijungtu su Vokės gatve Pagirių miestelyje. Tolimesnė planuojama dviračių tako tąsa Pagirių ir Durpių gatvėmis. Tako pabaiga Durpių ir Šiltnamių gatvių sankryža.

Siūloma įrengti viaduką planuojamo magistralinio kelio sankirtoje su esama D kategorijos gatve šalia 202 magistralinio kelio (Kirtimų g.) nuvažos link Pagirių miestelio.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

Bendrojo naudojimo teritorijos

Pagirių seniūnijoje pastebimas bendro naudojimo erdvių trūkumas. Koncepcijos metu siūlomos suformuoti bendrosios erdvės Pagirių miestelyje, Vaidotų ir Baltosios Vokės kaimuose.

Pagirių miestelyje siūloma suformuoti bendro naudojimo teritoriją miestelio centrinėje dalyje, teritorijoje tarp Durpių, Šiltnamių gatvių. Ši siūloma suformuoti teritorija yra šalia svarbiausių visuomeninės, komercinės paskirties objektų. Ši bendro naudojimo teritorija tarnautų ir kaip apsauginiai želdynai nuo šiaurinėje pusėje esančios pramonės ir sandėliavimo teritorijos.

Taip pat siūloma suformuoti bendro naudojimo teritoriją šalia mokyklos Šiltnamių g. 2. Siūloma numatyti bendro naudojimo teritoriją prie daugiabučių pastatų kvartalų Šiltnamių gatvėje. Siūloma bendro naudojimo teritorija kartu tapti ir apsauginiai želdynais nuo pagrindinės miestelio krašto kelio 202 Kirtimai-Pagiriai-Baltoji Vokė.

Siūloma suformuoti bendro naudojimo teritoriją Vokės gatvėje šalia Vokės upės. Ši teritoriją turi didelį potencialą tapti Pagirių seniūnijos gyventojų pagrindine susijimo vieta per šventes, miestelio viešuosius renginius.

Baltosios Vokės kaime siūloma numatyti bendro naudojimo teritoriją prie technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos bei greta esančių daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų.

Taip pat siūloma numatyti bendrojo naudojimo teritoriją prie Miško g. Baltosios Vokės kaime tarp gyvenamųjų namų kvartalo ir konservacinės paskirties teritorijos.

Vaidotų kaime siūloma numatyti bendrojo naudojimo teritoriją Statybininkų gatvėje, šalia pagrindinės kaimo dominantės – Šv. Apaštalo Pauliaus atsivertimo bažnyčios. Šiose bendro naudojimo teritorijose siūloma numatyti aikštę, skverelį.

Taip pat siūloma suformuoti bendrojo naudojimo teritoriją prie Vaidotų daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų Šaltinio, Krantinės gatvėse.

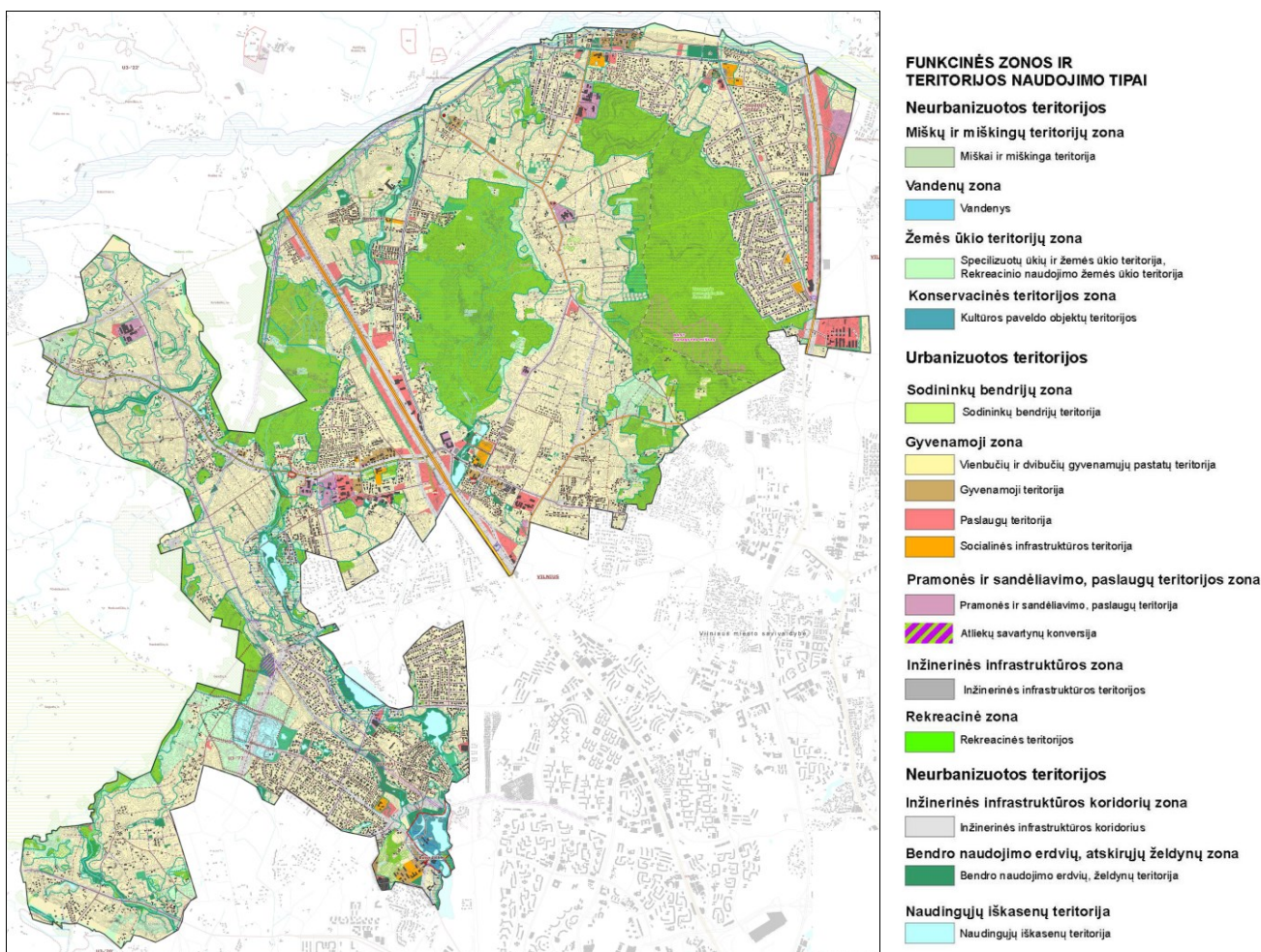
Atskirųjų želdynų teritorijos

Pagirių miestelio centrinėje dalyje numatoma suformuoti apsauginių želdynų sklypus, kurie skirtų miestelio gyvenamąsias teritorijas nuo krašto kelio A3 Kirtimai – Pagiriai – Baltoji Vokė.

Taip pat siūloma suformuoti žaliąją jungtį prie Kalno gatvės Pagiriuose. Ši žaliaji jungtis sujungtų gyvenamųjų namų kvartalą miestelio pietinėje dalyje su miestelio centru bei kitomis bendro naudojimo teritorijomis.

Siūloma numatyti atskirtųjų želdynų teritorijas prie Pagirių gatvės. Šios atskirtųjų želdynų teritorijos atskirtų pramonės ir sandėliavimo objektų ir inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijas nuo kitapus gatvės susiformavusių gyvenamosios paskirties teritorijų.

8.1.4. T4. Avižienių, Riešės ir Zujūnų seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1 Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.5. pav. T4. Avižienių ir Zujūnų seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 1

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys

Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – VRSBP) sprendinius:

Avižienių miestelis – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė;

Bendorių k., Bukiškio k., Riešės k. – C2 pagalbinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su daline stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė;

Didžiosios Riešės miestelis – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė su 2520 gyventojų 2013 m.;

Zujūnų miestelis – C1 savivaldybės pagrindinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su kompleksine stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė;

Buivydiškių k. – C2 pagalbinis teritorinių vienetų (seniūnijų) aptarnavimo centras su daline stacionaria socialine infrastruktūra, didelė gyvenvietė;

Avižienių mstl., Bajorų k., Bendorių k., Bukiškio k., Klevinės vs., Lindiniškių k., Pikutiškių k., Tarandės k. numatoma G1 tipo plėtra – aglomeruotas užstatymas, kai kaimo gyvenvietė plečiasi į visą kaimo teritoriją (užima 60 proc. ir daugiau kaimo teritorijos) ir susilieja į daugiau ar mažiau vientisą užstatytą zoną, su gretimų kaimų gyvenvietėmis. Galimi visi sklypų žemės naudojimo būdai ir užstatymo būdai.

Numatomos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys:

- Nauja plėtra – neužstatytų teritorijų urbanizavimas esamose gyvenvietėse, jas plečiant ir jungiantis į vientisą užstatytą zoną su gretimomis gyvenvietėmis;
- Rezervavimas nustatomas teritorijoms, kurios reikalingos visuomenės poreikiams: susisiekimo, inžinerinei, socialinei infrastruktūrai;
- Be esminių pokyčių (status quo) teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi miestelių gyvenamosios zonos dalyse.
- Saugojimas nustatomas įvairių statusą turinčioms saugomoms teritorijoms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą. Tokios teritorijos yra: Galinės dvaro sodybos kompleksas; Aukštųjų Rusokų ir Mažosios Riešės piliakalnis; vad. Batarėja; Bukiškio buv. dvaro sodybos komplekso fragmentai; Kalno Riešės dvaro sodybos komplekso fragmentai; Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė; Avižienių piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi ir Tarybinių karių kapinės.
- Modernizavimas – urbanizuotų teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų. Į modernizuojamų teritorijų tarpą patenka miestelių daugiabučių gyvenamųjų namų grupės Avižieniuose. Rekonstruojant pastatus išlaikoma kvartalams būdinga erdvinė urbanistinė struktūra, tačiau į monofunkcines gyvenamųjų vietovių dalis galima pritraukti naujas funkcijas, nesukeliančias neigiamo poveikio aplinkai. Jeigu esamos būklės analizė rodo, kad rajono urbanistinė struktūra, užstatymo ir erdvių sistemos gali būti toliau vystomos, jos gali būti papildomos naujais urbanistiniais elementais.

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Perspektyvoje, įvertinant Vilniaus miesto plėtrą bei gyventojų migraciją į periferines teritorijas, nustatyta, kad savivaldybės seniūnijos centro perspektyvinės gyvenvietės Avižieniai ir Zujūnai patiria stiprų Vilniaus miesto aglomeracinį poveikį, jungiasi su besiplėtojančiom gretimų kaimų gyvenvietėm į aglomeruotas zonas. Aglomeruotos kaimų gyvenamosios zonos vystysis veikiamos miestinio tipo (užstatytų) teritorijų raidos dėsningumų, su bendra visiems kaimams, patenkantiems į šias zonas, socialine ir technine infrastruktūra.

Koncepcijoje numatoma gyvenamųjų teritorijų plėtra vystant, tankinant ir sujungiant į vientisus urbanistinius vienetus esamas besivystančias gyvenamąsias teritorijas Papiškių k., Geležių k., Zujūnų mstl., Gineitiškių k., Buivydiškių k., Antežerių k. Planuojama formuoti gyvenamuosius sklypus prie esamų gyvenamųjų pastatų ir formuoti naujas gyvenamąsias teritorijas tarp esamų pasklidusių urbanistinių vienetų įsiterpiančiose teritorijose.

Taip pat planuojamos naujos gyvenamosios teritorijos tarp Antežerių k., Gilužių k., Avižienių mstl. ir Saldenės k., pratęsiant besiformuojantį gyvenamųjų kvartalų tinklą į Šiaurę nuo Vilniaus miesto savivaldybės Pašilaičių seniūnijos, struktūruojant juos Skardžio, Sudervės gatvėmis.

Planuojamos naujos gyvenamosios teritorijos tarp Avižienių mstl. ir Ukmergės plento, atskiriant jas nuo plento formuojamomis visuomeninės, komercinės paskirties teritorijomis.

Planuojamos teritorijos dalyje į šiaurę nuo Ukmergės plento, naujos gyvenamosios teritorijos planuojamos pratęsiant, tankinant ir iš dalies sujungiant esamus urbanistinius vienetus, išsidėsčiusius aplink du saugomus žaliuosius centrus – Vanagyčių geomorfologinį draustinį, Didžiosios Riešės mišką ir Bukiškio mišką. Didžiausios naujos gyvenamosios teritorijos planuojamos Bajorų k., Bendorių k. ir aplinkinėse teritorijose, aplinkinėse Lindiškių k. teritorijose, taip pat teritorijoje tarp Riešės k. ir Didžiosios Riešės k., tarp Klevinės k. ir Bendorėlių k.

Gyvenamosios teritorijos numatomos daugelyje neurbanizuotų žemės ūkio paskirties teritorijų, išsaugant minimalius žemės ūkio paskirties plotus.

Visuomeninės paskirties teritorijos

Avižienių ir Zujūnų gyvenvietės yra vieni iš pagrindinių rajono savivaldybės urbanistinio karkaso polifunkcinių mazgų, formuojančių stambiausių perspektyvoje vystytinų kaimo gyvenviečių su socialine infrastruktūra tinklą Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje. Svarbiausia tokių lokalinių centrų funkcija – savo teritorinio vieneto aptarnavimo funkcija – pirminis kaimiškųjų teritorijų gyventojų socialinis aptarnavimas, (švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos) administravimas. Šie centrai išsidėstę palyginti tolygiai, galintys aptarnauti visas kaimiškųjų teritorijų gyvenamąsias vietas.

Avižieniuose ir Zujūnuose numatomi papildomi aptarnavimo objektai, skirti teritorijoms perspektyviniu laikotarpiu patirsiančioms Vilniaus miesto aglomeracinį poveikį, pagreitinant besiplėtosiančiom ir susiliesiančiom su gretimų kaimų gyvenvietėm į aglomeruotas zonas. Aglomeruotos kaimų gyvenamosios zonos vystysis veikiamos miestinio tipo (užstatytų) teritorijų raidos dėsningumų, su bendra visiems kaimams, patenkančioms į šias zonas socialine ir technine infrastruktūra.

Visuomeninės paskirties teritorijos formuojamos pasklidusios nedidelėmis dalimis visoje planuojamoje teritorijoje, o išilgai pagrindinių teritoriją struktūruojančių gatvių – Sudervės g. ir Senojo Ukmergės kelio, Beržų g. tarp Riešės ir Didžiosios Riešės kaimų, taip pat aplink esamus visuomeninius centrus Zujūnuose (mokykla ir seniūnija), Avižieniuose (gimnazija), Bukiškyje (žemės ūkio mokykla).

Paslaugų objektų teritorijos

Kaip ir visuomeninės paskirties objektų teritorijos, komercinės paskirties objektų teritorijos formuojamos pasklidusios nedidelėmis dalimis visoje planuojamoje teritorijoje, o didžiausios – išilgai pagrindinių teritoriją struktūruojančių gatvių – Sudervės g. ir Senojo Ukmergės kelio, Beržų g. tarp Riešės ir Didžiosios Riešės kaimų, taip pat aplink esamus visuomeninius – komercinius centrus Zujūnuose, Avižieniuose, Bukiškyje. Atskira stambi komercinės paskirties objektų teritorija planuojama Didžiojoje Riešėje.

Komercinės paskirties teritorijos planuojamos dviem kryptimis: aptarnauti lokalius planuojamos teritorijos centrus, skirtos smulkiems prekybos ir paslaugų objektams steigti, ir greta Ukmergės pl. – aptarnauti tiek Vilniaus miesto šiaurinės dalies, tiek planuojamos teritorijos gyventojų poreikius stambesniuose komerciniuose objektuose.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Stambiausios pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos planuojamos greta Ukmergės plento į pietus nuo Bukiškio k. ir greta Sudervės gatvės į pietus nuo Avižienių k. Šios teritorijos yra glaudžiai susijusios funkciniais ryšiais su greta planuojamomis komercinės paskirties objektų teritorijomis ir yra skirtos tenkinti tiek lokalius gretimų teritorijų, tiek Vilniaus miesto poreikius.

Atskiros mažesnės pramonės ir sandėliavimo teritorijos greta esamų pramonės ir sandėliavimo objektų planuojamos pasklidusios mažesnėmis dalimis planuojamos teritorijos stambesniuose urbanistiniuose vienetuose: Antezėriuose, Gineitiškėse, Klevinėje, Lindiniškėse, Riešėje.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖS TERITORIJOS ZONA

Konservacinės paskirties žemės režimas taikomas saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams. Avižienių seniūnijoje yra šie nekilnojamojo kultūros paveldo objektai: Galinės dvaro sodybos kompleksas; Aukštųjų Rusokų ir Mažosios Riešės piliakalnis; vad. Batarėja; Bukiškio buv. dvaro sodybos komplekso fragmentai; Kalno Riešės dvaro sodybos komplekso fragmentai; Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė; Avižienių piliakalnis, vad. Prancūzkapiu, Kapčiumi ir Tarybinių karių kapinės.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Siūloma suformuoti inžinerinės infrastruktūros teritoriją Didžiosios Riešės kaimelio šiaurinėje dalyje, Bendoriuose pietinėje dalyje, Lindiškėse šiaurės rytinėje dalyje.

Atsižvelgiant į esamą nagrinėjamų teritorijų apgyvendinimo tankumą bei svarbesnius struktūrinius vienetus siūloma įrengti dviračių takų tinklą.

Planuojami įrengti nauji dviračių bei pėsčiųjų takai šiose gatvėse bei jų atkarpose:

Zujūnai – dviračių ir pėsčiųjų tako pradžia Zujūnų ir Suduvių gatvės sankryža. Takas eina Suduvių gatve vėliau išsišakoja į Bartų gatvę. Vėliau dviračių bei pėsčiųjų takas pereina į Mėguvos gatvę ir tęsiasi iki pat šios gatvės pabaigos t.y. sankryžos su Ažuolų gatve.

Riešė – tankiai apgyvendintame Didžiosios Riešės miestelyje planuojamas ganėtinai ilgas dviračių ir pėsčiųjų takų tinklas apimantis pagrindinius miestelio teritorinius vienetus. Dviračių takas planuojamas įrengti visame pagrindinės miestelio gatvės (Molėtų g.) ilgyje. Čia planuojamas dviračių takas išsišakoja į Riešės, Parko gatves. Vėliau šakojasi į Vanaginės gatvę, kur tęsiasi visu jos ilgiu.

Zujūnuose Gineitiškių ežero krante besiribojančiame su Žirgų gatve siūloma įrengti poilsiavietę bei nedidelę automobilių stovėjimo aikštelę. Šioje vietoje šiltuoju metų laikų pastebimas poilsiautojų srautas.

Atsižvelgiant į VRSBP ir Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos Bendrojo plano iki 2015 m. sprendinius, numatoma esamos inžinerinės infrastruktūros plėtra, pritaikant ją plėtojamų teritorijų poreikiams tenkinti.

Šiuose miesteliuose ir miestelių rajonuose yra išsidėstęs kelių tinklas, į kurį patenka magistraliniai keliai, krašto keliai, rajoniniai keliai, gatvės (C ir D kategorijos), bei vietiniai keliai.

teritorinių vienetų siūloma įrengti žiedus.

Atsižvelgiant į esamą eismo srautą planuojama įrengti žiedą Riešėje ties rajoninio kelio 5210 ir Parko bei Riešės gatvių sankryža. Taip pat sudarant patogesni susisiekimą įvažiuojant ir išvažiuojant iš kelio Nr. 171 planuojama įrengti žiedinę sankryžą.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

Bendrojo naudojimo teritorijos

Bendrojo naudojimo teritorijos plėtojamos atsižvelgiant į VRSBP nurodytų plėtojamų lokalių centrų funkcinę ir erdvinę struktūrą.

Rekreaciniais tikslams pritaikomos viešosios erdvės greta vandens telkinių, saugomų lankomų objektų prieigose.

Formuojant Zujūnų, Užubalių – Klevinės – Bendrių, Didžiosios Riešės, Avižienių lokalius komercinius visuomeninius centrus plėtojama pagrindinių gatvių viešosios erdvės struktūra, įrengiami vietinius poreikius atitinkantys želdynai, poilsio, gyventojų susitikimų, švenčių zonos.

Tarpinėje teritorijoje tarp Avižieniuose naujai plėtojamų gyvenamųjų teritorijų ir kitos specialiosios, komercinės paskirties teritorijų numatomos vystyti bendro naudojimo teritorijos, skirtos tenkinti vietinių gyventojų poreikius.

Greta naujai planuojamų komercinių prekybos ir paslaugų objektų teritorijų, skirtų tenkinti vietinių gyventojų poreikius, formuojamos atitinkamos bendro naudojimo erdvės.

Visoje planuojamoje teritorijoje numatomos buferinės – apsauginės bendrojo naudojimo teritorijos tarp transporto ir inžinerinės infrastruktūros trasų, pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų ir visuomeninės, komercinės paskirties, gyvenamųjų teritorijų. Taip pat formuojama pagrindinių urbanistinius vienetus struktūruojančių gatvių ir kelių viešųjų erdvių struktūra ir susisiejanti sistema.

Atskirųjų želdynų teritorijos

Miestelių bendrasis atskirųjų želdynų plotas nemažinamas, išlaikomi užstatytų ir atvirų, gyventojų poilsui ir sveikatingumui skirtų teritorijų optimalūs ploto, ekologiniai ir estetiniai ryšiai. Gamtinio karkaso zonoje plėtojamas kompaktiškas mažaukštis užstatymas.

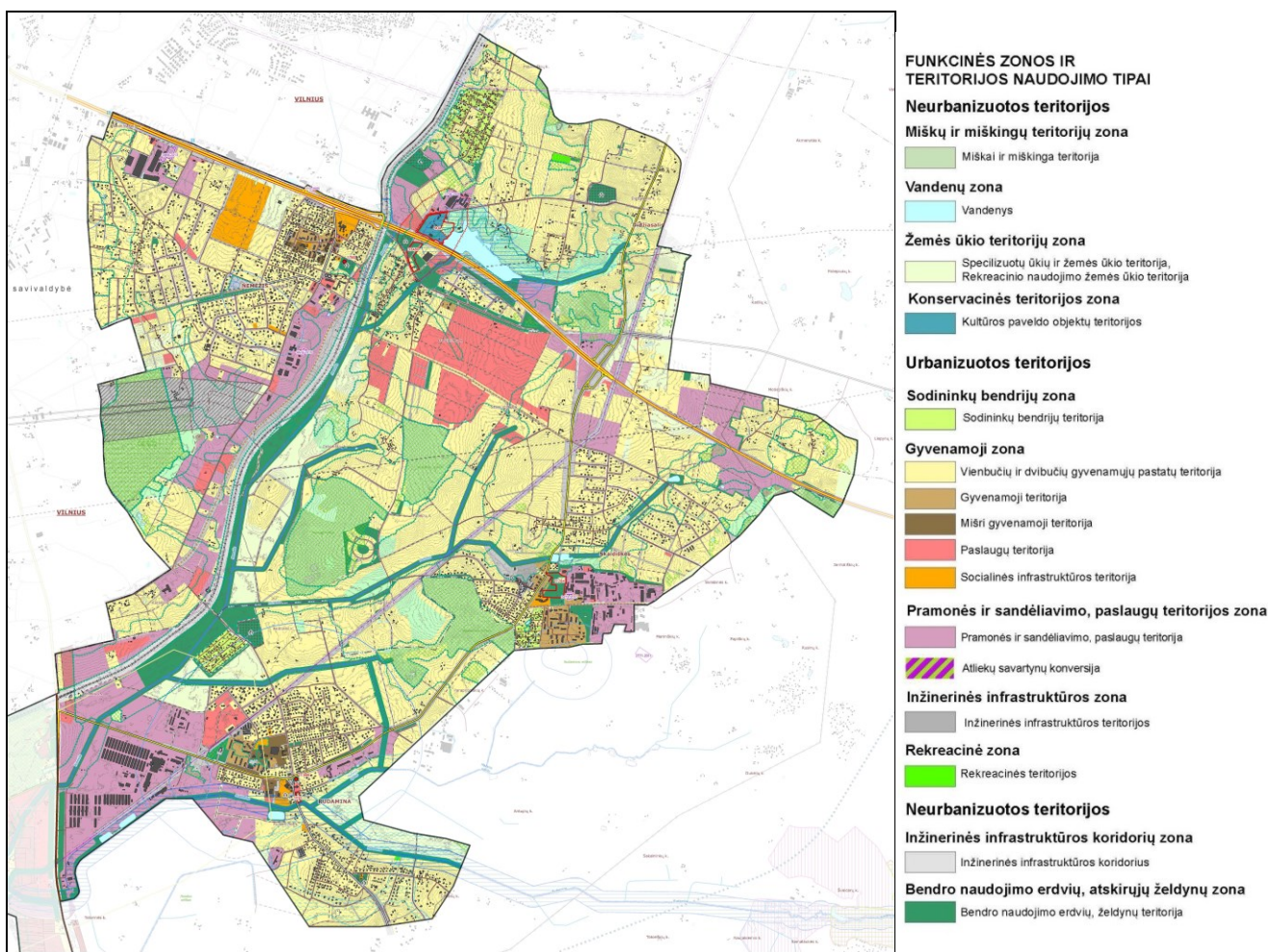
Koncepcijoje atskiruose miesteliuose siūlomi privalomi atskirieji rekreacinės paskirties želdynai, normuojami pagal Aplinkos ministerijos nustatytas normas nustatant bendrą rekreacinės paskirties želdynų plotą, tenkantį vienam miesto gyventojui. Priklausomųjų želdynų norma (plotas) nustatoma procentais nuo žemės sklypo, kuriam želdynai priklauso, ploto Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. Taip pat vystant naujas gyvenamąsias, komercinės paskirties ir visuomenines teritorijas formuojamos žaliosios jungtys, sujungiančios miestelio želdynus į vientisą sistemą, prie atitinkamų objektų formuojami kultūrinės, memorialinės paskirties želdynai, atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai.

Didelis dėmesys skiriamas atskiriesiems želdynams, įrengiamuose plečiant gyvenamąsias teritorijas, vystant pagrindinius teritorijos urbanistinius vienetus formuojančias gatves ir kelius Avižieniuose, Riešėje – Bendoriuose, Antežeriuose, Zujūnuose.

8.2. KONCEPCIJA Nr. 2

8.2.1. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.6. pav. T1. Nemėžio ir Rudaminos seniūnijos. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Visuomeninės teritorijos, Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Paslaugų objektų teritorijos

Daržininkų kaime skirtingai nuo koncepcijos Nr. 1, siūloma komercinės paskirties objektų teritorijų plėtra, įvertinus teorinę galimybę išlaikyti anksčiau suplanuoto Vilniaus tarptautinio oro uosto perspektyvinį pakilimo taką su triukšmo zona. Likusioje dalyje atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖ ZONA

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos,

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

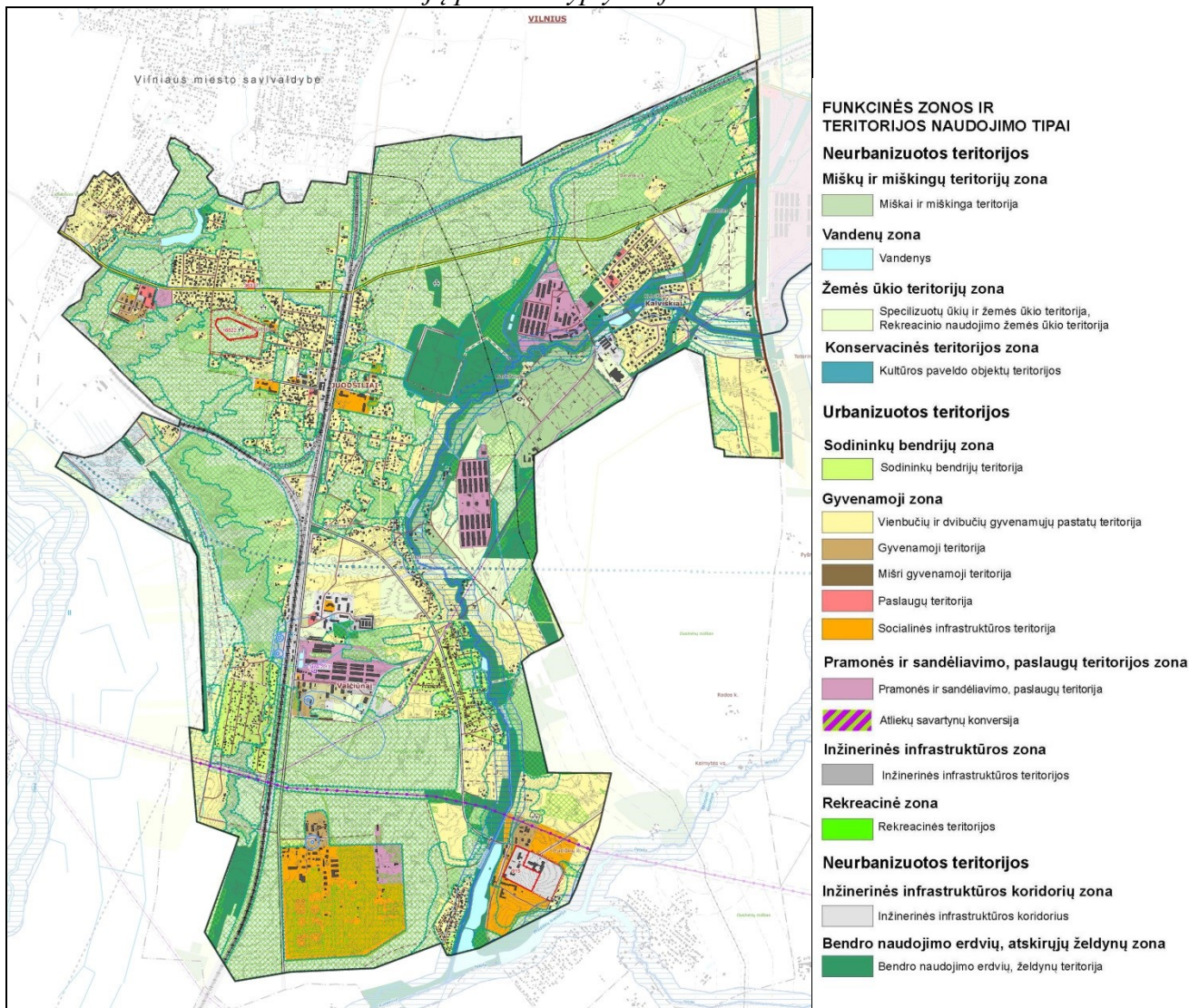
Bendrojo naudojimo teritorijos,

Atskirųjų želdynų teritorijos,

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

8.2.2. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.7. pav. T2. Juodšilių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Visuomeninės paskirties teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Paslaugų objektų teritorijos

Skirtingai nei koncepcijoje nr. 1, Dusišėnų k. neplanuojamos paslaugų objektų teritorijos piečiau anksčiau suplanuoto Vilniaus pietinio aplinkkelio.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Skirtingai nei koncepcijoje nr. 1, Dusišėnų k. neplanuojamos pramonės ir sandėliavimo teritorijos piečiau anksčiau suplanuoto Vilniaus pietinio aplinkkelio.

Likusioje dalyje atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖ ZONA

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos,

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

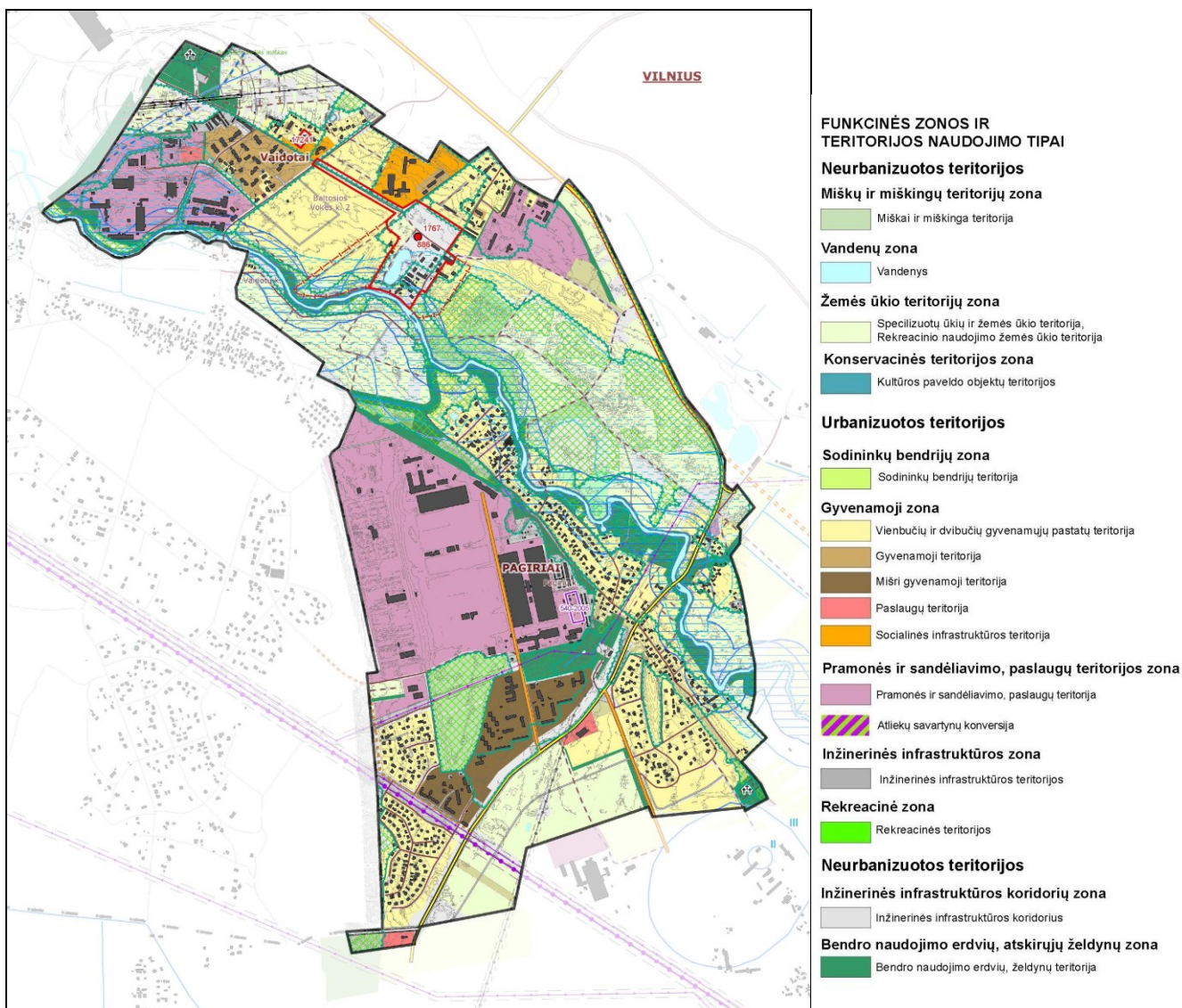
Bendrojo naudojimo teritorijos,

Atskirųjų želdynų teritorijos,

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

8.2.3. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.8. pav. T3. Pagirių seniūnija. Konceptijos alternatyva Nr. 2

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Skirtingai nei koncepcijoje nr. 1, Vaidotų k. ir Baltosios Vokės k. 2 dalyse, kurios patenka į pelkėtą teritoriją šalia Vokės upės, gyvenamųjų teritorijų plėtra neplanuojama, bet išlaikoma esama neužstatoma žemės ūkio teritorija.

Likusioje dalyje atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Visuomeninės paskirties teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Paslaugų objektų teritorijos

Skirtingai nei koncepcijoje Nr. 1, Durpių g. neplanuojamos paslaugų objektų teritorijos piečiau Durpių gatvės (krašto kelio Nr.202).

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA
Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Neurbanizuojamos teritorijos

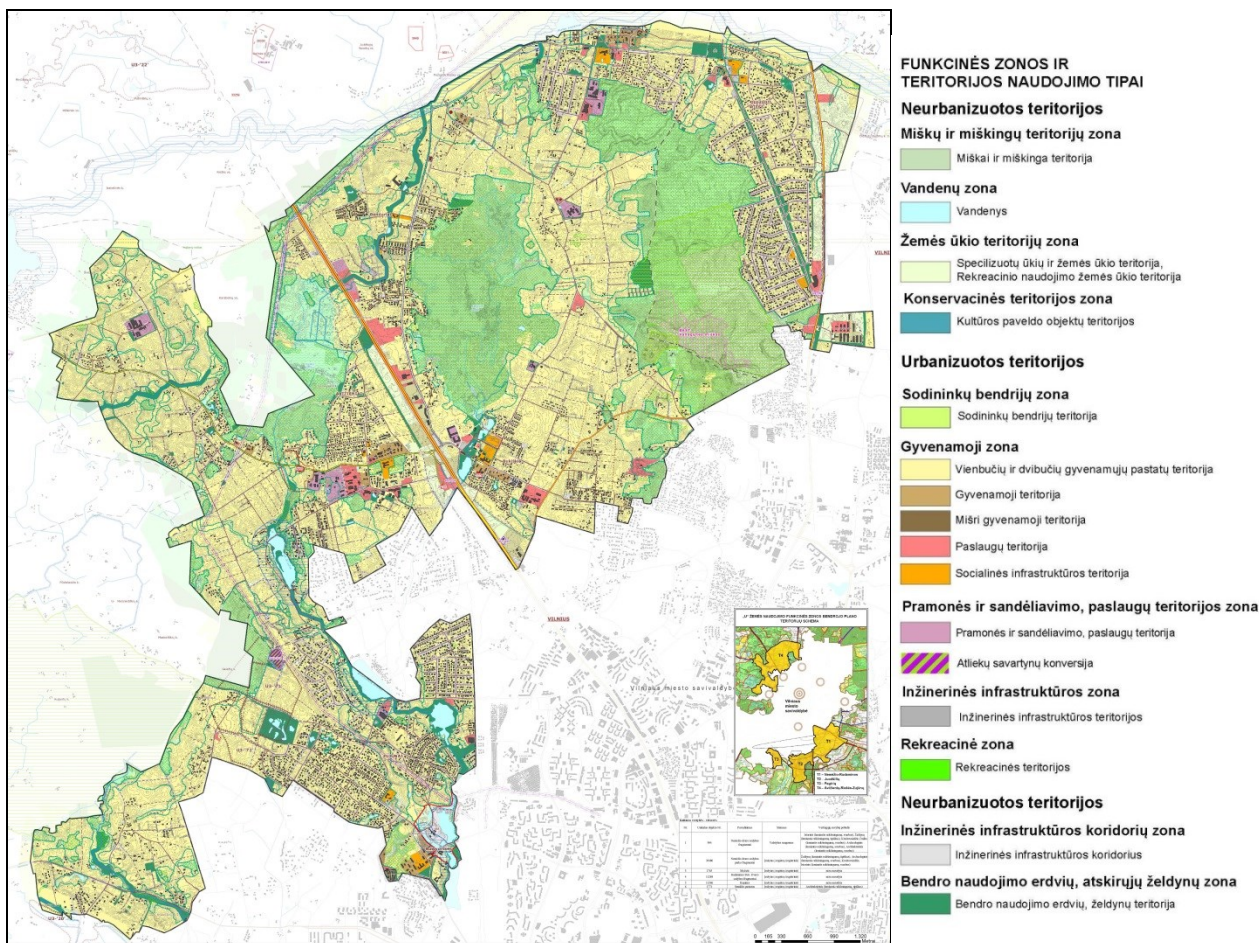
KONSERVACINĖ ZONA
Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos,
Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA
Bendrojo naudojimo teritorijos,
Atskirųjų želdynų teritorijos,
Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

8.2.4. T4. Avižienių, Riešės ir Zujūnų seniūnijos. Konceptcijos alternatyva Nr. 2

Teritorijų plėtros kryptys ir funkcinis zonavimas



8.9. pav. T4. Avižienių ir Zujūnų seniūnijos. Konceptcijos alternatyva Nr. 2

Funkcinės zonos ir teritorijos naudojimo tipai

Urbanizuotos ir urbanizuojamo teritorijos

GYVENAMOJI ZONA

Gyvenamosios teritorijos

Skirtingai nuo koncepcijos Nr. 1, Avižienių k. ir Užubalių k. prie Ukmergės plento planuojamos atskirųjų želdynų teritorijos. Skirtingai nuo koncepcijos Nr. 1, Didžiosios Riešės k. ir Gulbinų k. prie Molėtų plento planuojamos atskirųjų želdynų teritorijos. Likusioje dalyje atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Visuomeninės paskirties teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Paslaugų objektų teritorijos

Skirtingai nuo koncepcijos Nr. 1, Avižienių k. ir Užubalių k. prie Ukmergės plento ir Didžiosios Riešės k. ir Gulbinų k. prie Molėtų plento neplanuojamos komercinės paskirties objektų teritorijos.

PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO, PASLAUGŲ TERITORIJOS ZONA

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Neurbanizuojamos teritorijos

KONSERVACINĖ ZONA

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos,

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

BENDROJO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA

Bendrojo naudojimo teritorijos

Atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

Atskirųjų želdynų teritorijos

Skirtingai nuo koncepcijos Nr. 1, Avižienių k. ir Užubalių k. prie Ukmergės plento planuojamos atskirųjų želdynų teritorijos. Likusioje dalyje atitinka koncepcijos Nr. 1 sprendinius.

9. SANTRAUKA

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslas yra, remiantis strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu, įvertinti galimas reikšmingas teigiamas bei neigiamas pasekmes, kurios gali įvykti įgyvendinus teritorijos bendrojo plano koncepciją.

Ataskaitoje aprašomi bendrojo plano tikslai ir uždaviniai, sąsajos su kitais planais ir programomis, apibūdinama esama miestelio aplinkos būklė, teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos taip pat aplinkos strategijos prioritetinės kryptys, kurios yra aktualios sprendžiant aplinkos apsaugos problemas, pateikiami deklaruoti nacionaliniuose ir tarptautiniuose dokumentuose aplinkos apsaugos tikslai.

Vilniaus rajono U zonos teritorijos vystymui pateikiamos dvi alternatyvos, iš kurių siūlytina Koncepcija Nr. 1, kuri užtikrintų miestelio bei įtakos zonų plėtrą bei socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą. Šioje alternatyvoje siūloma pagrindinį dėmesį skirti bendrojo naudojimo erdvių, gamtinių elementų, poilsio ir rekreacijos objektų plėtrai ir vystymui, o pagrindinis dėmesys būtų skiriamas:

- ekonominiam potencialo stiprinimui, palankių sąlygų turizmo verslui ir investicijoms sukūrimui, naujų darbo vietų kūrimui, gyventojų pajamų didinimui;
- bendrojo naudojimo erdvių, gamtinių poilsio ir rekreacijos objektų vystymui;
- patrauklių gyventi naujų gyvenamųjų zonų suformavimui, gyvenimo kokybės teritorijoje didinimui;
- socialinės infrastruktūros plėtrai, paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimui teritorijos gyventojams.

Rengiant ataskaitą buvo susidurta su įvairiais vertinimo sunkumais, tačiau šios problemos neturi ženklios įtakos atlikto poveikio aplinkai vertinimo kokybei ir rezultatams. Patvirtinus planuojamos teritorijos bendrąjį planą, jo įgyvendinimo metu bus atliekamas dokumente numatytų tikslų ir priemonių įgyvendinimo monitoringas (vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu), t.y. po tam tikro laikotarpio (arba periodiškai) stebima ar tinkamai įgyvendinami planavimo dokumente numatyti sprendiniai, ar rengiant planą buvo tinkamai integruoti aplinkos apsaugos klausimai ir ar planavimo dokumento įgyvendinimas padeda siekti jame numatytų aplinkos apsaugos tikslų, tiriami aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų) pokyčiai, nuolat kaupiama ir analizuojama informacija, prognozuojami galimi pasikeitimai ir jų įtaka perspektyviniams procesams.

PRIEDAI:

1 PRIEDAS. Planavimo sąlygų sąvadas;

2 PRIEDAS. Viešo svarstymo ataskaita;

3 PRIEDAS. Esamos būklės žemės naudojimo brėžinys (3 lapai);

4 PRIEDAS. Konceptija Nr. 1. Teritorijų vystymo funkcinio zonavimo brėžinys (4 lapai);

5 PRIEDAS. Konceptija Nr. 2 Teritorijų vystymo funkcinio zonavimo brėžinys (4 lapai).